

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

LOCAL POLITICAL BEHAVIOR ACCORDING TO THE FIVE PRECEPTS OF PEOPLE IN SANSUK SUBDISTRICT MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBON RATCHATHANI PROVINCE

PHRAMAHA CHATCHAI APICHAYO (SONGSROEM)

A THEMATIC PEPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
PROGRAM IN BUDHISTIC LOCAL GOVERNMENT
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

หัวข้อสารนิพนธ์	:	พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ชื่อนักศึกษา	:	พระมหาฉัตรชัย อภิชโย
ชื่อปริญญา	:	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	:	การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
ปีพุทธศักราช	:	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	พระครูประยุตสารธรรม, ดร.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์

คณบดีคณะสังคมศาสตร์ .....
(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ :
ประธานกรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ์)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....
(พระครูประยุตสารธรรม, ดร.)

กรรมการ .....
(พระมหาวิรุธ วิโรจโน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ .....
(พระครูสังฆรักษ์ ทวี อภโย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร.)

กรรมการ .....
(ดร. ณฐอร เจือจันทร์)

ลิขสิทธิ์ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Topic	:	Local Political Behavior According to the Five Precepts of People in Sansuk Subdistrict Municipality Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province
Student's Name	:	Phramaha Chatchai Apichayo
Degree Sought	:	Master of Political Science
Program	:	Buddhistic Local Government
Anno Domini	:	2023
Advisor	:	Phrakruprayutsaradham, Dr.

Accepted by the Social Science Faculty, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Political Science in Buddhistic Local Government Program.

Dean of Social Science Faculty .....
(Phramaha Surakrai Jinabuddhisiri)

Dissertation Committee:
Chairman .....
(Assoc. Prof. Dr. Piyaluk Potiwan)

Member (Advisor) .....
(Phrakruprayutsaradham, Dr.)

Member .....
(Phramaha Wiruth Wirojano, Asst. Prof. Dr.)

Member .....
(Phrakrusangkharak Thawee Abhayo, Asst. Prof. Dr.)

Member .....
(Dr. Nathaorn Chuachan)

Copyright of the Social Science Faculty, Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์ : **พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี**
ชื่อนักศึกษา : **พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม)**
ชื่อปริญญา : **รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา : **การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์**
ปีพุทธศักราช : **2566**
อาจารย์ที่ปรึกษา : **พระครูประยุตสารธรรม, ดร.**

สารนิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และ3) เพื่อเสนอแนะพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี วิธีการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนที่อาศัยอยู่เขตเทศบาลตำบลแสนสุข ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร่ยามาเน่ ได้จำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที (t-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (Least Significant Difference : LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า :

1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขต

เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเพศ ด้านอาชีพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้นักการเมืองท้องถิ่นสร้างจิตสำนึกให้ตระหนัก ถึงบาปที่เกิดจากฆ่าสัตว์ 2) ส่งเสริมให้นักการเมืองท้องถิ่นนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ให้มีความพออยู่พอกินไม่เกิดการลักขโมย 3) ส่งเสริมให้นักการเมืองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว มีการสำรวมในกาม 4) สร้างจิตสำนึก และค่านิยมที่ดีให้กับนักการเมืองท้องถิ่น มีความจริงใจไม่โกหก 5) สร้างค่านิยมในการไม่ดื่มสุรา เสพยาในงานบุญต่าง ๆ

คำสำคัญ : พฤติกรรมทางการเมือง, หลักศีล 5

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ABSTRACT

Thematic Topic : **Local Political Behavior According to the Five Precepts of People in Sansuk Subdistrict Municipality Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province**
Student's Name : **Phramaha Chatchai Aphichayo (Songsroem)**
Degree Sought : **Master of Political Science**
Program : **Buddhistic Local Government**
Anno Domini : **2023**
Advisor : **Phrakruprayutsaratham, Dr.**

This research has the following objectives: 1) To study the local political behavior according to the five precepts of the people in Saensuk Subdistrict Municipality. Warin Chamrap District 2) to study and compare local political behavior according to the 5 precepts of the people in Saen Suk municipality. Warin Chamrap District Ubon Ratchathani province classified by sex, age, level of education and occupation and 3) To suggest local political behavior according to the 5 precepts of the people in Saensuk Subdistrict Municipality. Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province Methods of conducting the research The researcher studied the research by quantitative research method. (Quantitative Research) Collected data by using a questionnaire with people living in Saen Suk municipality. The sample group obtained from the calculation of the sample size according to the Taro Yamane formula was 399 people. The instrument used for data collection in this research was a questionnaire. Data were analyzed from questionnaires using a software program for social science research. The statistics were used for frequency (Frequency), Percentage, Mean, Standard Deviation and t-test using One Way ANOVA. In the case of three or more independent variables When there was a difference, the pairwise differences were compared using the Least Significant Difference (LSD) method with a level of statistical significance at 0.05.

The research results showed that:

1. People's opinions towards local political behavior according to the five precepts of the people in Saensuk Subdistrict municipality. Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province as a whole was at a high level. Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province at a high level in all aspects

2. Comparison of people's opinions towards local political behavior according to the 5 precepts of the people in Sansuk municipality. Warin Chamrap District Ubon

Ratchathani Province Classified by personal factors, including gender, age, level of education and different occupations. Based on the hypothesis, it was found that people had opinions on local political behavior according to the 5 precepts of the people in Saensuk Subdistrict Municipality. Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province in terms of age and level of education There was no difference, gender and occupation were different at the statistical significance level of 0.05.

3. Suggestions for local political behavior according to the 5 precepts of the people in Saensuk Subdistrict Municipality Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province, namely: 1) Encourage local politicians to create awareness. 2) Encourage local politicians to adopt the sufficiency economy philosophy in their lives. to have enough to live without stealing 3) Encourage local politicians to have a good family relationship. There is composure in the senses. 4) Create consciousness. and good values to local politicians Be sincere, don't lie. 5) Create the value of not drinking alcohol. Doing drugs at charity events.

Keywords: Politics Behavior, Five Precepts

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์ และช่วยเสนอแนะการทำงานให้สำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสุธีจริยวัฒน์ ผศ.ดร. รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยอีสาน ที่ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก พระครูปยุตสารธรรม, ดร. พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามให้ตรงกับหัวข้อวิจัย

เจริญพรขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงอีกครั้ง คือ ผศ.ดร.อาทิตย์ ผ่านพูล ดร.อัครเดช นีละโยธิน และ ดร.อภิชิต เหมือยไธสง อาจารย์ประจำวิชาระเบียบวิธีวิจัย นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองกับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุขในการศึกษาครั้งนี้

ขออนุโมทนาขอบคุณนายกเทศมนตรีในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และผู้เกี่ยวข้องในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่า และประโยชน์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ผู้มีพระคุณ ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านด้วยเทอญ

พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม)

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		**ฉ**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**ซ**
กิตติกรรมประกาศ		**ญ**
สารบัญ		**ฎ**
สารบัญตาราง		**ฐ**
สารบัญแผนภาพ		**ณ**
บทที่ 1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	1.3 สมมุติฐานของการวิจัย	5
	1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
	1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
	1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2	**แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	**8**
	2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม	8
	2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง	14
	2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น	16
	2.1.3 แนวความคิดการเมืองท้องถิ่น	21
	2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักศีล 5	22
	2.3 บริบทของพื้นที่	31
	2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
	2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	48
บทที่ 3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	**49**
	3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	49
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
	3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	52
	3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย	54
	3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	54
	3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	55
	3.8 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	**57**
	4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	57
	4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น	59

สารบัญ (ต่อ)

4.3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น..... 65
4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น..... 76
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 78
5.1 สรุปผลการวิจัย..... 78
5.2 อภิปรายผล..... 83
5.3 ข้อเสนอแนะ..... 89
บรรณานุกรม..... 91
ภาคผนวก..... 96
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย..... 97
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ..... 99
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย..... 103
ภาคผนวก ง แบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย..... 106
ภาคผนวก จ ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม และการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ..... 112
ประวัติผู้วิจัย..... 130

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	สังเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	41
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	51
ตารางที่ 4.1	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	57
ตารางที่ 4.2	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	58
ตารางที่ 4.3	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	58
ตารางที่ 4.4	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	58
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย $(\overline{X})$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	59
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย $(\overline{X})$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์	60
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย $(\overline{X})$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้	61
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย $(\overline{X})$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม	62
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย $(\overline{X})$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ	63
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย $(\overline{X})$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา	64
ตารางที่ 4.11	ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกเพศ	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยแยกเป็นรายด้าน จำแนกอายุ..... 67

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ จำแนกตามอายุ..... 68

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามอายุ..... 68

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยเปรียบรายด้าน จำแนกระดับการศึกษา..... 69

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามระดับการศึกษา..... 70

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยตามอาชีพ จำแนกอาชีพ..... 71

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ จำแนกตามอาชีพ..... 72

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ จำแนกตามอาชีพ..... 72

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม จำแนกตามอาชีพ..... 73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามอาชีพ..... 74
ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวม จำแนกตามอาชีพ..... 75
ตารางที่ 4.23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี..... 75
ตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี..... 76

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย..... 48

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินชีวิตของบุคคล โดยที่ลักษณะของพฤติกรรมต่าง ๆ จะเป็นตัวบ่งบอกถึงรูปแบบการดำเนินชีวิต แต่ละแบบพฤติกรรมในการเข้าสังคม ในการบริโภค ในการหาความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจใช้เวลาว่าง และการแต่งตัว ล้วนเป็นส่วนประกอบของรูปแบบการดำเนินชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิตจะถูกดำเนินเป็นอุปนิสัย เป็นวิธีประจำที่กระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งดำเนินชีวิตไปตามกระแสของกิเลส หรือกระแสระบบทุนนิยมเสรีที่ส่งเสริมสร้างกระแสบริโภคนิยม กระตุ้นให้เกิดความอยาก ความขัดแย้ง และช่วงชิง นำไปสู่การละเมิดศีล 5 ส่งผลให้สังคมไม่ปกติสุข และเมื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินชีวิตของบุคคลในชุมชนจะช่วยให้ชุมชนวิเคราะห์ตนเองได้ และศีล 5 ถือได้ว่าเป็นกฎระเบียบอยู่คู่กับสังคมพุทธของไทย มาก่อนที่จะมีการร่างกฎหมายขึ้นมาเพื่อบังคับใช้ซึ่งตัวศีลเองนอกจากจะเป็นพื้นฐานธรรมของปัจเจกบุคคลแล้ว ศีลยังถือได้ว่าเป็นหมวดธรรมที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมอีกด้วย ศีล 5 ถือได้ว่าเป็นกฎระเบียบอยู่คู่กับสังคมพุทธของไทยมาก่อนที่จะมีการร่างกฎหมายขึ้นมาเพื่อบังคับใช้ ซึ่งตัวศีลเองนอกจากจะเป็นพื้นฐานธรรมของปัจเจกบุคคลแล้ว ศีลยังถือได้ว่า เป็นหมวดธรรมที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมอีกด้วย ความสำคัญของศีล 5 คือ การมีความประพฤติดี ทางกาย และวาจา การรักษากาย และวาจาให้เรียบร้อย เป็นข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ ในความดีงาม เมื่อประชาชนทุกคนของประเทศประพฤติตนอยู่ในเบญจศีลแล้ว ความสงบสุขเรียบร้อยก็จะเกิดขึ้นแก่สังคมประเทศชาติ เพราะศีลเป็นคุณธรรมพื้นฐานของมนุษย์ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขปราศจากการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน (พระมงคล จกฺกวโร (วิชาชัย), 2558)

มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ และอำนาจดูแล และจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่ และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบหรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไก และขั้นตอนในการกระจายหน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่ และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ในการจัดทำบริการสาธารณะ หรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่ และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐ หรือการมอบหมายให้เอกชน หรือหน่วยงานของ

รัฐดำเนินการจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วม หรือมอบหมายให้เอกชน หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการนั้นก็ได้ รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริม และพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อนกฎหมายตามวรรคหนึ่ง และกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาการเงิน และการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560)

ปัจจุบันการปกครองท้องถิ่นไทย มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังประสบปัญหาต่าง ๆ อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นที่สะท้อนให้เห็นเป็นรูปธรรมให้พบเห็นในสังคมเสมอมา เช่น ระบบตัวแทนในท้องถิ่นที่ขาดความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการเฉพาะด้าน และขาดความสามัคคีในกลุ่มชน ซึ่งกระบวนการการเลือกตั้งกลายเป็นเพียงกระบวนการที่ไม่มีความหมายในแง่ของการได้ตัวแทนที่ไม่มีคุณภาพไม่ได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง หรือเป็นการมีส่วนร่วมเฉพาะกิจเท่านั้น และยังขาดการตรวจสอบการทำงานของตัวแทนปัญหาการคอรัปชั่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาระบบธุรกิจการเมืองแอบแฝง ปัญหาการผูกขาดอำนาจทางการเมือง ตลอดจนความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับนักการเมืองระดับชาติ หรือระหว่างนักการเมือง กับข้าราชการประจำ ตลอดจนโครงสร้างอำนาจชุมชนของสังคมไทยมีลักษณะเป็นแบบ ผูกขาด หรือแบบพีรามิด (Elitist Model or Monolithic Structure) เป็นต้น (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, 2555) แม้จะมีการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง แต่กระบวนการก่อนการเลือกตั้งตามที่บุญศรี มีวงษ์อุโฆษ ได้จำแนกกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยเริ่มจากการได้รับข่าวสารว่าจะมีการเลือกตั้งข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2. การสร้างหลักเกณฑ์และให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยเมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าจะต้องมีการตัดสินใจ และได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ หรือผู้ลงคะแนนเสียงที่ผูกพันกับพรรคการเมือง หรือ

ผูกพันกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ก็จะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือกผู้สมัคร รับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุดให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้ หรือเท่าที่ตนเองต้องการจะลงคะแนนเสียงได้ ผู้ลงคะแนนเสียงก็จะสามารถสร้างหลักเกณฑ์ของตนเองว่า ในการลงคะแนนเสียงจะให้ความสำคัญกับพรรคการเมือง หรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ทั้งนี้ การที่ผู้มีสิทธิออกเสียงจะลงคะแนนเลือกผู้ใด และโดยใช้หลักเกณฑ์ใด เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ

3. การประเมิน และการจัดลำดับผู้สมัครรับเลือกตั้ง เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และให้มีน้ำหนักของหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงตามที่ผู้ลงคะแนนเสียงใช้เป็นหลักเกณฑ์ ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้ว จากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนว่า ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดมานั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนควรได้รับการประเมินตามการประเมินของผู้ลงคะแนนเสียงแต่ละคน

4. การตัดสินใจขั้นสุดท้ายที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง โดยผู้ลงคะแนนเสียงจะตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุด แต่ในขั้นตอนนี้ อาจจะมีเหตุการณ์บางอย่างที่เข้ามาทำให้การตัดสินใจที่เกิดจากการประเมินเปลี่ยนแปลงไป เช่น ผู้ลงคะแนนเสียงบางคนอาจจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามอิทธิพลของอามิสสินจ้าง คำมั่นสัญญา สิ่งของ หรือเงินทองที่ได้รับจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง (บุญศรี มีวงษ์อุโฆษ, 2542)

การมีขั้นตอนการเลือกท้องถิ่นดังกล่าวก็ไม่อาจทำให้ปัญหาของท้องถิ่นได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางอาชญากรรม การทำลายล้าง ผลาญซึ่งกันและกัน การปล้นชิงทรัพย์สิน การทำความผิดทางเพศ การโกหกหลอกลวง และการเสพสิ่งเสพติดให้โทษ ดังเช่น ที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสารมวลชนอยู่บ่อย ๆ ตลอดถึงปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจการเมืองการปกครอง เพราะคนยึดเอาประโยชน์ตน และพวกพ้องเป็นใหญ่ ไม่ใส่ใจผลกระทบต่อส่วนรวม ขาดความรับผิดชอบ เห็นผิดเป็นชอบ ในขณะที่สังคมเปลี่ยนไป ประกอบกับขาดความเข้าใจหลักศีลธรรม และไม่เห็นความสำคัญของศีลธรรม เพราะความโลภ โกรธ หลง เข้าครอบงำจิตใจ ความคิดอ่าน และความประพฤติหลาย ๆ อย่าง ซึ่งแต่ก่อนถือว่าเป็นความชั่ว ความผิด ได้กลายเป็นสิ่งที่คนในสังคมยอมรับ แล้วพากันประพฤติปฏิบัติโดยไม่รู้สึกสะดุ้ง สะเทือน จนทำให้เกิดปัญหาและทำให้วิถีชีวิตมืดมนลงไป พวกเราชาวพุทธจะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง ต้องยึดหลักการให้มั่นคงที่จะไม่ทำสิ่งใด ๆ ที่ชั่ว ที่เสื่อม ต้องกล้าบากบั่นที่จะทำแต่สิ่งที่เป็นความดีเป็นความถูกต้อง และเป็นธรรมเพื่อให้ผลความประพฤติดีปฏิบัติชอบ บังเกิดเพิ่มพูนขึ้น และค้ำจุนส่วนรวมไว้มิให้เสื่อมทรุดหากให้กลับฟื้นคืนดีขึ้นได้เป็นลำดับ เพราะศีล 5 ถือได้ว่าเป็นกฎระเบียบอยู่คู่กับสังคมพุทธของไทย มาก่อนที่จะมีการร่างกฎหมาย ขึ้นมาเพื่อบังคับใช้ ซึ่งตัวศีลเองนอกจากจะเป็นพื้นฐานธรรมของปัจเจกบุคคลแล้ว ศีลยังถือได้ว่าเป็นหมวดธรรมที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมอีกด้วย ดังนั้น ศีลจึงครอบคลุมเรื่องการจัดระเบียบชีวิตด้านนอกทั้งหมด เท่าที่จะช่วยทำสภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปกิจการทั้งหลายของ หมู่ชน ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และสภาพแวดล้อมที่ควรจัดได้ให้มีสภาวะที่เกื้อกูลแก่ความเจริญงอกงามของชีวิตด้านใน จึงสอดคล้องกับการที่ชีวิตด้านในที่เจริญงอกงามนั้นจะสะท้อนผลดีงามออกมาแก่ชีวิตด้านนอก คือ เหมาะแก่การที่ทุก ๆ คนจะพากันปฏิบัติตามหลักศีลสมาธิ ปัญญา

โดยเฉพาะจะได้สามารถฝึกจิต และปัญญาให้เจริญ เพื่อจะได้ประสบชีวิตที่มีความสุขแท้จริง พร้อมด้วยจิตใจที่เป็นอิสระผ่องใสเบิกบานในท่ามกลางสังคม และสภาพแวดล้อมที่สงบเรียบร้อยรื่นรมย์ และร่มเย็นเป็นสุข (พระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2549) ทั้งยังเป็นอีกแนวทางหนึ่ง ในการส่งเสริมการเมืองการปกครองท้องถิ่นให้ได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น

จากหลักการ และเหตุผลดังกล่าว เทศบาลตำบลแสนสุขได้วิเคราะห์ปัญหาจากการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ สามารถสรุปปัญหาของท้องถิ่น โดยแยกออกเป็นปัญหาแต่ละด้านตามลำดับของเทศบาลได้ดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประสบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

1) ปัญหาถนนคับแคบชำรุดเสียหาย เนื่องจากถนนโดยทั่วไปในเขตเทศบาลสภาพคับแคบ ไม่สามารถขยายผิวจราจรเพิ่มขึ้นได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ประชาชนตั้งร้านค้า และปลูกบ้านพักอาศัยอย่างหนาแน่น ถนนบางสายใช้งานมานานมีสภาพชำรุดทรุดโทรม จำเป็นต้องปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อให้การจราจรเป็นไปอย่างสะดวก

2) ปัญหาทางเท้ามีจำนวนไม่เพียงพอ และไม่ได้มาตรฐาน ถนนของเทศบาล ส่วนใหญ่จะไม่มีทางเท้าบางแห่งมีถนนไม่ได้มาตรฐาน ประกอบกับบางแห่งประชาชนได้วางสิ่งของบนทางเท้าทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทาง

3) ปัญหาการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะให้แสงสว่างยังไม่ทั่วถึง ตามถนนสายรองตามซอยต่าง ๆ ยังมีไม่เพียงพอ และไฟฟ้าสาธารณะบางจุดดวงโคมยังไม่ได้มาตรฐาน ทำให้แสงสว่างในเวลากลางคืนมีไม่เพียงพอ จำเป็นต้องปรับปรุง ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน และให้ความสะดวกแก่ผู้สัญจรไปมาช่วงเวลากลางคืน

4) ปัญหาการจราจร และอุบัติภัย เนื่องจากในเขตเทศบาลมีประชาชนเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก มีการจอดรถยนต์ ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้ประสบปัญหาการจราจรติดขัด และเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเวลาเร่งด่วนจะประสบปัญหามาก

5) ปัญหาการระบายน้ำ และน้ำท่วมขัง เนื่องจากชุมชนหลายแห่งยังมีท่อระบายน้ำไม่เพียงพอ และบางแห่งมีขนาดไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ฝนตกหนัก

ด้านสังคม ประสบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

1) ปัญหาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน เนื่องจากเป็นท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของร้านค้า โรงงานอุตสาหกรรม หอพักจำนวนมาก จึงทำให้มีอาคารต่าง ๆ ในพื้นที่จำนวนมาก และมีสภาพหนาแน่น ซึ่งมีปัญหาในการป้องกัน และระงับอัคคีภัย นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่มีคนเลื่อนย้ายเข้าออกในพื้นที่อยู่เสมอทำให้การควบคุมดูแลปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ทำได้ยากลำบาก

2) ปัญหาการติดยาเสพติดของประชาชน ยาเสพติดได้แพร่ระบาดเข้ามาในพื้นที่เทศบาลเป็นอย่างมาก มีแนวโน้มว่าจะมีผู้ติดยาเพิ่มขึ้นทุกปีโดยเฉพาะในชุมชนแออัด จะมีผู้ติดยาเสพติดจำนวนมาก

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การปกครองในระบบประชาธิปไตยที่ยั่งยืน โดยเปิดโอกาส และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่นมากขึ้น ถือว่าเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการปกครองระบบประชาธิปไตย ซึ่งหากประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นมีความเข็มแข็งจะสามารถเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาในระดับชาติ เมื่อรัฐบาลให้ความสำคัญ และเปิดโอกาสอย่างแท้จริงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งกับสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่นให้มีความมั่นคง มีการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ได้ตรงตามความต้องการของประชาชนมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

1.2.3 เพื่อเสนอแนะพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีขอบเขตขั้นตอนในการศึกษาด้านเนื้อหาดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขต

เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามแนวคิดทฤษฎี ดังนี้ ทฤษฎีพฤติกรรม ทฤษฎีการรักษาศีล 5 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดตัวแปรในการศึกษา

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 การวิจัยชิ้นนี้คาดว่า จะมีประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานต่องานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในสังคมไทยได้

1.5.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมากที่สุดของผู้วิจัย คือ ผลักดันผลการวิจัยเข้าสู่กระบวนการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ประชาชน อันเป็นผลต่อยอดงานวิจัยที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น โดยผ่านกระบวนการจัดอบรม ทั้งนี้ งานวิจัยจะเป็นพื้นฐานของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในบริบทแนวเดียวกันให้มีความลึกซึ้ง และกว้างขวางยิ่งขึ้นไป

1.5.3 ผลการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชน และเป็นพื้นฐานของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในบริบทแนวเดียวกันให้มีความลึกซึ้ง และกว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 พฤติกรรมทางการเมือง หมายถึง ประชาชนสามารถแสดงออกมาในทางลักษณะภายในของปัจเจกบุคคล ได้แก่ ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ เป็นต้น แสดงออกโดยอาศัยลักษณะภายนอกที่เป็นสภาวะแวดล้อม ได้แก่ สถานการณ์ ศาสนา การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น การติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออกมาของความสนใจนั้นจะมากน้อยต่างกันออกไป ด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งความสนใจนั้นนักรัฐศาสตร์จัดเป็นพฤติกรรมทางจิตวิทยาส่วนบุคคล

1.6.2 พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น หมายถึง พื้นที่ทางการเมืองที่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนต่างก็มีส่วนร่วมในการจัดสรรสิ่งมีคุณค่าในท้องถิ่น โดยมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน อยู่ตลอดเวลา ซึ่งในปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้อาจมีทั้งความร่วมมือ และความขัดแย้งเกิดขึ้น รวมถึงมีการประนีประนอมกัน

1.6.3 หลักศีล 5 หมายถึง ศีลที่เป็นหลักพื้นฐานที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนให้ชาวพุทธยึดถือปฏิบัติเป็นเครื่องช่วยควบคุมกาย วาจา ใจของมนุษย์ให้อยู่ร่วมกันกับสังคมได้อย่างสันติสุขให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง อันประกอบด้วยเจตนางดเว้นตามหลักศีล 5 ดังนี้

- เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ คือ ไม่ทำลายชีวิต จับเอาสาระว่า ความประพฤติ หรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านชีวิตร่างกาย

- เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ คือ ไม่เอาของที่เขามิได้ให้ หรือไม่ลักขโมย จับเอาสาระว่า ความประพฤติ หรือดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านทรัพย์สินและ กรรมสิทธิ์

- เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม คือ ไม่ประพฤติผิดในกามทั้งหลาย จับเอาสาระว่า ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง บุคคลที่รักหวงแหน ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตน

- เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ คือ ไม่พูดเท็จ จับเอาสาระว่า ความประพฤติ หรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาเท็จโกหกหลอกลวงตัดรอนประโยชน์ หรือแกล้งทำลาย

- เจตนางดเว้นจากของมึนเมา คือ สุรา และเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่ง ความประมาท คือ ไม่เสพของมึนเมา จับเอาสาระว่า ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากความประมาทพลั้งพลาดมัวเมาเนื่องจากการใช้สิ่งเสพติดที่ทำให้เสียสติสัมปชัญญะ

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
  2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง
  2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น
  2.1.3 แนวความคิดการเมืองท้องถิ่น
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักศีล 5
2.3 บริบทของพื้นที่
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

คำว่า “พฤติกรรม” ได้มีนักปราชญ์ได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยจะได้รวบรวมมานำเสนอดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายพฤติกรรมว่าหมายถึง “การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า” เช่น สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ การศึกษาควรมุ่งสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดย ลด ละ เลิกพฤติกรรมที่สร้างปัญหาให้สังคม เป็นต้น

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ หรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายใน และภายนอก เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นสังเกต และใช้เครื่องมือวัดได้ (บุรฉัตร จันทร์แดง และคณะ, 2562)

พฤติกรรม หมายถึง อาการที่แสดงออกของมนุษย์ ปฏิกิริยาโต้ตอบต่อสิ่งเร้าที่อยู่รอบตัว โดยจากการสังเกต หรือการใช้เครื่องมือช่วยวัดพฤติกรรม ซึ่งส่งผลต่อกระบวนการทางร่างกาย (ธนัญญา ธีระอกนิษฐ์, 2555)

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดความต้องการของจิตใจที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งผู้อื่นอาจสังเกตเห็นได้โดยทางตรง หรือทางอ้อม และอาจไม่ใช้เครื่องมือช่วย หรือต้องใช้เครื่องมือช่วย (ภัทรมณฑ์ เรืองศรี, 2563)

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ หรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

พฤติกรรม หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามา กระทบกับบุคคลโดยสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะสามารถสังเกตได้โดยตรง หรือไม่ก็ได้ การแสดงออกนั้นอาจเกิดขึ้นในช่วงที่เรามีสติรู้สึกตัว หรือไม่รู้สึกตัวก็ได้ จัดเป็นพฤติกรรมทั้งสิ้น (เจษฎา บุญมาโสม, 2546)

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ การแสดงอาการ หรืออากัปกิริยาของอินทรีย์ (Organism) ทั้งในสวนที่เจ้าของพฤติกรรมเองเท่านั้นที่รู้ได้ และในสวนที่บุคคลอื่นอยู่ในวิสัยที่จะรู้ได้ (ประสิทธิ์ ทองอุ่น และคณะ, 2542)

พฤติกรรม คือ การกระทำ หรืออาการที่แสดงออกของบุคคล (Action) ทั้งนี้ รวมถึงการงดเว้นการกระทำด้วย (Inaction) นอกจากนั้น การตัดสินใจที่รู้สึกได้ของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กร หรือการกระทำที่ซ่อนเร้นแต่พร้อมที่จะแสดงออก อาทิ การมีความคิดริเริ่ม ก็นับเป็นการกระทำเช่นกัน ดังนั้น คำว่า “พฤติกรรม” จึงรวมถึงสิ่งที่บุคคล กลุ่ม หรือองค์กร ประพฤติปฏิบัติซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เปิดเผย (Overt Behavior) และยังรวมถึงพฤติกรรมที่ยังไม่แสดงออก หรือพฤติกรรมซ่อนเร้น (Covert Behavior) ทั้งนี้ รวมถึงกระบวนการภายในอื่น ๆ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ เป็นต้น นอกจากนั้น ยังรวมถึงการงดเว้นการกระทำ หรือการไม่แสดงออกทั้งที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจอีกด้วย (สร้อยตระกูล (ติวยานนท) อรรถมานะ, 2541)

พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมของบุคคลที่เป็นรูปธรรม เช่น การกระทำการตอบโต้กับสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมภายในจิตใจที่เป็นนามธรรม เช่น ความคิด ความรู้สึก (เมธาวี อุดมธรรมานุภาพ และคณะ, 2549)

จากการทบทวนวรรณกรรมความหมายของพฤติกรรมจากนักวิชาการ ดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า พฤติกรรมจึงหมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออกมา ตอบสนอง หรือโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สภาพการณ์ใด สภาพการณ์หนึ่งโดยผู้อื่นสามารถสังเกตได้ พฤติกรรมมนุษย์นั้นซับซ้อน มีองค์ประกอบและปัจจัยเกี่ยวเนื่องจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่ผู้ศึกษาจะต้องทำความรู้จักสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นเพื่อที่จะได้จัดการให้มีอิทธิพล เชิงบวก หรือหลีกเลี่ยง หากมีอิทธิพลเชิงลบต่อการพัฒนาตนเอง การศึกษาปัจจัยพื้นฐานของพฤติกรรม จะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น

องค์ประกอบของพฤติกรรม

พฤติกรรมของมนุษย์มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. การรับรู้เป็นการแปลความหมายจากการสัมผัส โดยเริ่มตั้งแต่การมีสิ่งเร้ามากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า และส่งกระแสประสาทไปยังสมองเพื่อการแปลความ

2. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกฝน มิใช่ผลจากการตอบสนองของสัญชาติญาณ อุบัติเหตุ หรือความบังเอิญ

3. การคิด เป็นกระบวนการของสมองในการสร้างสัญลักษณ์ หรือภาพให้ปรากฏในสมอง เพื่อเป็นตัวแทนของวัตถุสิ่งของ เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมช่วยให้เกิดความเข้าใจตนเอง ได้แนวทางในการปรับตนพัฒนาตน ช่วยให้เข้าใจผู้อื่น และเลือกเส้นทางชีวิตที่เหมาะสมแก่ตนเอง (IM2 คลังความรู้ออนไลน์, 2559)

องค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นองค์ประกอบภายในตัวมนุษย์เอง ได้แก่การรับรู้สติปัญญา การคิด เจตคติ และอารมณ์การรับรู้ หมายถึง การแปลความหมายจากการสัมผัส กระบวนการสัมผัสเริ่มตั้งแต่การมีสิ่งเร้ามากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า และส่งประสาทไปยังสมองเพื่อการแปลความ การรับรู้จะมีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. สิ่งเร้า ได้แก่ วัตถุแสง เสียง กลิ่น รสต่าง ๆ

2. อวัยวะรับสัมผัส ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง ถ้าไม่สมบูรณ์จะทำให้สูญเสียการรับรู้ได้

3. ประสาทในการรับสัมผัส เพื่อเป็นตัวกลางส่งกระแสประสาทจากอวัยวะรับสัมผัสไปยังสมองส่วนกลางเพื่อการแปลความ

4. ประสบการณ์เดิม การรู้จัก การจำได้ทำให้การรับรู้ได้ดีขึ้น

5. ค่านิยม ทัศนคติ

6. ความใส่ใจ ความตั้งใจ ข้อมูลที่สิ่งเกระทบกับอวัยวะรับสัมผัสอาจสูญหายได้ถ้าไม่มีความตั้งใจสนใจรับรู้

7. สภาพจิตใจอารมณ์เช่นการคาดหวัง ความดีใจ เสียใจ

8. ความสามารถทางสติปัญญา ทำให้รับรู้ได้เร็ว รวมทั้งความสามารถในการประมวลความรู้เพื่อแปลความได้เร็วขึ้นมนุษย์เมื่อพบสิ่งเร้าไม่ได้รับรู้ตามที่สิ่งเร้าปรากฏแต่จะนำมาจัดระบบตามหลักต่าง ๆ คือ

1) หลักแห่งความคล้ายคลึง (Principle of similarity) หมายความว่า สิ่งเร้าใดที่มีความคล้ายกันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

2) หลักแห่งความใกล้ชิด (Principle of Proximity) หมายถึง สิ่งเร้าที่มีความใกล้กันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

3) หลักแห่งความสมบูรณ์ (Principle of closure) เป็นการรับรู้สิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ขึ้น องค์ประกอบของการรับรู้ (ปรเมศร์ กลิ่นหอม, 2552)

องค์ประกอบในการวัดพฤติกรรม

ในการที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์จำเป็นจะต้องเข้าใจในเรื่องขององค์ประกอบของพฤติกรรม ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถทำการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ในแต่ละด้านได้อย่างถูกต้อง โดยได้มีนักวิชาการของไทย และนักวิชาการของต่างประเทศกำหนดองค์ประกอบในการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ ดังนี้

องค์ประกอบในการวัดพฤติกรรมนั้น สามารถวัดได้ใน 3 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านการรับรู้ (Perception Component) กระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการเบื้องต้นที่เริ่มจากการที่บุคคลได้รับสัมผัส หรือรับรู้ข่าวสารจากสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยผ่านระบบประสาทสัมผัส และนำไปสู่การเกิดเป็นอุปนิสัยของบุคคล

2. ด้านการคิด และเข้าใจ (Cognition Component) กระบวนการนี้ อาจเรียกได้ว่า เป็นกระบวนการทางปัญญา ซึ่งประกอบไปด้วยการเรียนรู้ การคิด และการจำ ตลอดจนการนำไปใช้ หรือเกิดการพัฒนาจากการเรียนรู้นั้น ๆ ด้วยการรับการสัมผัส และรับรู้ที่นำไปสู่การคิด และการเข้าใจ เป็นระบบการทำงานที่มีความซับซ้อน และเป็นกระบวนการภายในทางจิตที่ศึกษา และสรุปเป็นคำอธิบายที่ชัดเจนได้ และนำไปสู่การเกิดเป็นบุคลิกภาพของบุคคล

3. ด้านการแสดงออก (Spatial Behavior Component) หลังจากที่ผ่านขั้นตอนของการรับรู้การคิด และเข้าใจ บุคคลจะมีอารมณ์ตอบสนองต่อสิ่งที่ได้รับรู้นั้น แต่ยังมิได้แสดงออกให้ผู้อื่น ได้รับรู้ยังคงเป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใน แต่เมื่อได้คิด และเลือกที่จะแสดงการตอบสนองให้บุคคลอื่นได้ สังเกตเห็นเราเรียกว่า พฤติกรรมภายนอก ซึ่งพฤติกรรมภายนอกนี้อาจเป็นเพียงส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทั้งหมดที่อยู่ภายในตัวบุคคลนั้น (สุรพล พยอมแย้ม, 2545)

ซึ่งการวัดพฤติกรรมด้านทัศนคติ หรือด้านจิตพิสัย (Attitude Domain) นี้ สามารถอธิบายได้อีกนัยหนึ่งว่า เป็นการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์ประกอบด้านการแสดงออกนั่นเอง

ประเภทของพฤติกรรม

ประเภทของพฤติกรรมจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด (Innate behavior) แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าชนิด เป็นพฤติกรรมที่ได้มาจากกรรมพันธุ์สัตว์สามารถแสดงออกได้โดยไม่ต้องเรียนรู้มาก่อน มีแบบแผนเดียวกันไม่ค่อยมีการปรับเปลี่ยนโดยการเรียนรู้มีลักษณะเฉพาะของแต่ละสปีชีส์

2. พฤติกรรมการเรียนรู้ (Learning Behavior) สามารถปรับเปลี่ยนได้อันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ ไม่ใช่เกิดจากการที่สัตว์มีอายุมากขึ้น (Maturation) พฤติกรรมการเรียนรู้ได้รับอิทธิพลจากทั้งยีน และสิ่งแวดล้อม (อาภรณ์ รับไช, 2560)

ประเภทของพฤติกรรม จะประกอบไปด้วยการกระทำ หรือการแสดงออกที่สามารถสังเกตได้โดยตรง และกระบวนการทางจิตที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) คือ การกระทำ หรือปฏิกิริยาทางร่างกาย ที่ทั้งตนเอง และบุคคลอื่นสามารถสังเกตผ่านอวัยวะรับสัมผัสหรือประสาทสัมผัส ตา หู จมูก ลิ้น หรือ ผิวหนัง หรือใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ช่วยสังเกต ส่วนพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล จะโดยรู้สึกตัว หรือไม่รู้สึกตัวก็ตาม เป็นกระบวนการที่ไม่สามารถสังเกตได้ และไม่สามารถใช้เครื่องมือวัดได้โดยตรง หากเจ้าของพฤติกรรมไม่บอกกล่าว ได้แก่ ความคิด อารมณ์ความรู้สึก ความจำการรับรู้ ความฝัน รวมถึง การรับสัมผัสต่าง ๆ เช่น การได้ยิน การได้กลิ่น ความรู้สึกทางผิวหนัง เป็นต้น ทั้งนี้ พฤติกรรมภายในจำเป็นต้องอนุมาน

หรือคาดเดาผ่านพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในมีความหมายสอดคล้องกับกระบวนการทางจิต หรือจิตลักษณะ (หัสดิน แก้ววิชิต, 2559)

พฤติกรรม ในทางจิตวิทยานั้น หมายถึง การกระทำ อันเนื่องมาจากการกระตุ้น หรือการจูงใจจากสิ่งเร้าต่าง ๆ การกระทำ หรือพฤติกรรมเหล่านั้น เกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง ตกแต่ง และตั้งใจที่จะทำให้เกิดขึ้น เพื่อให้บุคคลอื่นได้สัมผัสรับรู้ พฤติกรรมของบุคคล แม้จะกระทำด้วยสาเหตุจุดมุ่งหมายเดียวกัน แต่จะมีลักษณะอาการแตกต่างกัน เมื่อบุคคล เวลา สถานที่ หรือสถานการณ์เปลี่ยนไป เนื่องจากการกระทำของบุคคลล้วนจะต้องผ่านกระบวนการคิด การตัดสินใจ อันประกอบด้วยอารมณ์ และความรู้สึกของผู้กระทำ พฤติกรรมนั้น ๆ จึงทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน หรือปรับเปลี่ยนไปตามเรื่องราว ที่เกี่ยวข้องเสมอด้วยเหตุผลที่ว่าพฤติกรรมแต่ละครั้งจะเกิดจากองค์ประกอบ ซึ่งหากพิจารณาแล้ว จะพบว่า ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนการแสดงออก หรือกิริยาท่าทาง (Acting) ส่วนการคิดที่เกี่ยวกับกิริยานั้น (Thinking) ส่วนความรู้สึกที่มีอยู่ในขณะนั้น (Feeling) (สุรพล พยอมแย้ม, 2545)

พฤติกรรมมนุษย์เป็นการกระทำ หรือกิริยาที่แสดงออกมาทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง ในทางอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก พฤติกรรมเป็นการกระทำจากการตอบสนองจากสิ่งเร้า เมื่อมีสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้นมาเร้าในเวลาใดจะมีการตอบสนองเมื่อนั้น (ลักขณา สริวัฒน์, 2556)

มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมออกมาก็ต่อเมื่อได้รับสิ่งกระตุ้น ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ที่แตกต่างกันไป โดยมีทั้งทางบวก และทางลบ แต่มนุษย์นั้นจะมีความพึงพอใจกับสิ่งกระตุ้นทางบวกมากกว่าทางลบ

สิ่งที่สำคัญก่อนที่จะมีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยบุญศรี มีวงษ์อุโฆษ จำแนกกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยเริ่มจากการได้รับข่าวสารว่าจะมีการเลือกตั้ง ข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้ง ข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2. การสร้างหลักเกณฑ์ และให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยเมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่า จะต้องมีการตัดสินใจ และได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ หรือผู้ลงคะแนนเสียงที่ผูกพันกับพรรคการเมือง หรือผูกพันกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ก็จะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุดให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้ หรือเท่าที่ตนเองต้องการจะลงคะแนนเสียงได้ผู้ลงคะแนนเสียงก็จะสามารถสร้างหลักเกณฑ์ของตนเองว่า ในการลงคะแนนเสียงจะให้ความสำคัญกับพรรคการเมือง หรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ทั้งนี้ การที่ผู้มีสิทธิออกเสียงจะลงคะแนนเลือกผู้ใด และโดยใช้หลักเกณฑ์ใด เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ

3. การประเมิน และการจัดลำดับผู้สมัครรับเลือกตั้ง เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และใหม่ ๆ น้ำหนักของหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงตามที่ผู้ลงคะแนนเสียงใช้เป็นหลักเกณฑ์ ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้ว จากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนว่า ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดมานั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนควรได้รับการประเมินตามการประเมินของผู้ลงคะแนนเสียงแต่ละคน

4. การตัดสินใจขั้นสุดท้ายที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง โดยผู้ลงคะแนนเสียงจะตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุด แต่ในขั้นตอนนี้ อาจจะมีเหตุการณ์บางอย่างที่เข้ามาทำให้การตัดสินใจที่เกิดจากการประเมินเปลี่ยนแปลงไป เช่น ผู้ลงคะแนนเสียงบางคนอาจจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามอิทธิพลของอามิสสินจ้าง คำมั่นสัญญา สิ่งของ หรือเงินทองที่ได้รับจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง (บุญศรี มีวงษ์อุโฆษ, 2542)

พฤติกรรมเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งบุคคลแสดงออกโดยผู้อื่นอาจเห็นได้ เช่น การยิ้ม การเดิน หรือผู้อื่นอาจเห็นได้ยากต้องใช้เครื่องมือช่วย เช่น การเต้นของหัวใจ พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกมานั้น มีผลมาจากการเลือกปฏิกิริยาตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดตามสถานการณ์นั้น ๆ พฤติกรรม หรือการกระทำใด ๆ จะมีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติที่คอยผลักดันให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งแต่ละคนจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันออกไป เนื่องจากได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ไม่เท่ากัน มีการตีความสารที่รับมาไปคนละทิศคนละทางทำให้เกิดการเรียนรู้ และการสั่งสมประสบการณ์ในเรื่องความรู้ที่ไม่เท่ากัน

ระดับของพฤติกรรม

เนื่องจากพระพุทธศาสนาถือว่า มนุษย์มีองค์ประกอบ 2 ประการด้วยกันคือ กาย และจิต เหมือนกันทุกข์ชาติ ทุกศาสนา ทั่วสากลโลก แต่สิ่งที่ทำให้มนุษย์แตกต่างกันในด้านความประพฤตินั่น คือ จริยธรรม และคุณธรรมกล่าว คือ ความประพฤติเป็นเครื่องแบ่งระดับบุคคล พระพุทธศาสนาได้แบ่งพฤติกรรมของบุคคลที่มีผลเชิงคุณค่าทางจริยธรรมได้หลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นระดับของการให้ผลของพฤติกรรมนั้น ๆ หรือระดับที่เกี่ยวของกับความเป็นไปของวิถีชีวิต ซึ่งขอนำมากล่าวพอสังเขป ดังนี้

1. ระดับภายในจิตใจ เนื่องด้วยพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกมาย่อมสืบเนื่องมาจากจิตใจนั่นเอง โดยมีการสั่งสมคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น กุศลธรรม (ดี) อกุศลธรรม (ชั่ว) คุณภาพ และสมรรถภาพของจิต จึงมีอิทธิพลต่อการปรุงแต่งความรู้สึกนึกคิด ความโน้มเอียง ความนิยมชมชอบ และความสุข ความทุกข์ เป็นต้นอย่างไรบ้าง กล่าวคือ เมื่อจิตใจที่สั่งสมความชั่วไว้ พฤติกรรมที่แสดงออกมาย่อมมีผลชั่ว พฤติกรรมที่จิตใจสั่งสมความดีไว้ พฤติกรรมที่แสดงออกมาย่อมเป็นไปในทางที่ดีงาม สร้างสรรค์ เป็นต้น

2. ระดับบุคลิกภาพ จากการกระทำต่าง ๆ ที่มนุษย์แสดงออกมาย่อมมีผลต่อการสร้างเสริมนิสัย ปรุงแต่งลักษณะพฤติกรรมทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการแสดงออก ท่าที การวางตนปรับตัวความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และต่อสถานการณ์ หรือสภาพแวดลอมทั่ว ๆ ไป อย่างไรบ้าง การให้ผลต่อพฤติกรรม

ระดับนี้ต่อเนื่องมาจากระดับที่หนึ่งนั่นเอง และมีขอบเขตคาบเกี่ยวกัน แต่นำมาแยกพิจารณา เพื่อให้มองเห็นแง่มุมของการให้ผลต่อความเป็นไปของชีวิตชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3. ระดับวิถีชีวิตของบุคคล เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมอย่างไร ย่อมก่อให้เกิดผลต่อความเป็นไปของชีวิตต่าง ๆ เช่น ความเสื่อม ความเจริญ ความล้มเหลว ความสำเร็จ ลาภ ยศ สรรเสริญ และความสูญเสียต่าง ๆ ซึ่งรวมเรียกว่า โลกธรรมทั้งหลาย

4. ระดับสังคม พฤติกรรมที่บุคคลแสดงมาทั้งหมดย่อมมีผลต่อความเป็นไปของสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ทำให้เกิดความเสื่อมความเจริญของสังคม ความร่มเย็นเป็นสุขของสังคม ความทุกข์ยากเดือดร้อนรวมกันของมนุษย์ทั้งหลาย รวมทั้งผลจากการที่มนุษย์กระทำต่อสภาพแวดล้อมอื่น ๆ แล้วย้อนกลับหาตัวมนุษย์แต่ละคน (พระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต), 2547)

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง

พฤติกรรมทางการเมือง เมื่อบุคคลมีความเชื่อค่านิยม และทัศนคติทางการเมืองอย่างไรก็จะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมทางการเมืองอย่างนั้น เช่น บุคคลใดมีความเชื่อในระบบประชาธิปไตย บุคคลนั้นก็จะเคารพในสิทธิเสรีภาพทั้งของตนเอง และผู้อื่น จะเห็นค่าของความเสมอภาค และความยุติธรรมของสังคม ถ้ามีการเลือกตั้งก็จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ถ้ามีการแสดงความคิดเห็นก็จะเข้าในการแสดงความคิดเห็น และการวิพากษ์วิจารณ์อย่างเหตุผล พฤติกรรมการเมืองเหล่านี้จะเกิดจากอิทธิพลของความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติทางการเมืองของแต่ละบุคคล (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2549, น.655-657)

พฤติกรรมทางการเมือง หมายถึง การแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของสังคมที่พัฒนาแล้ว เราจะพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการเมือง โดยเฉพาะในประเทศเกิดใหม่ และประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลก ซึ่งต่างก็พยายามเปิดโอกาสให้ประชาธิปไตยเป็นหลักในการปกครองโดยยึดหลักการปกครองประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน (ถวิลวดี บุรีกุล, 2552)

ความหมายของการเมือง

การเมืองเป็นเรื่องของคนทุกคน และทุกคนก็ไม่สามารถปฏิเสธผลกระทบทางการเมืองต่อการดำรงชีวิตของประชาชนได้

การเมือง หมายถึง ระเบียบปฏิบัติช่วยกันจัดบ้านเมือง หรือสังคม หรือโลกให้มันหมดปัญหา หรือการช่วยแก้ปัญหาบ้านเมือง สังคมทั้งหมดนั่นเอง การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นแนวทาง หรือกิจกรรมที่สำคัญยิ่งของการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือไม่ว่าการปกครองรูปแบบใดก็ตามบทบาทของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนย่อมจำเป็นอย่างยิ่งต่อการรักษาความสมดุลระหว่างผู้บริหารประเทศ (รัฐบาล) กับผู้รับผลประโยชน์อันเกิดจากการบริหารประเทศ (ประชาชน) ซึ่งหากแม้ว่า

ระบบการเมืองใดก็ตามที่ละเลยในประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองย่อมไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง (ภูสิทธ์ ขันติกุล, 2553)

ให้ความหมายว่า การเมือง คือ กิจกรรมทางสังคม หรือความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกี่ยวของกับอำนาจ สังคมมีแบบแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรม หรือความสัมพันธ์ทางอำนาจ เช่น แบบแผนที่กำหนดว่าใครเป็นผู้มีอำนาจ การที่จะได้อำนาจ มีกฎเกณฑ์วิธีการอย่างไร มีการแบ่งสรรอำนาจกันอย่างไร มีวิธีการ และขอบเขตในการใช้อำนาจอย่างไร ตลอดจนแบบแผนในการสืบทอด หรือเปลี่ยนแปลงอำนาจ แบบแผนเหล่านี้เรียกว่า สถาบันการเมือง นักสังคมวิทยาถือว่า เป็นสถาบันการเมือง เป็นส่วนหนึ่งของการจัดระเบียบสังคมในฐานะเป็นวิธีการควบคุมทางสังคมอย่างเป็นทางการ (จำนง อดิวัฒนสิทธิ์, 2545)

“การเมือง” หมายถึง

1. งานที่เกี่ยวกับรัฐ หรือแผ่นดิน เช่น วิชาการเมือง ได้แก่ วิชาว่าด้วยรัฐ การจัดส่วนแห่งรัฐ และการดำเนินการแห่งรัฐ

2. การบริหารประเทศเฉพาะที่เกี่ยวกับนโยบายในการบริหารประเทศ เช่น การเมืองระหว่างประเทศ ได้แก่ การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ

3. กิจการอำนวยการ หรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น ตำแหน่งทางการเมือง ได้แก่ ตำแหน่งที่มีหน้าที่อำนวยการ (คณะรัฐมนตรี) หรือควบคุม (สภาผู้แทนราษฎร) การบริหารแผ่นดิน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

การเมือง เป็นเรื่องที่ประชาชนภายในประเทศควรตระหนัก และให้ความสำคัญเพราะมีความเกี่ยวข้องโดยส่วนรวมในทางด้านของเศรษฐกิจ และสังคม เป็นเรื่องที่ประชาชนควรได้มีโอกาสมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หรือแสดงออกในลักษณะการกระทำที่เคลื่อนไหวในการทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวม

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง

ความสนใจทางการเมืองของแต่ละบุคคลไว้ ว่า บุคคลที่มีความสนใจทางการเมืองนั้นจะเป็นผู้ที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริงมีความตื่นตัว และจะพยายามแสวงหาอำนาจทางการเมือง หรือไม่ก็เข้าไปมีอิทธิต่อการตัดสินใจทางการเมืองในรูปใดรูปหนึ่ง ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มของบุคคลที่มีความสนใจทางการเมืองได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มที่แสวงหาอำนาจ (Power seekers) กลุ่มนี้ประกอบไปด้วยบุคคลที่พยายามใช้ทรัพยากร หรือสิ่งที่มีคุณค่าที่มีอยู่ทุกชนิดเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ โดยสรุปแล้วพวกนี้จะใช้ข้ออ้างของการแสวงหาอำนาจของตนเองดังต่อไปนี้

1.1 เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยส่วนรวม

1.2 เพื่อประโยชน์ส่วนตน

1.3 เป็นการตอบสนองต่อแรงกระตุ้นจากจิตใต้สำนึก เช่น ต้องการให้ได้มาซึ่งอำนาจเพื่อใช้อำนาจนั้นเป็นเครื่องมือ เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองถูกกีดกันในตอนวัยเยาว์

2. กลุ่มผู้นำที่มีอำนาจ (Powerful elites) ในที่นี้หมายถึง กลุ่มบุคคลที่สามารถนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และชำนาญกว่าในการให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมือง

ส่วนบุคคลที่ไม่มีความสนใจทางการเมืองนั้นจะมีลักษณะไม่ยินดียินร้าย ไม่มีความตื่นตัวกระตือรือร้นทางการเมือง ซึ่งสาเหตุที่ทำให้บุคคลไม่สนใจทางการเมืองนั้น พอจะสรุปได้ 6 ประการ ได้แก่

1. พวกนี้มีความคิดว่า ในเชิงเปรียบเทียบแล้ว ถ้าเขาดำเนินกิจกรรมอื่นที่มิใช่กิจกรรมทางการเมืองจะได้ผลประโยชน์หรือได้รับการตอบแทนที่มีคุณค่าสูงกว่ากิจกรรมทางการเมือง

2. พวกนี้คิดว่า ข้อเลือก หรือทางเลือกที่นำไปให้พวกเขาเลือกนั้น ไม่มีความแตกต่างอะไรมาก ถึงไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งก็ไม่เป็นไร

3. พวกนี้คิดว่า แม้พวกเขาจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองใด ๆ ก็ไม่ได้ช่วยให้ผลที่ออกมาผิดแผกไปจากเดิมเลย

4. พวกนี้เชื่อว่า ผลที่จะออกมาจากการเลือกตั้ง หรือจากกิจกรรมทางการเมืองใด ๆ จะเป็นไปตามที่คนปรารถนาสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับคนข้อนข้างแน่ แม้ว่าต้นจะไม่ไปใช้สิทธิ หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ตาม

5. พวกนี้มองว่า การเมืองเป็นเรื่องสลับซับซ้อน ต้องมีความเชี่ยวชาญชำนาญในทางนี้ หรือไม่ก็ต้องมีการศึกษามีความรู้ ส่วนพวกตนที่มีความรู้น้อยเกินไปที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

6. กระบวนการทางการเมืองตลอดจนวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมที่ซับซ้อน หยุมหยิมเกินความจำเป็นก็นับเป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้บุคคลเพิกเฉย ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเสียเลย (อดิศร เหลาแตว, 2547)

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองประชาชนสามารถแสดงออกมาในทางลักษณะภายในของปัจเจกบุคคล ได้แก่ ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ เป็นต้น แสดงออกโดยอาศัยลักษณะภายนอกที่เป็นสภาวะแวดล้อม ได้แก่ สถานการณ์ ศาสนา การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น การติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออกมาของความสนใจนั้นจะมากน้อยต่างกันออกไป ด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งความสนใจนั้นนักรัฐศาสตร์จัดเป็นพฤติกรรมทางจิตวิทยาส่วนบุคคล

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น

ความหมายของพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นนเงื่อนไขหลักของระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และยังจะช่วยให้กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา และโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล เป็นไปด้วยความรอบคอบ ลดความขัดแย้งในสังคม และบังเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งแก่ชุมชน และประเทศชาติ คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น มีนักวิชาการทั้งใน และต่างประเทศให้ความหมาย ไว้ดังนี้

พฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนว่า เป็นการมีส่วน (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่าง หรือบางเรื่อง คำว่า การมีส่วนร่วม โดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า “การเมินเฉย (Apathy)” ฉะนั้น คำว่า การมีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้น จึงหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจ ไม่ว่าเขาจะได้ปฏิบัติการเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจัง หรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้แต่การมีทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่า เป็นการมีส่วนร่วมได้ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, 2548)

ในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนไทยจะมิได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเท่าที่ควร แต่เมื่อกระแสการเป็นประชาธิปไตยของโลกได้เข้าสู่ประเทศไทยก็ทำให้ประชาชนรู้ถึงการที่ต้นควรมีสิทธิเสรีภาพ และมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้นนำมาสู่การปฏิรูประบบการเมืองไทย ที่เห็นได้ชัดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ต่อเนื่องมาจนถึงรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน โดยแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People’s Participation) เป็นแนวคิดที่ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก และมุ่งเน้นการพัฒนาคน เป็นสำคัญมากกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจส่งผลให้เกิดพยายามเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาจากระดับบนลงล่าง (Top - Down) มาเป็นจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom - Up) (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, 2548)

พฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ว่า หมายถึง การที่อำนาจในการตัดสินใจไม่ควรเป็นของกลุ่มคนจำนวนน้อย แต่อำนาจควรได้รับการจัดสรรในระหว่างประชาชน เพื่อทุก ๆ คนได้มีโอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อกิจกรรมส่วนรวม (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, 2548)

พฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนว่า หมายถึง การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกันที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจ และสังคม หรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจของมติชน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสถานภาพ ทางสังคมในกลุ่มชุมชน (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2550)

พฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชน หมายถึง กระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมาย โดยรวมเพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ก็คือ การให้ข้อมูลต่อสาธารณชน และให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอ หรือนโยบายรัฐ และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุก ๆ คน การมีส่วนร่วมของประชาชนยังจัดเป็นแบบหนึ่งของแนวความคิดในการกระจายอำนาจจากส่วนกลางมาสู่ท้องถิ่น เพราะประชาชนในท้องถิ่น คือ ผู้ที่รู้ปัญหา และความต้องการท้องถิ่นตนเองดีกว่าผู้อื่น การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นการเปิดกว้างในความคิดเห็นโดย

การสื่อสารสองทางในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ซึ่งในแต่ละประเด็นนั้นไม่สามารถใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งมาตัดสินใจได้เหมือนกัน (ถวิลวดี บุรีกุล, 2552)

ซึ่งจากประโยชน์ และความสำคัญดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนนั้น เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่นของประชาชน โดยพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนมีความสำคัญยิ่ง เพราะหมายถึง การที่ประชาชนมีอิทธิพล ต่อสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ และทำให้อำนาจไม่ตกอยู่ในสถาบันใดสถาบันหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐนั้น รัฐบาลทุกชุดรัฐบาลต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศในที่สุด

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีผู้ให้ความหมายไว้มากมีทั้งที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกัน ดังนี้

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ หรือกระจายอำนาจหรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ที่เกิดจากการกระจายอำนาจให้มีอำนาจในการปกครองรวมทั้งรับผิดชอบทั้งหมด หรือแค่บางส่วน ในการบริหารขอบเขตอำนาจหน้าที่ และอาณาเขตของงานที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย (อโณทัยธรรมกุล (อ้างในสุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา, 2550)

การปกครอง หมายถึง การปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องด้านการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะ และหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดตั้ง และอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง (Jonh J. Clarke (อ้างในสุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา, 2550)

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำกว่ารัฐซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมาย และมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจกรรมในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง รวมทั้งอำนาจจัดเก็บภาษีเจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวอาจได้รับการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งโดยท้องถิ่นก็ได้

หลักสำคัญของการปกครองท้องถิ่น มีดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชาชน หรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นไทยแบ่งเป็น กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา เป็นต้น

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอสมควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไป จนไม่มีขอบเขตหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็จะกลายสภาพเป็นรัฐอธิปไตยเองเป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของการปกครองท้องถิ่นมีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความเจริญ และความสามารถของ

ประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1 หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารหน้าที่ และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ เป็นต้น

3.2 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

4. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหาร และการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหาร และองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ

5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่า ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่รู้ปัญหา และวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อเจตนารมณ์ และความต้องการของชุมชน และภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนั้น ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบ และกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2551)

องค์ประกอบการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้ เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่ และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชนจึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่ และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหาร และเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาร 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และการบริหารบุคคลกร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจ และหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อย เพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมือง และกาปกครองของรัฐเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลาง มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบายออกกฎข้อบังคับ ควบคุมใหม่ ๆ การปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5. อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่จ้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

6. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

7. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์ และความมั่นคงของรัฐ และประชาชนโดยส่วนรวมโดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ มิได้หมายความว่ามีอิสระเต็มที่ทีเดียว หากแต่หมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น มิฉะนั้นแล้ว ท้องถิ่นก็จะกลายเป็นรับอธิปไตยไป รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแลอยู่ (โกวิทย์ พวงงาม, 2559)

การบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทยที่ดำเนินการอยู่ในทุกข์รูปแบบหาแนวทาง และข้อเสนอในการปรับปรุงโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การคลัง และงบประมาณ ตลอดจนสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลหน่วยงานราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคกับหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกล่าวถึงองค์ประกอบการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
2. มีสภา และผู้บริหารระดับท้องถิ่นมีที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
3. มีอิสระในการปกครองตนเอง
4. มีเขตการปกครองที่ชัดเจน และเหมาะสม
5. มีงบประมาณรายได้ที่เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
7. มีอำนาจท้องที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
8. มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
9. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ (โกวิทย์ พวงงาม, 2559, น. 30)

ปัจจุบันวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยกำลังเคลื่อนจากวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าไปสู่วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม แน่นอนว่าในช่วงระยะของการเปลี่ยนผ่านของวัฒนธรรมทางการเมืองหนึ่งไปสู่อีกวัฒนธรรมทางการเมืองหนึ่ง ย่อมเผชิญกับการต่อต้านของกลุ่มวัฒนธรรมทางการเมืองเดิม การปรับปรุงโครงสร้าง และการแบ่งงานภายในของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อผลักดันให้เกิดกลุ่มงานส่งเสริม และประสานงานท้องถิ่น โดยท่ามกลางความไม่ชัดเจนของภารกิจกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่เป็นศูนย์รวมของงานหลายกระทรวงหลายกรม แต่สุดท้ายแล้วต้องย่อมรับ

ว่า ประมวลจริยธรรมนักการเมืองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญ และเร่งรัดการดำเนินการจัดใหม่ ๆ ขึ้น และใหม่ ๆ ผลใช้บังคับโดยเร็ว

2.1.3 แนวความคิดการเมืองท้องถิ่น

ความหมายของ “การเมืองท้องถิ่น”

การเมือง (politics) เป็นคำที่ถูกกล่าวขวัญบ่อยครั้งมากคำหนึ่ง คำว่า “การเมือง” เป็นคำที่มาจากคำกรีกโบราณคือ Politika ซึ่งหมายถึง “กิจการของเมือง” (affairs of the cities) ก่อนที่จะกลายมาเป็น politics ในภาษาอังกฤษสมัยใหม่ (modern English) เมื่อพิจารณาการนิยามของคำว่า “การเมือง” กลับมีการนิยามความหมายของคำนี้อยู่มากเช่นกัน

ชัยอนันต์ สมุทรวณิช เห็นว่า การเมืองเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกัน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งปันคุณค่าที่ให้ประโยชน์แก่ฝ่ายตนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นได้หรือ “The competition for the authority to determine the authoritative allocation of values to society”

สำหรับผู้เขียนเห็นว่า การเมืองเป็นทั้งการร่วมมือ หรือแย่งชิงกัน เพื่อให้ได้อำนาจมาเพื่อจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรในสังคมซึ่งอำนาจในที่นี้หมายถึง อำนาจรัฐที่สามารถตอบสนองความต้องการ หรือผลประโยชน์ของตนเอง หรือของกลุ่มได้

ส่วนคำว่า “ท้องถิ่น” (local) เป็นคำที่มีหลายความหมายเช่นกัน อาทิ ท้องถิ่นในความหมายแรกหมายถึง สภาพทางกายภาพของท้องถิ่นที่อยู่ในเขตเมือง (urban area) ที่มีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมที่พร้อม เช่น ถนน น้ำ ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์เป็นต้น ในขณะที่ท้องถิ่นที่เป็นชนบท (rural) มักมีโครงสร้างพื้นฐานด้อยกว่า ท้องถิ่นที่เป็นเขตเมือง

ท้องถิ่นในความหมายที่สอง หมายถึง ลักษณะของชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่รวมกันโดยชุมชนเมืองเป็นชุมชนที่มีประชากรหนาแน่นกว่า ชุมชนชนบทที่ประชากรอาจอยู่กระจัดกระจาย และเบาบางกว่าชุมชนเมือง

ท้องถิ่นในความหมายที่สาม หมายถึง สถานที่ที่ประชาชนมาอาศัยอยู่รวมกัน และมีการพัฒนาวิถีการดำรงชีวิตที่มีลักษณะเฉพาะของชุมชนท้องถิ่นในแง่ของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีจนเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ และมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างกันและกัน ในชุมชนท้องถิ่น ท้องถิ่นในความหมายที่สี่ หมายถึง โครงสร้างทางการเมืองระดับชุมชนท้องถิ่นนั้น โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรตัวแทนประชาชนที่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น เลือกเข้าไปทำหน้าที่ตามที่รัฐมอบหมาย หรือกระจายอำนาจมาให้ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้น โดยประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารกิจการของท้องถิ่นร่วมกับการเมืองภาคตัวแทนด้วย

เห็นได้ว่า ท้องถิ่นมีความหมายครอบคลุมถึงทั้งในเชิงกายภาพ ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

เมื่อนำคำว่า “การเมือง” กับคำว่า “ท้องถิ่น” เข้ามารวมกันเป็น “การเมืองท้องถิ่น” (local politics) จึงเป็นคำที่มีความหมายในเชิงสาระสำคัญ ที่สะท้อนถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการร่วมมือ หรือแย่งชิงอำนาจในการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าในชุมชนท้องถิ่น

นอกจากนี้ การเมืองท้องถิ่นยังเป็นพื้นที่ทางการเมืองที่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนต่างก็มีส่วนร่วมในการจัดสรรสิ่งมีคุณค่าในท้องถิ่นโดยมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน อยู่ตลอดเวลาซึ่งในปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้อาจมีทั้งความร่วมมือ และความขัดแย้งเกิดขึ้น รวมถึงมีการประนีประนอมกัน

ดังนั้น ในการทำความเข้าใจกับการเมืองท้องถิ่นจำเป็นต้องเข้าถึง และเข้าใจบริบทของการเมืองท้องถิ่นซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ เช่น การเมืองท้องถิ่นในเขตเมือง การเมืองท้องถิ่นในเขตชนบท เป็นต้น (ปธาน สุวรรณมงคล, 2565)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักศีล 5

ศีล 5 ภาษาทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า นิจศีล คือ ที่พึงรักษาเป็นนิตย์ อาคาริยวินัย คือ ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกหัดกาย และวาจาของผู้ครองเรือน มนุษย์ธรรม คือ ธรรมที่มนุษย์พึงประพฤติทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีการเรียกทับศัพท์ว่า เบญจศีล คือ ศีล 5 ข้อ

ความหมายของศีล 5

ในคัมภีร์วิสุทธิมรรคพระพุทธโฆสาจารย์ ได้อธิบายความหมายของศีลไว้ว่า คำว่า “ศีล” นี้ แปลว่า ปกติ คือ ทำกาย และวาจาให้เป็นปกติให้เรียบร้อย ไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด, แปลว่า เย็น คือทำให้เป็นคนเยือกเย็น ทำให้เย็นกาย เย็นใจ ไม่ต้องเดือดร้อนเพราะขาดศีล, แปลว่า เกษม คือ ปลอดภัย ทำให้เบากายเบาใจ อีกอย่างหนึ่ง คำว่า ศีล นี้มีความหมายเป็น สีลนะ กล่าวคือ เป็นมูลราก ส่วนคำว่า “สีลนะ” นี้ก็คือกิริยาที่รวมเอาไว้อย่างดีหมายถึงความที่กรรมในทวารมีกายกรรมเป็นต้น ไม่กระจัดกระจายโดยความมีระเบียบอันดีอย่างหนึ่ง คือ ความเข้าไปรับไว้หมายถึงความเป็นที่รองรับโดยความเป็นที่ตั้งอาศัยแห่งกุศลธรรมทั้งหลายหรืออีกนัยหนึ่งว่า

ศีล คือ เจตนา หมายถึง เจตนางดเว้นจากบาปธรรมมีปาณาติบาต เป็นต้น

ศีล คือ เจตสิก (ได้แก่กุศลธรรม คือ ความไม่โลภ ความไม่พยาบาท ความเห็นชอบ) ของบุคคลผู้งดเว้นจากบาปธรรมมีปาณาติบาต เป็นต้น

ศีล คือ การสำรวม หมายถึง ความสำรวมในปาติโมกข์ความสำรวมอย่างมีสติสำรวมด้วยความรู้ สำรวมด้วยความอดทน และสำรวมด้วยความเพียรพยายาม

ศีล คือ ความไม่ล่วงละเมิด หมายถึง การไม่ล่วงละเมิดด้วยกาย หรือด้วยวาจาของผู้ที่สมาทานศีลแล้วในคัมภีร์วิมุตติมรรค พระอุปติสสเถระ กล่าวความหมายของศีลไว้ว่า

ศีล หมายถึง ศีรษะ ความเย็น สันติดีเลิศ การกระทำปกติ และสภาพปกติตามธรรมชาติของทุกข์ และสุข

ศีล หมายถึง ความเย็น มีอธิบายว่า ไม้จันทน์ที่มีความเย็นมากที่สุดช่วยทุเลาความร้อนของพิษไข้ไร่างกายได้ฉันใด ศีลก็ฉันนั้น คือ ช่วยทุเลาไข้ใจที่เกิดจากความสะดุ้งกลัวหลังจากศีลขาด และก่อให้เกิดปราโมทย์

ศีล หมายถึง สันติมีอธิบายว่า ถ้าบุคคลมีศีล เขาจะมีความประพฤติเรียบร้อยไม่สร้างความหวาดกลัวให้เกิดขึ้น (พระพุทธโฆสเถระ, 2546)

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของศีลไว้ว่า ศีล คือ ข้อบัญญัติที่กำหนดการปฏิบัติทางกาย และวาจา ทางพระพุทธศาสนา เช่น ศีล 5 ศีล 8 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

ศีล 5 ในบาลีชั้นเดิมส่วนมากเรียกว่า สิกขาบท 5 หมายถึง ข้อปฏิบัติในการฝึกตน, ข้อฝึก, ข้อศึกษา บ้างเรียกว่า ธรรม 5 เมื่อปฏิบัติได้ตามนี้ก็ชื่อว่าเป็นผู้มีศีล คือ เป็นเบื้องต้นที่จัดว่าเป็นผู้มีศีล สมัยต่อมาจึงเกิดมีคำว่า เบญจศีล ซึ่งในพระไตรปิฎก เพิ่งพบในคัมภีร์ชั้น อปทาน-พุทธวงส์ (รวมถึงวินย.; ขุ.ปฏิ.บางแห่ง) ต่อมาในสมัยหลัง มีชื่อเรียกเพิ่มขึ้นว่าเป็น นิจศีล หมายถึง ศีลที่คฤหัสถ์ควรรักษาเป็นประจำ บ้างเรียกว่า มนุษยธรรม หมายถึง ธรรมของมนุษย์ หรือธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์บ้าง การรักษาศีล 5 เป็นการเว้นจากการเบียดเบียนกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยดีปราศจากเวรภัยไม่เดือดร้อนวุ่นวาย สังคมร่มเย็น แต่เหนือการฝึกไม่เบียดเบียนผู้อื่นโดยรักษาศีล 5 แล้ว ควรฝึกยิ่งขึ้นไปในด้านชีวิตส่วนตัว ให้อยู่ดีมีสุขได้โดยไม่ต้องพึ่งพาขึ้นต่อวัตถุ และการเสพบริโภคมากนักพร้อมทั้งหันไปให้เวลาแก่การเผื่อแผ่บำเพ็ญประโยชน์พัฒนาด้านจิตใจ และปัญญามากขึ้น ด้วยการรักษาศีล 8 หรืออุโบสถ (พระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต), 2546)

กล่าวโดยสรุป ศีล 5 คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเป็นปกติ ข้องดเว้นจากบาปทั้งหลายทั้งปวง สำรวมอดทนอดกลั้นต่อโลภะ โทสะ โมหะ ไม่ล่วงละเมิดผู้อื่นด้วยกาย หรือด้วยวาจา เพื่อให้เกิดความปกติเรียบร้อย สงบสุขในสังคม ระงับความเดือดเนื้อร้อนใจทั้งตนเอง และผู้อื่น เป็นข้อฝึกข้อปฏิบัติเบื้องต้นในชีวิตประจำวันสำหรับฆราวาสเพื่อควบคุมความประพฤติทางกาย วาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม สงบ และเป็นฐานปฏิบัติธรรมในขั้นสูงต่อไป

ลักษณะของศีล 5

ศีล 5 ได้แก่

1. ปาณาติปาตา เวรมณี เว้นจากปาณาติบาต คือ ไม่ทำลายชีวิต จับเอาสาระว่าความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านชีวิตร่างกาย

2. อทินนาทานา เวรมณี เว้นจากอทินนาทาน คือ ไม่เอาของที่เขามิได้ให้ หรือไม่ลักขโมย จับเอาสาระว่า ความประพฤติ หรือดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านทรัพย์สิน และกรรมสิทธิ์

3. กาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี เว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร คือ ไม่ประพฤติผิดในกามทั้งหลาย จับเอาสาระว่าความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง บุคคลที่รักหวงแหน ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตน

4. มุสาวาทา เวรมณี เว้นจากมุสาวาท คือ ไม่พูดเท็จ จับเอาสาระว่า ความประพฤติ หรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาเท็จโกหกหลอกลวงตัดรอนประโยชน์หรือแกล้งทำลาย

5. สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี เว้นจากของเมา คือ สุรา และเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท คือ ไม่เสพของมึนเมา จับเอาสาระว่า ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากความประมาทพลั้งพลาดมัวเมาเนื่องจากการใช้สิ่งเสพติดที่ทำให้เสียสติสัมปชัญญะ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2552)

ศีล 5 ในฐานะของจริยธรรมในระดับปัจเจกบุคคล ดังนี้

1) เว้นจากการปลงชีวิตหรือว่าจ้างผู้อื่นกระทำ และอย่าเลี้ยงชีพด้วยอาชีพที่รุนแรงต่อธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ซึ่งในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรฝึกฝนความมีเมตตากรุณาให้เกิดขึ้นในตน

2) เว้นจากการยึดถือเอาของที่เขามิได้ให้ และหลีกเลี่ยงจากการกระทำตนให้ร่ำรวย มั่งคั่งขึ้นบนความทุกข์ยากของชีวิตบนโลก ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตขึ้นในตน และสร้างประโยชน์สุขแห่งตน และสังคมบนความเคารพสิทธิของกันและกัน

3) เว้นจากการล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่หวงแหน (มักตีวงให้แคบว่าไม่ให้ประพฤติผิดในกาม) ซึ่งในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรมุ่งฝึกฝนเนื้อหา และศักยภาพ เพื่อการพัฒนาตนเอง

4) เว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง ยุแยง และประณาม (สิ่งที่เรายังไม่รู้ความจริงแน่นอน) ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรเข้าสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความจริง หรือข้อเท็จจริง และความพยายามทั้งหมดต้องเป็นไปเพื่อการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

5) เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลต้องสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความมีสติ และสัมปชัญญะ (พระมหาทวี มหาปญฺโญ, 2554)

ศีล 5 เป็นหลักธรรมพื้นฐานที่ทุกคนเรียนรู้มาตั้งแต่ยังเด็ก ๆ ในคาบพระพุทธศาสนา และชาวพุทธหลายคนใช้เป็นแนวในการดำเนินชีวิตที่ยึดถือกันมาเป็นเวลานานว่าในหลาย ๆ มิติของชีวิตเรา มีศีล 5 มาเกี่ยวข้องในด้านของกฎหมายด้วย เรียกได้ว่าศีล 5 นั้น เกี่ยวข้องกับชีวิตเราทั้งทางโลก และทางธรรมเลย ได้แก่

1. ปาณาติปาตา เวรมณี เว้นจากปาณาติบาต คือ ไม่ทำลายชีวิต จับเอาสาระว่า ความประพฤติ หรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านชีวิตร่างกาย

2. อทินนาทานา เวรมณี เว้นจากอทินนาทาน คือ ไม่เอาของที่เขามิได้ให้ หรือไม่ลักขโมย จับเอาสาระว่า ความประพฤติ หรือดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านทรัพย์สิน และกรรมสิทธิ์

3. กาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี เว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร คือ ไม่ประพฤติผิดในกามทั้งหลาย จับเอาสาระว่า ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง บุคคลที่รักหวงแหน ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตน

4. มุสาวาทา เวรมณี เว้นจากมุสาวาท คือ ไม่พูดเท็จ จับเอาสาระว่า ความประพฤติ หรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาเท็จโกหกหลอกลวงตัดรอนประโยชน์ หรือแกล้งทำลาย

5. สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี เว้นจากของเมา คือ สุรา และเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท คือ ไม่เสพของมึนเมา จับเอาสาระว่า ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากความประมาทพลั้งพลาดมัวเมา เนื่องจากการใช้สิ่งเสพติดที่ทำให้เสียสติสัมปชัญญะ (พระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต), 2552)

อีกประการหนึ่ง ศีลเปรียบดุจ วัฑฒกีสร้างพระนครราชธานี จึงถางที่ให้เตียน นำเสี้ยนหนามหลักต่อตัดโค่นให้ราบ ปราบพื้นให้ราบดีแล้วจึงกระทำเป็นราชธานีนครฉันใด พระโยคาวจรก็รักษาศีลสังวรให้บริสุทธิ์ ผ่องใสเป็นอันดี ยังอินทรีย์ 5 กล่าวคือ สัทธินทรีย์ วิริยินทรีย์ สตินทรีย์ สมาธินทรีย์ ปัญญินทรีย์ ให้จำเริญอันดีเหมือนวัฑฒกีอันสร้างพระนครนั้น

อีกประการหนึ่ง โยคาจตุรงค์ อันจะเข้าสู่พิชัยสงครามรบพุ่งฆ่าฟันซึ่งปัจจามิตรอันมาก็ย่อมหาที่ชัยภูมิอันดี กระทำพื้นปฐพีให้ราบปราบให้ดี ที่จะตั้งค่ายคู่ ครั้นศัตรูมา โยธานั้นก็รบชนะมีชัย ฉันนั้น พระโยคาวจรก็อาศัยศีลสังวรเป็นที่ตั้งยังอินทรีย์ 5 คือ สัทธินทรีย์ วิริยินทรีย์ สตินทรีย์ สมายินทรีย์ ปัญญินทรีย์ ให้บังเกิดเจริญในบวรสันดาน เปรียบปราบดุจทหารโยคาอาศัยการกระทำที่ชัยภูมิก่อนจึงมีชัยชนะ ฉะนั้น (พระพุทธิวงศามุนี (บุญมา ทีปธมฺโม), 2550) พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย การงานที่จะถึงทำด้วยกำลังที่บุคคลทำอยู่ใด งานทั้งหมดนั้น คนอาศัยแผ่นดิน ยืนอยู่บนแผ่นดินจึงทำได้ แม้ฉันใด พืชคาม และภูตาคามชนิดใดชนิดหนึ่ง ที่เจริญงอกงามใหญ่โตทั้งหมดนั้น อาศัยแผ่นดินตั้งอยู่บนแผ่นดิน จึงถึงความเจริญงอกงามใหญ่โต แม้ฉันใด ภิกษุอาศัยศีล ตั้งอยู่ในศีลแล้วจึงเจริญ เพิ่มพูน อริยมรรคมีองค์ 8 ฉันนั้นเหมือนกัน ย่อมถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์ในธรรมทั้งหลาย”

ส่วนในคัมภีร์วิมุตติมรรค ได้กล่าวถึงลักษณะของศีลว่า อะไรเป็นลักษณะของศีลคือ การละความเสื่อมคุณค่าด้วยความมีคุณค่า ความด้อยคุณค่า คือ อะไร คือ การละเมิดศีลซึ่งมี 3 ประการ คือ การละเมิดปาฏิโมกขสังวร การละเมิดปัจจยสันนิสสิตศีล และการละเมิดอินทรียสังวรศีล การละเมิดปาฏิโมกขสังวร คือ อะไร คือ ความสังวรศีล คือ อะไร คือ ความเสื่อมศรัทธาในพระตถาคต เนื่องจากอหิริกะ (ไม่ละอายใจ) และอโนตตัปปะ (ไม่เกรงกลัวบาป) การละเมิดปัจจยสันนิสสิตศีล คือ อะไร เมื่อชีวิตของบุคคลมุ่งปรนเปรอร่างกาย เขาสูญเสียความสันโดษ (ความพอใจในปัจจัยตามมีตามได้) การละเมิดอินทรียสังวรคือ อะไร คือ การละเลยโยนิมนสิการเพราะไม่สำรวมอินทรีย์ทั้ง 6 ประการ ดังนั้น การละเมิดศีลทั้งสามอย่างนี้สร้างความเสื่อมคุณค่า นี้เรียกว่า ลักษณะของศีล (พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2548)

สรุปลักษณะศีล “ศีล” เป็นคำสอนเพื่อความประพฤติที่ดีงาม เป็นการหาเลี้ยงชีพที่บริสุทธิ์ปราศจากมิจฉาชีพ เพื่อมุ่งเน้นให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ศีลจะมีกี่อย่างก็ตาม แต่ลักษณะของศีล ก็คือ ทรงไว้ซึ่งกุศลธรรมเป็นลักษณะ เป็นปรกติทางกายวาจา ไม่ละเมิดทุจริต แต่ให้เป็นสุจริตพ้นจากความชั่วทั้งปวงเป็นลักษณะ

ศีล 5 กับการจัดการเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ศีล 5 ที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เบญจศีล นั้น ชาวพุทธเราเอาแต่ท่อง ทว่าในทางปฏิบัติแล้ว หาผู้ปฏิบัติได้ครบทุกข้อค่อนข้างยาก นั่นอาจเป็นเพราะว่าเรามีทัศนคติในเชิงลบต่อศีล 5 ว่าเป็นข้อห้าม หรือ

เป็นกฎทางจริยธรรมที่พระมอบให้ ซึ่งไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับชีวิตของตนโดยตรง จึงไม่อยากนำมาปฏิบัติ แต่แท้ที่จริงนั้น ศีล 5 ไม่ใช่ข้อห้าม หากแต่เป็น “ข้อฝึกปฏิบัติ” (สิกขาบท) ที่เราทุกคนโดยไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นชาวพุทธ ขอเพียงแค่เป็นมนุษย์เท่านั้น ก็ควรจะรับมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อฝึกหัดพัฒนาชีวิตให้ดีงามล้าเลิศในทุก ๆ ด้าน ศีล 5 เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกด้วยความรักในสัตว์ทั้งหลายด้วยจิตเสมอกันในสัตว์ทุกหมู่เหล่าในที่ทั้งปวง เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงอบรมสั่งสอนให้มนุษย์โลกทุกคนได้ประพฤติปฏิบัติให้เกิดมีขึ้นในจิตใจ เพราะมีอานิสงส์ที่ปรากฏออกมาเป็นคุณธรรม 5 ประการ คือ 1) มีอายุยืน 2) มีทรัพย์มากและยั่งยืน 3) ไม่ต้องกลัวภัยจากใคร 4) มีวาจาไพเราะ และ 5) มีสติมั่นคง ซึ่งวิธีการเข้าถึงศีล 5 พึงปฏิบัติด้วยการมีศีล 5 ประกอบหลัก 3 ประการ คือ 1) การไม่ทำบาปทั้งปวง 2) การทำกุศลให้ถึงพร้อม 3) การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ (พระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต), 2556)

พฤติกรรมเป็นการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ที่ปรากฏออกมา 3 ทาง กาย วาจา และใจ หลักธรรมที่สามารถช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดี คือ หลักโยนิโสมนสิการ เป็นหลักธรรมในการไตร่ตรองความคิดที่ถูกต้องของการพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ ได้แก่ 1) ด้านพฤติกรรม 2) ด้านเจตคติ 3) ด้านความคิด และ 4) ด้านอารมณ์ เมื่อปฏิบัติดีแล้วย่อมส่งผลในการพัฒนาให้มีความคิดถูกต้อง และปฏิบัติตนตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างมีความสุข 2 ประการ คือ 1) ได้ปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีล 2) ได้ปฏิบัติตนตามหลักเบญจธรรม (สงวน หล้าโพนทัน, 2561)

การประยุกต์หลักศีล 5

การประยุกต์หลักศีล 5 ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในหลายประเทศในทุกข์ภูมิภาคของโลก ไม่มีปัญหาใดร้ายแรงเท่า หรือเหนือกว่าปัญหาเรื่องวิกฤติทางคุณธรรม จริยธรรม หรือศีลธรรม ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาสังคม ถ้ารัฐไม่พัฒนาคนในสังคมประเทศชาติใหม่ ๆ คุณธรรม จริยธรรม หรือศีลธรรมเป็นด้านแรก การพัฒนาด้านอื่น ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ก็ไม่เกิดผลดีเท่าที่ควร เปรียบเหมือนการสร้างอาคารใหญ่ ๆ ถ้าไม่สร้างรากฐานให้แข็งแรงมั่นคงเสียก่อน อาคารที่สร้างทับลงไปก็จะทรุด และพังทลายลงได้โดยง่าย ในสังคมอุตสาหกรรมที่เน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจมากกว่าการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม หรือศีลธรรม ปัญหาบริโภคนิยมเริ่มเกิดขึ้น และกระทบต่อการดำรงชีพมากขึ้น ในขณะเดียวกัน จิตใจของคนก็เสื่อมจากคุณธรรม จริยธรรม หรือศีลธรรมมากขึ้น และปัญหา สังคมอื่น ๆ ก็ตามมา (อดิศักดิ์ ทองบุญ, 2552)

ฉะนั้น การประยุกต์หลักศีล 5 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลในสังคม มีแนวทางการประยุกต์โดยการนำหลักการ และวิธีการปฏิบัติในศีลมาอธิบายเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมที่ไม่ดีของบุคคลในสังคม เพื่อให้พฤติกรรมที่ไม่ดีลดน้อยลง หรือไม่เกิดขึ้นเลย และยังได้อยู่ร่วมกันในสังคมได้ อย่างมีความสุข เป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิตให้ถูกต้องตามหลักศีลธรรมจริยธรรมทางพระพุทธศาสนา ดังนี้

การประยุกต์หลักศีล 5 ข้อที่ 1 (ปาณาติบาต) สังคมไทยในปัจจุบันนี้ มีปัญหาทางสังคมที่รุนแรงและต่อเนื่องก็คือ ปัญหาการทำแท้งที่เกิดในประเทศไทย เช่น ข่าวใหญ่ที่สะเทือนใจชาวโลก พบซากทารก

2002 ศพ ในวัดไผ่เงินอยู่ ณ ใจกลางของกรุงเทพมหานคร ซึ่งหนังสือพิมพ์ทุกข์ฉบับ ได้ตีแผ่วิกฤติสังคมเสื่อมทราม ที่ชื่อว่าประเทศไทยเป็นเมืองพระพุทธศาสนา จึงเป็นคำถามว่า เกิดอะไรขึ้นกับสังคมไทย หรือนี่คือ วิกฤติความเสื่อมทางศีลธรรมอย่างนั้น หรือจากเรื่องราวที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า การฆ่าสัตว์ การทำแท้ง หมายถึง การขจัด (หรือการทำโดยตั้งใจที่จะเกิดการทำลาย) ทารกในครรภ์จากมดลูกของมนุษย์ผู้หญิง โดยการให้ผู้อื่นกระทำ หรือกระทำโดยตัวมารดาเอง อันเป็นผลให้เกิดการตายของทารกในครรภ์ พระพุทธศาสนา กล่าวว่า การทำแท้ง ถือว่าเป็นการฆ่ามนุษย์ เป็นการทำลายชีวิตสัตว์ให้ตกล่วงไป หรือทำให้สัตว์นั้นตายลงไป ก่อนจะถึงกำหนดอายุขัยของตน คำว่า สัตว์ หมายเอามนุษย์ และเดรัจฉานทุกชนิด มนุษย์ไม่จำกัดชาติ ไม่จำกัดเพศ ไม่จำกัดด้วยวัย ชั้นที่สุดแม้การฆ่าเด็กที่อยู่ในครรภ์ก็ห้าม (ปิ่น มุทุกันต์, 2535)

ดังนั้น ถ้าสังคมนำหลักศีลข้อที่ 1 (ปาณาติบาต) มาประยุกต์ใช้พัฒนา พฤติกรรมของบุคคลที่มีพฤติกรรมการฆ่าสัตว์ (การทำแท้ง) โดยนำหลักศีลมาพิจารณาอธิบาย และประพฤติปฏิบัติต่อศีลปาณาติบาต เวรมณี คือ การฆ่าสัตว์ (การทำแท้ง) ก็จะไม่เกิดขึ้น สังคมก็จะน่าอยู่

การประยุกต์ศีลข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านปาณาติบาต การปฏิบัติต่อศีลข้อ ที่ 1 คือ ปาณาติปาตา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ (การทำแท้ง) ถือว่า เป็นการฆ่ามนุษย์ เป็นการทำลายชีวิตของสัตว์ให้ตกล่วงไป กล่าวว่า การประพฤติผิดในศีลข้อนี้ มีกิเลสตัวหลักที่คอยบ่งการก็คือ โทสะ (ความโกรธ) คือ ความไม่พอใจในสัตว์ที่ถูกฆ่ากิเลสตัวรอง คือ โลภะ (ความ โลภ) เพราะบางคนฆ่าสัตว์เนื่องจากความโลภเข้าครอบงำ เช่น อยากได้เงินฆ่าจ้าง หรือต้องการสัตว์นั้นมาเป็นอาหาร ความหวงแหนในทรัพย์สมบัติของตนจึงได้ฆ่าสัตว์เพื่อปกป้องทรัพย์นั้น เพื่อให้คนยอมรับในความกล้าหาญ หรือเพื่อลาภยศที่จะตามมาจึงฆ่าสัตว์ให้คนเห็น หรือยังอาจมีสาเหตุมาจากกิเลสที่เป็นบริวารของโทสะ หรือโลภะอีกด้วย เช่น ความพยาบาท ความริษยา ความแข่งดี ความตระหนี่ (พระเมธีวราภรณ์ (เชิดชัย กตปุญฺโญ), 2553)

การงดเว้นจากการทำลายชีวิตสัตว์ให้ตกล่วง หมายรวมถึง การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ การทรมานสัตว์ การผจญสัตว์ การทรกรรม ทารุณสัตว์ กักขังหน่วงเหนี่ยวให้หมดอิสรภาพ ในทางปฏิบัติจึงแบ่งออกดังนี้ คือ งดเว้นจากการทำด้วยตนเอง การใช้ให้คนอื่นทำการแสดงการยกย่องสรรเสริญคนที่ประทุษร้ายต่อสัตว์ ดังนั้น เมื่อมีเจตนาความงดเว้นไม่คิดล่วงละเมิดทางกายวาจา และใจ ความชั่วที่เกิดขึ้น คือ การฆ่าสัตว์ การทำแท้ง หรือความประพฤติที่ไม่ดีต่าง ๆ ย่อมจะสงบระงับ สามารถประเมินตนเองได้ว่า เป็นผู้มีจิตใจอย่างไร มีความเหี้ยมโหด หรือไม่อย่างไรรู้จักประพฤติต่อศีลด้านนี้อย่างไร และตั้งอยู่ในศีลธรรมอย่างไร ก็จะสามารถพัฒนาตนเองตามหลักศีล ควบคุมกาย วาจา และใจ ให้ตั้งอยู่ในคุณงามความดี สามารถดำรงตนด้วยดี มีชีวิตที่เกื้อกูลกันและกัน สัตว์ทั้งหลายก็รักชีวิตรักสุขเกลียดทุกข์ อยากมีชีวิตที่สมบูรณ์ จำต้องมีความรักใคร่ ความมีเยื่อใย ความปราศนาดี อยากให้ผู้อื่นมีความสุข ความปรารถนาดีต่อผู้อื่นสัตว์อื่น ๆ คิดช่วยเหลือให้ทุกคนในโลกนี้ประสบความสุขโดยทั่วกัน โดยปลูกฝังเมตตา กรุณาใหม่ ๆ อยู่ในจิตใจของตนเอง ฝึกจิตใจใหม่ ๆ ความเยือกเย็น มีความปรารถนาดี มีเมตตาอารีย์ ต่อสรรพสัตว์ทั้งหลาย มีความรักในตนเอง และสัตว์อื่นเสมอเหมือนด้วยกันทั้งหมด กล่าวคือ เป็นอาการประพฤติที่เป็นไป เพื่อประโยชน์ แก่มนุษย์ และสัตว์ ซึ่งเป็นคุณธรรมที่กำจัดซึ่งความอาฆาต ที่

ปรากฏในจิตใจของสัตว์ให้สงบ มิให้เป็นข้าศึกทำร้ายจิตใจของตนเอง (พระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต). 2546)

เมื่อบุคคลลุอำนาจแห่งความไม่ดีมีความประพฤติอยู่ในศีลที่ 1 คือ การไม่ฆ่าสัตว์การทำแท้ง โดยอาศัยเจตนาความงดเว้น ความไม่ก้าวล่วงทางกาย วาจา และใจ รักษาความเป็นปรกติของ ตนเองไว้ได้ จากความชั่ว ๆ ต่างเป็นผู้ขัดเกลาตนเองด้วยศีล มีจิตใจที่ประกอบด้วย ความเมตตา กรุณา มีหิริโอตตัปปะ มีความซื่อสัตย์สุจริตธรรมมีขึ้นในจิตใจ มีจิตอันแผ่ไม่ตรีต่อตนเอง และผู้อื่น พฤติกรรมของบุคคลก็สูงขึ้นได้ด้วยมีศีลธรรม เป็นหลักในการดำเนินชีวิตที่ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ดี คือ การทำแท้ง การฆาตกรรมต่าง ๆ การฆ่าสัตว์ตัดชีวิต จะไม่เกิดขึ้นในอนาคตได้ในที่สุด “ชม ภาคภูมิ” กล่าวว่า ความเมตตาเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนสังคม ตั้งแต่ระดับชุมชนไปจนถึงระดับโลก หากมนุษย์ทุกคน หรือส่วนมากมีคุณธรรมเรื่องเมตตาแล้ว สังคมย่อมจะมีแต่ความสงบสุข และความก้าวหน้าปราศจากการเอารัดเอาเปรียบ และกดขี่ซึ่งกันและกัน มนุษย์จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในสังคมใดก็ตามที่บุคคลมีความเมตตากรุณาน้อย สังคมย่อมจะไม่มีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความทุกข์ยากการกดขี่ข่มเหงรังแก่ซึ่งกันและกัน (ชม ภาคภูมิ, 2539)

การงดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ด้วยอาการแห่งการขโมย กล่าวคือไม่ว่า ทรัพย์นั้นจะอยู่ในที่ใด ๆ ก็ตาม ถ้าเป็นของที่เจ้าของเขาหวงแหนแล้วไม่ควรล่วงเกินในทรัพย์นั้น ในทางปฏิบัติท่านกล่าวว่า ไม่ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ด้วยตนเอง ไม่ใช้คนอื่นให้ถือเอา ไม่ยกย่อง สรรเสริญคนที่ทำเช่นนั้น มีจิตสำรวมระวังในทรัพย์สินของอื่นด้วยหลักสัมมาอาชีวะ คือ การเลี้ยงชีพ ในทางที่ชอบจะได้มากน้อย ก็ทำจิตใจยินดีตามที่ได้มาในทางที่ชอบธรรม (พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโน), 2548)

การประพฤติปฏิบัติในศีล และธรรมได้เช่นนี้ ชื่อว่าเป็นผู้มีสามารถขจัดความบีบคั้นทาง จิตใจอันเกิดจากความอยากได้ลงเสียได้ ทำให้เบียดเบียนทรัพย์สินผู้อื่นไม่ลง ละความมักง่าย และมักได้ หรือเอารัดเอาเปรียบ ลดการแย่งชิง เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ มีเมตตาธรรม หิริ โอตตัปปะ มีความซื่อสัตย์ ต่ออาชีพเป็นเครื่องล่อเลี้ยง และคำจุนต่อกันและกัน การประพฤติผิดในศีลข้อนี้ คือ การลักทรัพย์ก็จะไม่เกิดขึ้น “ฟื้น ดอกบัว” ได้กล่าวไว้ในหนังสือพระพุทธศาสนากับคนไทยว่า หากทุกคนมีเมตตาต่อกัน การล่วงละเมิดศีล 5 ก็จะไม่เกิดขึ้นกล่าวคือ เมื่อมีเมตตาปราณีต่อผู้อื่น ก็จะไม่ทำร้ายผู้อื่นสัตว์อื่น เมื่อมีเมตตาก็จะไม่ลักไม่โกงทรัพย์ของผู้อื่น เพราะจำทำให้เขาเดือดร้อน เมื่อมีเมตตาก็จะไม่แย่งคู่ครองของผู้อื่น เพราะเป็นการทำลายเกียรติของผู้อื่น เมื่อมีเมตตาก็จะไม่หลอกลวง ไม่ใส่ร้ายไม่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิด เมื่อมีเมตตาก็จะไม่ค้าฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้าให้แก่ใคร ๆ เพราะจำทำให้คนอื่นเดือดร้อน เพราะฉะนั้น เมตตาจึงเป็นรากฐานของธรรมทั้งหลาย คนเราเมื่อมีเมตตาก็ย่อมมีความปรารถนาดีซึ่งกันและกัน จึงไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ในทุกข์รูปแบบ เมื่อคนเราไม่เบียดเบียนทำร้ายกัน สังคมก็จะสงบสุข (ฟื้น ดอกบัว, 2542)

การปฏิบัติต่อศีลข้อที่ 3 คือ กาเมสุมิจฉาจาร เวรมณี หมายถึง ผู้ปฏิบัติต้องไม่ประพฤติผิดทางด้านคู่ครองของคนอื่นไม่เบียดเบียนหญิง หรือชายอื่น ที่เขาไม่ใช่สามี หรือภรรยาของตน กล่าวว่าสาเหตุที่ผิดในศีลข้อนี้ เพราะมีกิเลสตัวหลักที่คอยบงการ คือ โลภะ คือความยินดี พอใจ ในหญิง หรือชายนั้น ส่วนกิเลสตัวรอง คือ โทสะ เช่น เมื่อคนประพฤติผิดในกามเพราะความโกรธในคู่ครองของตน จึงทำ

เพื่อประชด หรือโกรธในผู้ที่หวงแหนคนที่เราประพฤติผิดด้วย หรืออาจจะโกรธในตัวที่เราล่วงเกินก็ได้จึงทำการล่วงเกินเพื่อให้คนนั้นเจ็บใจ หรือเป็นเพราะอารมณ์ไม่ดีจึงประพฤติผิดในกาม จึงประพฤติผิดในกามเพื่อระบายความเครียด ฯลฯ และสาเหตุที่เป็นตัวบริวาร เช่น ความพยาบาท ความอิจฉาริษยา ทำไปเพื่อความโอ้อวด ความแข่งดี ดังนี้ เป็นต้น (พระเมธีวราภรณ์ (เชิดชัย กตปุญฺโญ), 2553)

ถ้าสังคมนำหลักศีลข้อที่ 3 (กามเมสุมิจฉาจาร) มาประยุกต์ใช้พัฒนาพฤติกรรมของบุคคลที่มีพฤติกรรมการประพฤติผิดในกาม โดยนำหลักศีลมาพิจารณา และอธิบาย นำไปประพฤติปฏิบัติในศีล กามเมสุมิจฉาจาร สังคมก็จะน่าอยู่การเบียดเบียนกันทางด้านคู่ครอง การประพฤติผิด ประเวณี ก็จะไม่เกิดขึ้นในสังคม

การงดเว้นจากการประพฤติผิดในทางกาม ได้แก่ การงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับสตรี หรือบุรุษอื่นนอกจากสามีภรรยาของตน ในทางปฏิบัติท่านกำหนดไว้ คือไม่ล่วงเกินในภรรยาสามีของคนอื่นด้วยตนไม่ใช้ในคนอื่นทำเช่นนั้น ไม่ยกย่องสรรเสริญคนเจ้าชู้ มีความจงรักภักดีในสามี และซื่อตรงต่อภรรยาจนมีความสำรวมระวังในทางกามทั้งหลาย (พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโณ), 2548)

เมื่อบุคคลรู้เท่าทันต่อใจของตนเองเป็นสำคัญ มีเจตนาไม่ประพฤติล่วงละเมิดในศีลเป็นผู้อบรมในด้านความประพฤติดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่นทางด้านคู่ครองไม่ละเมิดกรรมสิทธิ์ในบุคคลผู้เป็นที่รักของผู้อื่น รวมทั้งไม่ผิดประเวณีทางเพศ ไม่ประพฤตินอกใจคู่ครองของตนเองมีใจมั่นคงในคู่ครองของตนสามารถควบคุมอารมณ์ในเรื่องเพศได้ เป็นผู้สำรวมระวัง ทางกาย วาจา และใจ ย่อมเกิดความสงบสันติ ไม่เกิดความแตกร้าวในสถานบันครอบครัว และป้องกันการอย่าร้าง เป็นผู้มีความสำรวมในกามคุณไม่ให้เกินขอบเขต ธรรมข้อนี้เป็นเหตุให้มนุษย์ไม่หมกมุ่นอยู่ในกามคุณจนถึงขั้นทำลายน้ำใจผู้อื่นเป็นเหตุให้คู่ครองมีความซื่อสัตย์ต่อสามี ต่อภรรยาของตน ไม่ประพฤตินอกใจคู่ครองของตนเอง

การปฏิบัติต่อศีลข้อที่ 4 คือ มุสาวาทา เวรมณี หมายถึง ผู้ประพฤติปฏิบัติต้องมีเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ สำรวมระวังในวาจา งดเว้นจากวจีทุจริต เว้นจากการพูดเท็จ ซึ่งกล่าวว่าการประพฤติผิดในศีลข้อนี้ มีกิเลสตัวบงการ อาจเป็นโลภะ หรือโทสะ ก็ได้ เช่น บางคนคนโกหก หลอกลวง หรือเพราะอยากได้ทรัพย์ของคนอื่นมาเป็นของตน บางคนโกหกเพราะความโกรธเลย โกหกเพื่อให้คนที่ตนโกรธนั้นเดือดร้อน หรือได้รับความเสียหาย บ้างก็โกหกเพราะกลัวความผิด หรือกลัวความเดือดร้อนที่จะตามมาหาจึงพูดความไม่จริงออกไป ฯลฯ หรือ สาเหตุจากกิเลสที่เป็นบริวาร เช่น ความพยาบาท ความอิจฉาริษยา ความตระหนี่ความโอ้อวด ความแข่งดี เป็นต้น (พระเมธีวราภรณ์ (เชิดชัย กตปุญฺโญ), 2553)

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะมีกิเลสตัวใดคอยบงการให้เกิดการประพฤติผิดในศีล จนถึงทำลายชีวิตซึ่งกันและกัน เพื่อมิให้เป็นการล่วงละเมิดในศีลข้อนี้จำต้องเป็นผู้สำรวมระวังมิให้การพูดปด พูดเท็จ (รวมทั้งที่มาในกุศลกรรมบถ คือ พูดเพ้อเจ้อ ส่อเสียด คำหยาบ) ให้เกิดขึ้นก็อาศัยเจตนางดเว้นโดยมีองค์ประกอบเป็นเครื่องเว้น มีดังต่อไปนี้ คือ

1. ไม่พูดเท็จ หรือพูดปด คือ ผู้ปฏิบัติต้องไม่กล่าวสิ่งที่แตกต่างไปจากความจริง มีองค์ 4 ประการ คือ จะไม่พูดเรื่องที่พูดไม่ตรงกับความเป็นจริง 1 มีจิตคิดอยากจะพูด 1 พยายามหาโอกาสจะพูด 1 และผู้ฟังเข้าใจอย่างที่ผู้พูดบอก 1

2. ไม่พูดส่อเสียด คือ ผู้ประพฤติปฏิบัติไม่ควรพูดคำที่ทำให้เขาแตกแยกกันมีองค์ 4 ประการ คือ มีผู้ที่จะถูกกล่าวทำลาย 1 มีความตั้งใจพูดให้เขาแตกแยกกัน 1 มีความพยายามพูดหลายครั้ง หรือใช้เล่ห์เพทุบายต่าง ๆ 1 และ ผู้ฟังเข้าตามที่ผู้พูดบอก 1

3. ไม่พูดคำหยาบ คือ ผู้ปฏิบัติไม่ควรพูดคำ คำหยาบ คำกระด้าง คำประทุษร้ายมีองค์ 3 ประการ คือ มีผู้จะถูกด่า 1 มีจิตคิดโกรธขัดเคือง 1 ออกปากด่า 1

4. คำเพ้อเจ้อ คือ ผู้ปฏิบัติไม่พูดคำไร้สาระ จะมีผู้ฟัง หรือไม่มีผู้ฟังก็ตาม มีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ พูดเรื่องไม่มีประโยชน์ 1 ออกปากพูด 1 (สนิท ไชยวงศ์คต, 2555)

เมื่อบุคคลปฏิบัติอยู่ตามหลักศีล มุสาวาทา เวรมณี คือ การไม่ประพฤติผิดในการพูดเท็จ การไม่พูดโกหก (รวมทั้งในกุศลกรรมบถ) คือ การพูดไม่คำหยาบ การไม่พูดส่อเสียดและการพูดเพ้อเจ้อ โดยอาศัยเจตนาเป็นงดเว้น มีความไม่ก้าวล่วงทางวาจาเป็นที่ตั้ง เป็นผู้สำรวมคำพูด อันเป็นหลักปฏิบัติให้อยู่ร่วมกันโดยไม่เบียดเบียนกันในทางคำพูด มีท่านผู้รู้นักปราชญ์ทั้งหลาย มักจะเตือนผู้ที่อยู่ใกล้ชิด และมีความเกี่ยวข้องกันด้วยความหวังดีเสมอมาว่า ให้คิดก่อนพูด คือ เตือนสติใหม่ ๆ เพราะว่า ก่อนพูดเราเป็นนายของคำพูด แต่ถ้าพูดไปแล้วคำพูดจะเป็นนายเรา พูดดีก็ดีไป แต่ถ้าพูดไม่ดี ผลตามมาจะตรองกันข้ามก่อนพูด เราควรคิดพิจารณาเสียก่อนว่า คำพูดที่จะพูดนั้นเป็นประโยชน์มีดี มีเสียอย่างไรบ้าง ถ้าเห็นว่าจะได้รับผลไม่ดี หรือพูดไปก็เปล่าประโยชน์เราก็งดเสีย ไม่พูดออกไป เราก็ยังเป็นนายของคำพูด ถ้าพูดออกไปแล้ว และเป็นคำพูดที่ไม่ดี เป็นวจีทุจริต ก็ไม่ควรพูด (สนิท ไชยวงศ์คต, 2555)

แต่ควรพูดแต่ปิยวาจา หมายถึง พูดอย่ารักกัน กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจ้ง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เป็นหลักฐาน ชักจูงในทางที่ดีงาม หรือคำแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สมานสามัคคี เกิดไมตรี ทำให้รักใคร่นับถือ และช่วยกันเกื้อกูลกัน (พระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต), 2541)

การปฏิบัติต่อศีลข้อที่ 5 คือ สุราเมรยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวรมณี หมายถึง การงดเว้น จากการดื่มสุราเมรัย คือ ผู้ปฏิบัติต้องไม่ประพฤติผิดทางด้านการดื่ม หรือเสพสุราเมรัย และสิ่งเสพติดทั้งหลาย เช่น ฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาอี กัญชา เป็นต้น การประพฤติผิดในศีลข้อที่ 5 นี้ กล่าวว่า มีกิเลส ที่คอยบ่งการ คือ โลภะ ความปรารถนาเพลิดเพลินยินดีอันเกิดจากการดื่ม หรือเสพนั้น กิเลสตัวรอง คือ โทสะ เช่น บางคนดื่มน้ำเมา หรือเสพสิ่งเสพติด เพราะความเครียดความกังวลใจ ความทุกข์จากความผิดหวัง เป็นต้น (พระเมธีวราภรณ์ (เชิดชัย กตปุญฺโญ), 2553)

การงดเว้นจากการดื่มสุราเมรัย มาตรฐานการกำหนดความผิดอย่างต่ำไว้ด้วยเมรัย เพราะฉะนั้นอะไรก็ตามที่มีแอลกอฮอร์ระดับเมรัยขึ้นไป ที่เรียกรวมว่า สิ่งเสพติดให้โทษ ถ้าสูบ เสพ ฉีด ดม ก็ได้ชื่อว่าเป็นการผิดศีลข้อนี้ เรื่องเสพสุราจึงมีองค์ประกอบอยู่มีดังนี้ คือ สิ่งนั้นเป็นเครื่องดอง ของเมา เรารู้ว่าเป็นเครื่องดองของเมาแล้วก็ดื่มเข้าไป สิ่งเหล่านี้เป็นที่ตั้งแห่งความประมาท เพราะตามปรกติแล้ว คนจะมีความประมาทอยู่เป็นอันมาก แม้จะไม่ดื่มสุราก็ตาม เมื่อดื่มสุราเข้า การพูด การกระทำ ที่ขาดสติ ก็จะเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น เมื่อมีเจตนาตั้งใจงดเว้นจากการประพฤติผิดในศีลข้อที่ 5 คือ การดื่มสุราเมรัยสิ่ง เสพติดทั้งหลาย เพื่อมิให้ต้องเป็นทาสของสิ่งเหล่านั้นได้ สามารถควบคุมใจควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ความ

ประมาทพลาดพลั้ง ความมัวเมาเสียสติสัมปชัญญะ ความประพฤติผิดในศีลข้ออื่น ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น เป็นผู้มีการดำเนินชีวิตที่สำรวมระวัง มีความสงบระงับจากอกุศลทั้งปวง มีความรู้ตัวทั่วพร้อมความเป็นผู้มีสติคอยตรวจตรา ไม่เลินเล่อเผลอตัว ทั้งก่อน และกำลังทำ พูด คิด พฤติกรรมของผู้มีสติสัมปชัญญะประจำในตัวเองอยู่ตลอดเวลา จนกลายเป็นนิสัยรู้เท่าทันต่ออารมณ์ สำรวมระวัง กาย วาจา ใจ ไม่ล่วงละเมิดในศีล และธรรม โดยไม่ประมาทในเรื่องนั้น ๆ แต่ให้เป็นผู้รู้จักพิจารณาด้วยปัญญา ในการบริโภค รู้จักประมาณ รู้จักคุณ และโทษ ไม่เผอเรอ หรือแม้ในกิจการงานต่าง ๆ (พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโณ), 2548)

ฉะนั้น การประยุกต์หลักศีล 5 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลในสังคม มีแนวทางการประยุกต์โดยการนำหลักการ และวิธีการปฏิบัติในศีลมาอธิบายเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมที่ไม่ดีของบุคคลในสังคม เพื่อให้พฤติกรรมที่ไม่ดีลดน้อยลง หรือไม่เกิดขึ้นเลย และยังได้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิตให้ถูกต้องตามหลักศีลธรรมจริยธรรมทางพระพุทธศาสนา

ศีล 5 เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกด้วยความรักในสัตว์ทั้งหลายด้วยจิตเสมอกันในสัตว์ทุกหมู่เหล่าในที่ทั้งปวง เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงอบรมสั่งสอนให้มนุษย์โลกทุกคนได้ประพฤติปฏิบัติให้เกิดมีขึ้นในจิตใจเนื่องจากโลกของเรามีคนโลภมาก และการแข่งขันกันแย่งชิงทรัพยากรกัน ทำให้เกิดการเบียดเบียนกันเอง กระทบกระทั่งกัน ฆ่ากันเพื่อทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อม เกิดการขาดแคนทรัพยากร หากบุคคลในสังคมดาเนินชีวิตอยู่ในกรอบของศีล จะอยู่ในสังคมใด หรือวัฒนธรรมใด ก็สามารถอยู่ร่วมกันได้โดยปกติสุข การยึดหลักของศีล 5 เป็นหลักในการดำเนินชีวิต รู้จักหลีกหรือละเว้นความชั่วต่าง ๆ ห่างไกลจากอบายมุข และยังส่งเสริมให้มีความเจริญก้าวหน้า ทำตนให้เป็นคนดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคมโดยส่วนรวม

2.3 บริบทของพื้นที่

บริบทของพื้นที่เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เทศบาลตำบลแสนสุข ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 16 บ้านไม้ค้างตก ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีเนื้อที่ในเขตรับผิดชอบประมาณ 32.54 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 20,281 ไร่ ตำบลแสนสุขได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2475 เมื่อปี พ.ศ. 2472 ต่อมาปี 2523 ได้จัดตั้งเป็นสภาตำบลแสนสุข ในปี 2537 สภาตำบลแสนสุขมีสถานะเป็นสภานิติบัญญัติ และเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 และได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2548

แผนที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

เทศบาลตำบลแสนสุข ตั้งอยู่ในอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร ซึ่งมีถนนสถิตนิมานกาล และถนนสถลมาร์ค เชื่อม

ระหว่างตัวจังหวัดอุบลราชธานี กับเทศบาลตำบลแสนสุข มีพื้นที่ทั้งหมด 32.54 ตารางกิโลเมตร (20,281 ไร่) ซึ่งครอบคลุมตำบลแสนสุขทั้งหมด เทศบาลตำบลแสนสุข มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เขต เทศบาลเมืองวารินชำราบ
ทิศใต้	ติดต่อกับ เขต เทศบาลตำบลธาตุ และอบต. โนนผึ้ง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ เขต เทศบาลตำบลบุ่งไหม และเทศบาลตำบลคำขวาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ เขต เทศบาลตำบลคำน้ำแซบ

ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงขอบเขตเทศบาลตำบลแสนสุข

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชน เปรียบเหมือนเครื่องมือยึดเหนี่ยวทางจิตใจอีกทางหนึ่งของประชาชน ที่ทำให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสงบสุข เพราะฉะนั้น พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชน มีความรู้สึกว่าต้นเป็นบุคคลที่ยังมีคุณค่าทั้งต่อครอบครัว และสังคม ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนจากการศึกษาเอกสารงานวิจัย ดังนี้

ภวัต พัฒนนิภากร (2562) ได้ศึกษาถึงรูปแบบพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง 1 ภายใต้อิทธิพลของพลวัตทางการเมือง ผลการศึกษาพบว่า

กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ภายใต้อิทธิพลของพลวัตทางการเมือง ประกอบด้วย 4 รูปแบบ ได้แก่ (1) รูปแบบการใช้สิทธิเลือกตั้ง (2) รูปแบบการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (3) รูปแบบกิจกรรมชุมชน และ (4) รูปแบบการติดต่อเป็นการเฉพาะ ผลการวิจัยระดับพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับพฤติกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ การใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และกิจกรรมชุมชน และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน ได้แก่ การติดต่อเป็นการเฉพาะ ผลการวิจัยพลวัตทางการเมืองที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ ภายใต้อิทธิพลของพลวัตทางการเมือง พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรง

ในเชิงบวกต่อพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (F4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบด้วยปัจจัยสังคม และวัฒนธรรม (F1) ปัจจัยภาพลักษณ์นักการเมืองท้องถิ่น (F2) และปัจจัยการปกครองท้องถิ่น (F3) โดยโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ดี (“χ” 2 = 49.973, df = 37, p = 0.075, CFI = 0.999, TLI = 0.998, RMSEA = 0.016, SRMR = 0.016) ผลการวิจัยเพื่อยืนยัน ความเหมาะสมของรูปแบบพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง 1 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกปัจจัย และมีค่าความสอดคล้องระหว่างควอไทล์ น้อยกว่า 1.5 ทุกปัจจัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โมเดลสมการเชิงโครงสร้างพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ภาณุวัฒน์ มัธยมนันทน์ (2561) ได้ศึกษาถึงการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า

1) ระดับรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาเป็นรายรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก และในระดับต่ำ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ รูปแบบการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ รูปแบบการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ รูปแบบการร่วมชุมนุมทางการเมือง รูปแบบการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน รูปแบบการใช้ความรุนแรงทางการเมือง และรูปแบบการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ตามลำดับ

2) เปรียบเทียบรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกัน มีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างกัน มีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่างกัน

3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามเสนวิทยาลัยกับรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามเสนวิทยาลัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางบวก และปัจจัยฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางลบ

4) ปัจจัยส่งผลต่อรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน 1 ตัวแปร คือ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว โดยตัวแปรความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวสามารถส่งผลต่อรูปแบบ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 26.0 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากคำสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม พบว่าในกลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือ ปัจจัยด้านครอบครัวทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการกล่อมเกลาทางการเมืองของครอบครัว ส่วนรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมนั้นการร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด ในกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า ปัจจัยที่นักเรียนไม่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเกิดจากความกังวลที่อาจจะทำให้ตนเอง และครอบครัวเกิดความเดือดร้อน

รัชฎากร เอี่ยมอำไพ (2564) ได้ศึกษาถึงรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป ผลจากการการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป จังหวัดนครปฐม คือ ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก (= 3.52) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไป (= 4.04) ด้านการเข้าเป็นแนวร่วมทางการเมือง (=3.40) ด้านสนับสนุนพรรคการเมือง (= 3.33) และด้านการติดตาม ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (=3.31) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป จังหวัดนครปฐม คือ ปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (=2.22) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการนำไปปฏิบัติ (=2.37) รองลงมาคือ ด้านความรู้ (=2.18) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านทัศนคติ (=2.10) ตามลำดับ

3. รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป ตามหลักโยนิโสมนสิการ คือประชาชนควรใช้กระบวนการทางความคิดแบบมีหลักการและเหตุผลเพื่อหาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลทางการเมืองที่ได้มาโดยการใช้วิธีการคิดเชิงวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนำมาประกอบการพิจารณาโดยการค้นหาเหตุปัจจัยข้อมูลทางการเมืองที่เกิดขึ้นพิจารณาการแก้ไขปัญหาต้องตรงกับสาเหตุและตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการรวมถึงการแยกแยะให้เห็นถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับส่วนรวมโดยยึดถือความถูกต้องตามหลักคุณธรรมสามารถตรวจสอบได้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป

พระฟูตระกูล หลินภู (2563) ได้ศึกษาการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. ผลจากการศึกษาพบว่า

1.ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบคำถาม

1.1 จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเป็นนักเรียนเพศหญิง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

1.2 จำแนกตามอายุ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุ 10 ปี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 นักเรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 และนักเรียนที่มีอายุ 11 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.42

1.3 จำแนกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 นักเรียนที่เรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 และนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 29.42

2. การใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิเคราะห์ การใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านสุราเมรยมัชชปะมาทัฏฐานา เวรมณี ด้านกาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี ด้านอทินนาทานา เวรมณี ด้านปาณาติปาตา เวรมณี ด้านมุสาวาทา เวรมณี ตามลำดับพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านสุราเมรยมัชชปะมาทัฏฐานา เวรมณี พบว่า นักเรียนมีการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสุราเมรยมัชชปะมาทัฏฐานา เวรมณีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 นักเรียนไม่ดื่มสุรา/เบียร์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 4 นักเรียนไม่ชวนเพื่อนเสพยาเสพติดทุกชนิด

2.2 ด้านกาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี พบว่า นักเรียนมีการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านกาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 นักเรียนไม่ดูหนังลามกจาก VDO/CD ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 3 นักเรียนไม่แสดงกิริยาไม่เหมาะสมกับเพศตรงข้าม

2.3 ด้านอทินนาทานา เวรมณี พบว่า นักเรียนมีการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านอทินนาทานา เวรมณี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 นักเรียนไม่ลักขโมยสิ่งของของคนอื่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 2 และข้อที่ 4 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ข้อที่ 2 นักเรียนไม่ชิงเอาของของคนอื่นซึ่งหน้า ข้อที่ 4 นักเรียนไม่ซุกซ่อนเอาบางส่วน

2.4 ด้านปาณาติปาตา เวรมณี พบว่า นักเรียนมีการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านปาณาติปาตา เวรมณี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 นักเรียนไม่ทรมานสัตว์ให้เกิดความทุกข์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 3 และข้อที่ 4 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ข้อที่ 3 นักเรียนไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อนให้ได้รับบาดเจ็บ ข้อที่ 4 นักเรียนไม่เบียดเบียนเพื่อนให้ได้รับความเดือดร้อน

2.5 ด้านมุสาวาทา เวรมณี พบว่า นักเรียนมีการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านมุสาวาทา เวรมณี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 5 นักเรียนไม่พูดเพ้อเจ้อ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 3 นักเรียนไม่พูดส่อเสียด

3. เปรียบเทียบการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อายุ และระดับชั้นแตกต่างกัน โดยรวม และรายด้าน ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านปาณาติปาตา เวรมณี ด้านอทินนาทานา เวรมณี ด้านกาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี ด้านมุสาวาทา เวรมณี และด้านสุราเมรยมัชชปะมาทัฏฐานา เวรมณี ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า มีการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านปาณาติปาตา เวรมณี ด้านอทินนาทานา เวรมณี ด้านกาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี ด้านมุสาวาทา เวรมณี และด้านสุราเมรยมัชชปะมาทัฏฐานา เวรมณี โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน พบว่า มีการใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านปาณาติปาตา เวรมณี ด้านอทินนาทานา เวรมณี ด้านกาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี ด้านมุสาวาทา เวรมณี และด้านสุราเมรยมัชชปะมาทัฏฐานา เวรมณี ไม่แตกต่างกัน

พระมหาคณิตฐพล สุนทรรัสี (ขบวนงาม) (2561) ได้ศึกษาถึงศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนบ้านกระทม อำเภอเมืองสุรินทร์ ผลจากการศึกษาพบว่า หลักศีล 5 เป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาในส่วนที่เกี่ยวกับความประพฤติที่ดีงาม และการหาเลี้ยงชีพในทางสุจริต ได้แก่ ศีล 5 โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่สังคมในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ศีล 5 ประการนี้ เรียกว่า หลักมนุษยธรรมแปลว่า ธรรมสำหรับมนุษย์ ธรรมทำให้คนเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ คือ การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ การไม่ประพฤติผิดในกาม การไม่พูดเท็จ การไม่ดื่มสุราเมรัย หลักศีล 5 นี้ เป็นศีลระดับต้นในการที่จะพัฒนาตนเองให้มีภูมิธรรมสูงขึ้นไประดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน ระดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนมากจะละเมิดศีลข้อหนึ่ง เพราะยังต้องมีการฆ่าสัตว์ในการดำเนินชีวิต ส่วนศีลข้อ 2 - 4 มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลใน 3 ข้อนี้น้อย ส่วนศีลข้อ 5 มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลในข้อนี้มาก จากการศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

โดยสรุปแล้วเห็นว่า ศีลบางข้อเช่นศีลข้อที่ 1 ประชาชนยังไม่สามารถมีทางเลือกในการดำเนินชีวิต โดยส่วนมากยังต้องฆ่าสัตว์เพื่อเลี้ยงชีพอยู่ นอกจากผู้ที่ตั้งใจมั่นจริง ๆ จึงจะสามารถรักษาศีลข้อนี้ได้ ส่วนศีลข้อ 2 – 5 นั้นประชาชนส่วนมากนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากบางคนที่ขาดจิตสำนึก หรือมีเจตนาในการล่วงละเมิดศีลอยู่แล้ว หรือไม่สนใจในการรักษาศีลอยู่แล้ว ก็ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

พระประจักษ์ มาฟู (2562) ได้ศึกษาถึงการจัดการความรู้ในการนำนโยบายศีล 5 ไปปฏิบัติ ศึกษากรณี ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ผลจากการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 26.02 ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 22.22 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 คิดเป็นร้อยละ 41.46 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 56.37 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.29 ผลการศึกษาระดับสภาพการดำเนินงานกระบวนการการจัดการความรู้ในการนำนโยบายศีล 5 ไปปฏิบัติ ในภาพรวม สภาพการดำเนินงานกระบวนการการจัดการความรู้ในการนำนโยบายศีล 5 ไปปฏิบัติ ในตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีระดับสภาพการดำเนินงานกระบวนการการจัดการความรู้ในการนำนโยบายศีล 5 ไปปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการประมวลผล และกลั่นกรองความรู้รองลงมา ด้านการบ่งชี้ความรู้ และด้านที่มีระดับสภาพภาวะผู้นำการพัฒนาชุมชนของผู้นำชุมชน น้อยที่สุดคือ ด้านการเข้าถึงความรู้

พระชาญวิทย์ ธมฺมทีโป (พลชัย) (2560) ได้ศึกษาถึงการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลจากการศึกษาพบว่า

ศีลข้อที่ 1 การละเว้นจากการฆ่าการสังหาร ไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย (ปาณาติปาตา เวรมณี) ส่วนมากจะไม่ค่อยฆ่าสัตว์ใหญ่ จะซื้อเนื้อสัตว์จากตลาดมาประกอบอาหาร สภาพปัญหา บางครั้งมีการฆ่าสัตว์ใหญ่ในงานบุญ งานเลี้ยง และเป็นอาหารภายในครอบครัว แต่สัตว์ที่เป็นพาหะนำเชื้อโรคมาสู่คน เช่น ยุง แมลงสาป มด สัตว์เลื้อยคลานบางประเภทจะมีการฆ่าอยู่เสมอ เพราะกลัวสัตว์มากัด หรือทำร้ายตนเอง และคนในครอบครัว

ศีลข้อที่ 2 ด้านการละเว้นจากการลักขโมย เบียดบังแย่งชิง ไม่ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (อทินนาทานา เวรมณี) ยังคงรักษาศีลข้อ 2 ไว้ได้เป็นอย่างดี ทั้งยังรักษาทรัพย์สิน และผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม สภาพปัญหา อาจจะมีหยิบจับของภายในบ้านที่วางอยู่ไปใช้โดยไม่ได้บอกกล่าวใคร เพราะเห็นเป็นของใช้ที่อยู่ในบ้านของตนเอง และในชุมชนอาจจะมีบ้างที่เด็ก ๆ บางคนหยิบฉวยของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งผู้ใหญ่ได้ทำการตักเตือนเด็ก ๆ ในการประพฤติเช่นนี้แล้ว

ศีลข้อที่ 3 ด้านการละเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ไม่ประทุษร้ายต่อของรักของหวงอันเป็นการทำลายเกียรติภูมิและจิตใจ ตลอดจนทำวงศ์ตระกูลของเขาให้เสื่อมเสีย (กาเมสุมิจฉา จารา เวรมณี) โดยส่วนมากเคร่งครัดใน ศีลข้อ 3 ไม่ประพฤติผิดนอกใจคู่ครองของตน สภาพปัญหา อาจจะมีบางครอบครัวที่มีปัญหาเรื่องบุคคลที่สามเข้ามาแทรกแซง

ศีลข้อที่ 4 ด้านการละเว้นจากพูดเท็จโกหกหลอกหลวง ไม่ประทุษร้ายเขา หรือประโยชน์สุขของเขาด้วยวาจา (มุสาวาทา เวรมณี) ส่วนมากเคร่งครัดในศีลข้อ 4 สภาพปัญหา มีบางครั้งที่โกหกเพื่อความสบายใจของคนในครอบครัว หรือเรียกว่า โกหกสีขาว

ศีลข้อที่ 5 ด้านการละเว้นจากเครื่องดองของเมา สิ่งเสพติด อันเป็นเหตุให้เกิดความประมาทมัวเมา ก่อความเสียหาย ผิดพลาดเพราะขาดสติ (สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี) โดยปกติไม่ดื่มสุรา และเสพของมึนเมา ไม่ข้องเกี่ยวกับสารเสพติด อาจจะมีสูบบุหรี่บ้าง มีการรณรงค์เมาไม่ขับ สภาพปัญหา มีการสังสรรค์กับเพื่อนฝูงเป็นบางครั้ง หรือดื่มในงานเลี้ยง งานบุญตามประเพณีต่าง ๆ

หากประชาชนไม่ละเมิดศีลข้อ 5 ย่อมรักษาชีวิตของตนเอง และผู้อื่นได้ และไม่เกิดความสูญเสียต่อชีวิตทรัพย์สิน และปัญหาทางสังคมในเรื่องยาเสพติดก็จะทำให้ไม่กระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการกระทำโดยประมาทให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ร่างกายโดยได้รับบาดเจ็บ หรือบาดเจ็บสาหัส หรือถึงแก่ชีวิต หรือการกระทำความผิดตามกฎหมายจราจรในที่สุด

พิพัฒน์ สงปลอด (2562) ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลจากการศึกษาพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1) จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวนทั้งสิ้น 232 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 และเป็นเพศชาย จำนวนทั้งสิ้น 138 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 ตามลำดับ

2) จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 30 - 45 ปี จำนวนทั้งสิ้น 151 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 มีอายุ 45 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 141 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 และมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวนทั้งสิ้น 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 ตามลำดับ

3) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวนทั้งสิ้น 146 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. จำนวนทั้งสิ้น 109 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 และมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 ตามลำดับ

4) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง จำนวนทั้งสิ้น 164 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวนทั้งสิ้น 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ประกอบอาชีพ แม่บ้าน/นักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 และประกอบอาชีพ รับราชการ จำนวนทั้งสิ้น 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 ตามลำดับ

5) จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ 15,001–20,000 บาท จำนวนทั้งสิ้น 138 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 มีรายได้ 10,001–15,000 บาท จำนวนทั้งสิ้น 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 มีรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 91 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 และมีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวนทั้งสิ้น 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) ด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชของประชาชน จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน เพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย เพศชาย พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ เพศหญิง พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) ส่วนด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) และด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชของประชาชน จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30–45 ปี และอายุ 45 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ กาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) ส่วนด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อายุ 30–45 ปี พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อายุ 45 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

รองลงมาคือ ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ระดับอนุปริญญา/ปวส. และระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) และด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ระดับอนุปริญญา/ปวส. พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) ส่วนด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) และด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชของประชาชน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง และอาชีพแม่บ้าน/นักศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) และด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) ส่วนด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อาชีพแม่บ้าน/นักศึกษา พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,001– 15,000 บาท รายได้ 15,001–20,000 บาท และรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ รายได้ 10,001–15,000 บาท พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ รายได้ 15,001–20,000 บาท พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) ส่วนด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) และด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

จากการรวบรวมแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น	ปรีชิตร จันทร์แดง	ปราน สุวรรณมงคล	สมบัติ ธำรงธัญวงศ์	ถวิลวดี บุรีกุล	บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต	พระมหาทวี มหาปญโญ	พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)	ภาณุวัฒน์ มัธยมนันทน์	ภัวัต พัฒนิภากร	พระปิฎกธรฎล หิตินฺทริโย	รวม
1. ด้านพฤติกรรม	√					√						2
2. ด้านพฤติกรรมการเมือง			√	√	√					√		4
3. ด้านการเมืองท้องถิ่น		√		√	√					√		4
4. ด้านการมีส่วนร่วม				√	√				√			3
5. ด้านหลักศีล 5						√	√	√				3
6. ด้านปานาติบาต						√	√				√	3

7. ด้านอทินนาทานา						√	√				√	3
8. ด้านกาเมสุมิจฉา						√	√				√	3
9. ด้านมุสาวาทา						√	√				√	3
10. ด้านสุราเมรยมัชชปมา						√	√				√	3
11. ด้านการแสดงออก				√								2

(ที่มา : บุรฉัตร จันทร์แดง 2562, ปธาน สุวรรณมงคล 2561, สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ 2549, ถวิลวดี บุรีกุล 2552, บวรศักดิ์ อุวรรณโณ 2554, ป.อ. ปยุตฺโต 2546,2547, 2552, พระมหาทวี มหาปญฺโญ 2554, ภวัต พัฒนนิภากร 2562, ภาณุวัฒน์ มัธยมนันทน์ 2561, พระฟูตระกูล หลินภู 2563)

จากตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์สังเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ผู้วิจัยจึงได้นำคะแนนที่ได้สูงสุดเพียง 5 ข้อ คือ 1. ด้านพฤติกรรม 2. ด้านพฤติกรรมการเมือง 3. การเมืองท้องถิ่น 4.ด้านการมีส่วนร่วม 5. ด้านหลักศีล 5

2.4.1 ด้านพฤติกรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายพฤติกรรมว่าหมายถึง “การกระทำหรือ อาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า” เช่น สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ การศึกษาควรมุ่งสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดย ลด ละ เลิกพฤติกรรมที่สร้างปัญหาให้สังคม เป็นต้น

บุรฉัตร จันทร์แดง (2562) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นสังเกต และใช้เครื่องมือวัดได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ หรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

ป.อ. ปยุตฺโต (พระธรรมปิฎก) (2547) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมของบุคคลที่มีผลเชิงคุณค่าทางจริยธรรม พระพุทธศาสนาได้แบ่งประเภทพฤติกรรมตามระดับที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมนุษย์ดังนี้

1. ระดับภายในจิตใจ เนื่องด้วยพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกมาย่อมสืบเนื่องมาจากจิตใจนั่นเอง โดยมีการสั่งสมคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น กุศลธรรม (ดี) อกุศลธรรม (ชั่ว) คุณภาพ และสมรรถภาพของจิต จึงมีอิทธิพลต่อการปรุงแต่งความรู้สึกนึกคิด ความโน้มเอียง ความนิยมชมชอบ และความสุข ความทุกข์ เป็นต้นอย่างไรบ้าง กล่าวคือ เมื่อจิตใจที่สั่งสมความชั่วไว้ พฤติกรรมที่แสดงออกมาย่อมมีผลชั่ว พฤติกรรมที่จิตใจสั่งสมความดีไว้ พฤติกรรมที่แสดงออกมาย่อมเป็นไปในทางที่ดีงาม สร้างสรรค์ เป็นต้น

2. ระดับบุคลิกภาพ จากการกระทำต่าง ๆ ที่มนุษย์แสดงออกมาย่อมมีผลต่อการสร้างเสริมนิสัย ปรุงแต่งลักษณะพฤติกรรมทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการแสดงออก ท่าที การวางตนปรับตัวความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และต่อสถานการณ์ หรือสภาพแวดลอมทั่ว ๆ ไปอย่างไรบ้าง การให้ผลต่อพฤติกรรม

ระดับนี้ต่อเนื่องมาจากระดับที่หนึ่งนั่นเอง และมีขอบเขตคาบเกี่ยวกัน แต่นำมาแยกพิจารณา เพื่อให้มองเห็นแง่มุมของการให้ผลต่อความเป็นไปของชีวิตชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3. ระดับวิถีชีวิตของบุคคล เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมอย่างไร ย่อมก่อให้เกิดผลต่อความเป็นไปของชีวิตต่าง ๆ เช่น ความเสื่อม ความเจริญ ความล้มเหลว ความสำเร็จ ลาภ ยศ สรรเสริญ และความสูญเสียต่าง ๆ ซึ่งรวมเรียกว่า โลกธรรมทั้งหลาย

4. ระดับสังคม พฤติกรรมที่บุคคลแสดงมาทั้งหมดย่อมมีผลต่อความเป็นไปของสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ทำให้เกิดความเสื่อมความเจริญของสังคม ความร่มเย็นเป็นสุขของสังคม ความทุกข์ยากเดือดร้อนรวมกันของมนุษย์ทั้งหลาย รวมทั้งผลจากการที่มนุษย์กระทำต่อสภาพแวดลอมอื่น ๆ แล้วย้อนกลับหาตัวมนุษย์แต่ละคน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ การแสดงออก ทั้งภายใน ภายนอก เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งบุคคลอื่นใช้เป็นเครื่องประเมิน พฤติกรรมมีคุณสมบัติก่อให้เกิดทั้งความดี ความไม่ดี ความเจริญและความเสื่อม ซึ่งมีผลจากวิถีชีวิตมนุษย์

2.4.2 ด้านพฤติกรรมการเมือง

ถวิลวดี บุรีกุล (2552) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมทางการเมือง หมายถึง การแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของสังคมที่พัฒนาแล้ว เราจะพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการเมือง โดยเฉพาะในประเทศเกิดใหม่ และประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลก ซึ่งต่างก็พยายามเปิดโอกาสให้ประชาธิปไตยเป็นหลักในการปกครองโดยยึดหลักการปกครองประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ (2549) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมทางการเมือง เมื่อบุคคลมีความเชื่อค่านิยมและทัศนคติทางการเมืองอย่างไรก็จะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมทางการเมืองอย่างนั้น เช่น บุคคลใดมีความเชื่อในระบบประชาธิปไตย บุคคลนั้นก็จะเคารพในสิทธิเสรีภาพทั้งของตนเองและผู้อื่น จะเห็นค่าของความเสมอภาคและความยุติธรรมของสังคม ถ้ามีการเลือกตั้งก็จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ถ้ามีการแสดงความคิดเห็นก็จะเข้าในการแสดงความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์อย่างเหตุผล พฤติกรรมการเมืองเหล่านี้จะเกิดจากอิทธิพลของความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติทางการเมืองของแต่ละบุคคล

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2554) พฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนว่าเป็นการมีส่วน (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่าง หรือบางเรื่อง คำว่า การมีส่วนร่วม โดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า “การเมินเฉย (Apathy)” ฉะนั้น คำว่า การมีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้นจึงหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจ ไม่ว่าเขาจะได้ปฏิบัติการเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้แต่การมีทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมทางการเมือง เกิดจากบุคคลมีความเชื่อ มีค่านิยมและทัศนคติทางการเมืองอย่างไรก็จะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมทางการเมืองแบบนั้น อิทธิพลเหล่านั้น ทำให้บุคคลมีการแสดงออก แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปตามความเชื่อ และทัศนคติ

2.4.3 ด้านการเมืองท้องถิ่น

ความหมายของ “การเมืองท้องถิ่น”

การเมือง (politics) เป็นคำที่ถูกกล่าวขวัญบ่อยครั้งมากคำหนึ่ง คำว่า “การเมือง” เป็นคำที่มาจากคำกรีกโบราณ คือ Politika ซึ่งหมายถึง “กิจการของเมือง” (affairs of the cities) ก่อนที่จะกลายมาเป็น politics ในภาษาอังกฤษสมัยใหม่ (modern English) เมื่อพิจารณาการนิยามของคำว่า “การเมือง”กลับมีการนิยามความหมายของคำนี้อยู่มากเช่นกัน

ปธาน สุวรรณมงคล (2561) ได้ให้ความหมายว่า การเมืองเป็นทั้งการร่วมมือหรือ แย่งชิงกันเพื่อให้ได้อำนาจมาเพื่อจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรในสังคมซึ่งอำนาจในที่นี้หมายถึงอำนาจรัฐที่สามารถตอบสนองความต้องการ หรือผลประโยชน์ของตนเอง หรือของกลุ่มได้

ส่วนคำว่า “ท้องถิ่น” (local) เป็นคำที่มีหลายความหมายเช่นกัน อาทิ ท้องถิ่นในความหมายแรก หมายถึง สภาพทางกายภาพของท้องถิ่นที่อยู่ในเขตเมือง (urban area) ที่มีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมที่พร้อม เช่น ถนน น้ำ ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์เป็นต้น ในขณะที่ท้องถิ่นที่เป็นชนบท (rural) มักมีโครงสร้างพื้นฐานด้อยกว่า ท้องถิ่นที่เป็นเขตเมือง

ท้องถิ่นในความหมายที่สอง หมายถึง ลักษณะของชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่รวมกันโดยชุมชนเมืองเป็นชุมชนที่มีประชากรหนาแน่นกว่า ชุมชนชนบทที่ประชากรอาจอยู่กระจัดกระจาย และเบาบางกว่าชุมชนเมือง

ท้องถิ่นในความหมายที่สาม หมายถึง สถานที่ที่ประชาชนมาอาศัยอยู่รวมกัน และมีการพัฒนาวิถีการดำรงชีวิตที่มีลักษณะเฉพาะของชุมชนท้องถิ่นในแง่ของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีจนเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ และมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างกันและกัน ในชุมชนท้องถิ่น

ท้องถิ่นในความหมายที่สี่ หมายถึง โครงสร้างทางการเมืองระดับชุมชนท้องถิ่นนั้น โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรตัวแทนประชาชนที่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น เลือกเข้าไปทำหน้าที่ตามที่รัฐมอบหมาย หรือกระจายอำนาจมาให้ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้น โดยประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารกิจการของท้องถิ่นร่วมกับการเมืองภาคตัวแทนด้วย

เห็นได้ว่า ท้องถิ่นมีความหมายครอบคลุมถึงทั้งในเชิงกายภาพ ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

เมื่อนำคำว่า “การเมือง” กับคำว่า “ท้องถิ่น” เข้ามารวมกันเป็น “การเมืองท้องถิ่น” (local politics) จึงเป็นคำที่มีความหมายในเชิงสาระสำคัญ ที่สะท้อนถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการร่วมมือ หรือแย่งชิงอำนาจในการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าในชุมชนท้องถิ่น

นอกจากนี้การเมืองท้องถิ่นยังเป็นพื้นที่ทางการเมืองที่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนต่างก็มีส่วนร่วมในการจัดสรรสิ่งมีคุณค่าในท้องถิ่นโดยมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน อยู่ตลอดเวลาซึ่งในปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้อาจมีทั้งความร่วมมือ และความขัดแย้งเกิดขึ้น รวมถึงมีการประนีประนอมกัน

ดังนั้น ในการทำความเข้าใจกับการเมืองท้องถิ่นจำเป็นต้องเข้าถึง และเข้าใจบริบทของการเมืองท้องถิ่นซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ เช่น การเมืองท้องถิ่นในเขตเมือง การเมืองท้องถิ่นในเขตชนบท เป็นต้น

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล (2548) พฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่อำนาจในการตัดสินใจไม่ควรเป็นของกลุ่มคนจำนวนน้อย แต่อำนาจควรได้รับการจัดสรรในระหว่างประชาชน เพื่อทุก ๆ คนได้มีโอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อกิจกรรมส่วนรวม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ด้านการเมืองท้องถิ่น เป็นทั้งการร่วมมือ การแข่งขัน เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ ในการจัดสรร แบ่งปันสร้างคุณค่า และประโยชน์ให้ท้องถิ่นตามบริบทพื้นที่ที่มีความแตกต่าง ทั้งกลุ่มคนมากหรือน้อย เขตเมืองหรือชนบท รวมถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ ความเชื่อ

2.4.4 ด้านการมีส่วนร่วม

ปัจจุบันวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยกำลังเคลื่อนจากวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า ไปสู่วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม แน่นอนว่าในช่วงระยะของการเปลี่ยนผ่านของวัฒนธรรมทางการเมืองหนึ่งไปสู่อีกวัฒนธรรมทางการเมืองหนึ่ง ย่อมเผชิญกับการต่อต้านของกลุ่มวัฒนธรรมทางการเมืองเดิม การปรับปรุงโครงสร้าง และการแบ่งงานภายในของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อผลักดันให้เกิดกลุ่มงานส่งเสริม และประสานงานท้องถิ่น โดยท่ามกลางความไม่ชัดเจนของภารกิจกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่เป็นศูนย์รวมของงานหลายกระทรวงหลายกรม แต่สุดท้ายแล้วต้องย่อมรับว่า ประมวลจริยธรรมนักการเมืองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญ และเร่งรัดการดำเนินการจัดใหม่ ๆ ขึ้น และใหม่ ๆ ผลใช้บังคับโดยเร็ว

ถวิลวดี บุรีกุล (2552) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมทางการเมือง หมายถึง การแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของสังคมที่พัฒนาแล้ว เราจะพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการเมือง โดยเฉพาะในประเทศเกิดใหม่ และประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลก ซึ่งต่างก็พยายามเปิดโอกาสให้ประชาธิปไตยเป็นหลักในการปกครองโดยยึดหลักการปกครองประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน

ภาณุวัฒน์ มัธยมนันทน์ (2561) ได้ศึกษาถึงการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือ ปัจจัยด้านครอบครัวทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการกล่อมเกลาทางการเมืองของ

ครอบครัว ส่วนรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมนั้นการร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด ในกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ปัจจัยที่นักเรียนไม่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเกิดจากความกังวลที่อาจจะทำให้ตนเอง และครอบครัวเกิดความเดือดร้อน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การมีส่วนทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของสังคมไทยยังไม่ชัดเจน ยังมีอิทธิพลบางอย่างครอบงำ แม้ว่าปัจจุบันจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนแสดงความคิดเห็นแต่เป็นส่วนน้อย

2.4.5 ด้านหลักศีล 5

ในคัมภีร์วิสุทธิมรรคพระพุทธโฆสาจารย์ ได้อธิบายความหมายของศีลไว้ว่า คำว่า “ศีล” นี้แปลว่า ปกติ คือ ทำกาย และวาจาให้เป็นปกติให้เรียบร้อย ไม้ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด, แปลว่า เย็น คือทำให้เป็นคนเยือกเย็น ทำให้เย็นกาย เย็นใจ ไม่ต้องเดือดร้อนเพราะขาดศีล, แปลว่าเกษม คือปลอดภัย ทำให้เบากายเบาใจ อีกอย่างหนึ่ง คำว่าศีลนี้มีความหมายเป็น สีลนะ กล่าวคือเป็นมูลราก ส่วนคำว่า “สีลนะ” นี้ก็คือกิริยาที่รวมเอาไว้อย่างดีหมายถึงความที่กรรมในทวารมีกายกรรมเป็นต้น ไม่กระจัดกระจายโดยความมีระเบียบอันดีอย่างหนึ่ง คือความเข้าไปรับไว้หมายถึงความเป็นที่รองรับโดยความเป็นที่ตั้งอาศัยแห่งกุศลธรรมทั้งหลายหรืออีกนัยหนึ่งว่า

ศีล คือ เจตนา หมายถึง เจตนางดเว้นจากบาปธรรมมีปาณาติบาต เป็นต้น

ศีล คือ เจตสิก (ได้แก่กุศลธรรม คือ ความไม่โลภ ความไม่พยาบาท ความเห็นชอบ) ของบุคคลผู้งดเว้นจากบาปธรรมมีปาณาติบาต เป็นต้น

ศีล คือ การสำรวม หมายถึง ความสำรวมในปาติโมกข์ความสำรวมอย่างมีสติสำรวมด้วยความรู้สำรวมด้วยความอดทน และสำรวมด้วยความเพียรพยายาม

ศีล คือ ความไม่ล่วงละเมิด หมายถึง การไม่ล่วงละเมิดด้วยกาย หรือด้วยวาจาของผู้ที่สมาทานศีลแล้วในคัมภีร์วิมุตติมรรค พระอุปติสสเถระ กล่าวความหมายของศีลไว้ว่า

ศีล หมายถึง ศีรษะ ความเย็น สันติดีเลิศ การกระทำปกติ และสภาพปกติตามธรรมชาติของทุกข์ และสุข

พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต (2546) ได้ให้ความหมายว่า ศีล 5 ในบาลีชั้นเดิมส่วนมากเรียกว่าสิกขาบท 5 หมายถึง ข้อปฏิบัติในการฝึกตน, ข้อฝึก, ข้อศึกษา บ้างเรียกว่า ธรรม 5 เมื่อปฏิบัติได้ตามนี้ก็ชื่อว่าเป็นผู้มีศีล คือ เป็นเบื้องต้นที่จัดว่าเป็นผู้มีศีล สมัยต่อมาจึงเกิดมีคำว่า เบญจศีล ซึ่งในพระไตรปิฎกเพิ่งพบในคัมภีร์ชั้น อปทาน-พุทธวงส์ (รวมถึงวินย.; ขุ.ปฏิ.บางแห่ง) ต่อมาในสมัยหลัง มีชื่อเรียกเพิ่มขึ้นว่าเป็น นิจศีล หมายถึง ศีลที่คฤหัสถ์ควรรักษาเป็นประจำ บ้างเรียกว่า มนุษยธรรม หมายถึง ธรรมของมนุษย์หรือธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์บ้าง การรักษาศีล 5 เป็นการเว้นจากการเบียดเบียนกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยดีปราศจากเวรภัยไม่เดือดร้อนวุ่นวาย สังคมร่มเย็น แต่เหนือการฝึกไม่เบียดเบียนผู้อื่นโดยรักษาศีล 5 แล้ว ควรฝึกยิ่งขึ้นไปในด้านชีวิตส่วนตัว ให้อยู่ดีมีสุขได้โดยไม่ต้องพึ่งพาขึ้นต่อวัตถุ และการเสพบริโภค

มากนักพร้อมทั้งหันไปให้เวลาแก่การเผื่อแผ่บำเพ็ญประโยชน์พัฒนาด้านจิตใจ และปัญญามากขึ้น ด้วยการรักษาศีล 8 หรืออุโบสถ

พระมหาทวี มหาปญฺโญ (2554) ได้ให้ความหมายว่า ศีล 5 ในฐานะของจริยธรรมในระดับปัจเจกบุคคล ดังนี้

1) เว้นจากการปลงชีวิตหรือว่าจ้างผู้อื่นกระทำ และอย่าเลี้ยงชีพด้วยอาชีพที่รุนแรงต่อธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ซึ่งในอีกนัยหนึ่งหมายถึง ปัจเจกบุคคลควรฝึกฝนความมีเมตตากรุณาให้เกิดขึ้นในตน

2) เว้นจากการยึดถือเอาของที่เขามิได้ให้ และหลีกเลี่ยงจากการกระทำตนให้ร่ำรวยมั่งคั่งขึ้นบนความทุกข์ยากของชีวิตบนโลก ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึงปัจเจกบุคคลควรพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตขึ้นในตน และสร้างประโยชน์สุขแห่งตน และสังคมบนความเคารพสิทธิของกันและกัน

3) เว้นจากการล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่หวงแหน (มักตีวงให้แคบว่าไม่ให้ประพฤติผิดในกาม) ซึ่งในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรมุ่งฝึกฝนเนื้อหา และศักยภาพ เพื่อการพัฒนาตนเอง

4) เว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง ยุแยง และประณาม (สิ่งที่เรายังไม่รู้ความจริงแน่นอน) ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรเข้าสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความจริงหรือข้อเท็จจริง และความพยายามทั้งหมดต้องเป็นไปเพื่อการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

5) เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลต้องสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความมีสติ และสัมปชัญญะ

พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) (2548) ได้ให้ความหมายว่า ส่วนในคัมภีร์วิมุตติมรรค ได้กล่าวถึงลักษณะของศีลว่า อะไรเป็นลักษณะของศีลคือ การละความเสื่อมคุณค่าด้วยความมีคุณค่า ความด้อยคุณค่า คือ อะไร คือ การละเมิดศีลซึ่งมี 3 ประการ คือ การละเมิดปาฏิโมกขสังวร การละเมิดปัจจยสันนิสสิตศีล และการละเมิดอินทรียสังวรศีล การละเมิดปาฏิโมกขสังวร คือ อะไร คือ ความสังวรศีล คือ อะไร คือ ความเสื่อมศรัทธาในพระตถาคต เนื่องจากอหิริกะ (ไม่ละอายใจ) และอโนตตัปปะ (ไม่เกรงกลัวบาป) การละเมิดปัจจยสันนิสสิตศีล คือ อะไร เมื่อชีวิตของบุคคลมุ่งปรนเปรอร่างกาย เขาสูญเสียความสันโดษ (ความพอใจในปัจจัยตามมีตามได้) การละเมิดอินทรียสังวรคืออะไร คือ การละเลยโยนิมนสิการเพราะไม่สำรวมอินทรีย์ทั้ง 6 ประการ ดังนั้น การละเมิดศีลทั้งสามอย่างนี้สร้างความเสื่อมคุณค่า นี้เรียกว่าลักษณะของศีล

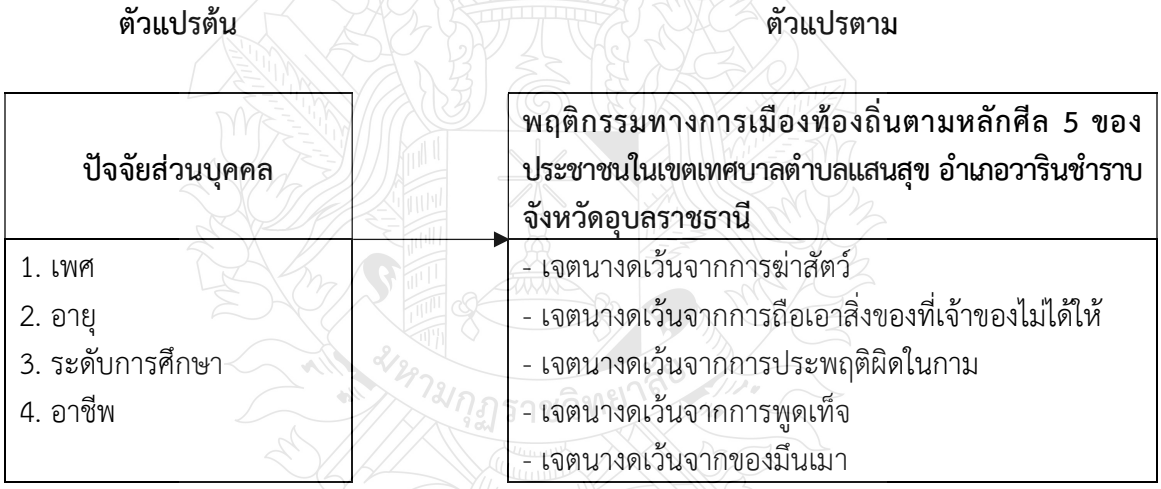
พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตฺโต (2556) ได้ให้ความหมายว่า ศีล 5 กับการจัดการเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ศีล 5 ที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เบญจศีล นั้น ชาวพุทธเราเอาแต่ท่อง ทว่าในทางปฏิบัติแล้วหาผู้ปฏิบัติได้ครบทุกข้อค่อนข้างยาก นั่นอาจเป็นเพราะว่าเรามีทัศนคติในเชิงลบต่อศีล 5 ว่าเป็นข้อห้ามหรือเป็นกฎทางจริยธรรมที่พระมอบให้ ซึ่งไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับชีวิตของตนโดยตรง จึงไม่อยากนำมาปฏิบัติ แต่แท้ที่จริงนั้น ศีล 5 ไม่ใช่ข้อห้าม หากแต่เป็น “ข้อฝึกปฏิบัติ” (สิกขาบท) ที่เราทุกคนโดยไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นชาวพุทธ ขอเพียงแค่เป็นมนุษย์เท่านั้น ก็ควรจะรับมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อฝึกหัดพัฒนาชีวิตให้ดีงามล้าเลิศในทุก ๆ ด้าน ศีล 5 เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกด้วยความรักในสัตว์ทั้งหลายด้วยจิตเสมอกันในสัตว์ทุกหมู่เหล่าในที่ทั้งปวง เป็นหลักธรรมที่

พระพุทธเจ้าทรงอบรมสั่งสอนให้มนุษย์โลกทุกคนได้ประพฤติปฏิบัติให้เกิดมีขึ้นในจิตใจ เพราะมีอานิสงส์ที่ปรากฏออกมาเป็นคุณธรรม 5 ประการ คือ 1) มีอายุยืน 2) มีทรัพย์มาก และยั่งยืน 3) ไม่ต้องกลัวภัยจากใคร 4) มีวาจาไพเราะ และ 5) มีสติมั่นคง ซึ่งวิธีการเข้าถึงศีล 5 พึงปฏิบัติด้วยการมีศีล 5 ประกอบหลัก 3 ประการ คือ 1) การไม่ทำบาปทั้งปวง 2) การทำกุศลให้ถึงพร้อม 3) การทำจิตใจให้บริสุทธิ์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ศีล 5 คือหลักปฏิบัติ หรือข้อฝึกปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต พัฒนาพฤติกรรมให้อยู่ในศีล ไม่ละเมิดศีล มีคุณธรรม น้อมนำเอาหลักธรรมไปประพฤติ ก่อเกิดประโยชน์ทั้งตนเอง และเพื่อนมนุษย์ ไม่ฆ่า ไม่ลักขโมย ไม่ประพฤติผิดในกาม ไม่พูดปด ไม่ดื่มสุรายาเมา มีสติ มีศีลครองตน จะพ้นภัย และเป็นที่รัก

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ และสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถเขียนเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเป็นการสำรวจรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้การดำเนินงานถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีประสิทธิภาพสูงสุดผู้ศึกษาจึงได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
3.8 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการสอบถาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตปกครองเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 20,429 คน (ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2562)

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตปกครองเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 20,429 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549, หน้า 47) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% ดังนี้

สูตรของทาโร่ ยามาเน่

สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane 1967) อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2549) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเป็น .05 สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

N = 20,429 คน

e = 0.05

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 20,429 คน ยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างได้ 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ

$$n = \frac{20,429}{1+20,429\ (0.05)^2}$$

N = 399

p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด p = 0.5)

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 399 คน

ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) คือ

1. ดำเนินการเลือกประชาชนที่ศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. ดำเนินการเลือกประชาชนในแต่ละหมู่บ้านโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

จากประชากร จึงสามารถแสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดังนี้

จากสูตร

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากวิธีการสุ่ม

ทะเบียนบ้านกลาง	(399 x 1,320)/20,429	=	26
หมู่ 1 บ้านคำเจริญ	(399 x 2,258)/20,429	=	44
หมู่ 2 บ้านแสนสุข	(399 x 4,431)/20,429	=	87

หมู่ 3 บ้านหนองหว้า	(399 x 321)/20,429	=	6
หมู่ 4 บ้านไม้ค้าง	(399 x 624)/20,429	=	12
หมู่ 5 บ้านธาตุ	(399 x 828)/20,429	=	16
หมู่ 6 บ้านน้ำคำ	(399 x 645)/20,429	=	13
หมู่ 7 บ้านก่อใน	(399 x 822)/20,429	=	16
หมู่ 8 บ้านก่อนอก	(399 x 820)/20,429	=	16
หมู่ 9 บ้านหนองผาสุก	(399 x 818)/20,429	=	16
หมู่ 10 บ้านเกษตรสมบูรณ์	(399 x 1,313)/20,429	=	26
หมู่ 11 บ้านคำแสนราช	(399 x 831)/20,429	=	16
หมู่ 12 บ้านหนองหมากแข้ง	(399 x 475)/20,429	=	9
หมู่ 13 บ้านห้วยไผ่	(399 x 775)/20,429	=	15
หมู่ 14 บ้านดอนหนองบัว	(399 x 307)/20,429	=	6
หมู่ 15 บ้านธาตุออก	(399 x 824)/20,429	=	16
หมู่ 16 บ้านไม้ค้างตก	(399 x 446)/20,429	=	9
หมู่ 17 บ้านคำแสนราชเหนือ	(399 x 918)/20,429	=	18
หมู่ 18 บ้านมงคลเจริญสุข	(399 x 376)/20,429	=	7
หมู่ 19 บ้านลือคำหาญ	(399 x 649)/20,429	=	13
หมู่ 20 บ้านหนองผาสุกใต้	(399 x 628)/20,429	=	12

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

หมู่	บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
0	ทะเบียนบ้านกลาง	1,320	26
1	บ้านคำเจริญ	2,258	44
2	บ้านแสนสุข	4,431	87
3	บ้านหนองหว้า	321	6
4	บ้านไม้ค้าง	624	12
5	บ้านธาตุ	828	16
6	บ้านน้ำคำ	645	13
7	บ้านก่อใน	822	16
8	บ้านก่อนอก	820	16
9	บ้านหนองผาสุก	818	16
10	บ้านเกษตรสมบูรณ์	1,313	26

หมู่	บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
11	บ้านคำแสนราช	831	16
12	บ้านหนองหมากแข้ง	475	9
13	บ้านห้วยไผ่	775	15
14	บ้านดอนหนองบัว	307	6
15	บ้านธาตุออก	824	16
16	บ้านไม้ค้างตก	446	9
17	บ้านคำแสนราชเหนือ	918	18
18	บ้านมงคลเจริญสุข	376	7
19	บ้านลือคำหาญ	649	13
20	บ้านหนองผาสุกใต้	628	12
รวม		20,429	399

จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนที่พบในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แบบบังเอิญจนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ของแต่ละหมู่บ้าน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโดยทำการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด (Closed - Ended) และแบบสอบถาม แบบปลายเปิด (Open-Ended) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

2. ศึกษารูปแบบ และวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาปัจจัยความพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

3. นำแบบสอบถามที่สร้างไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาไปพิจารณาความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

(1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ผ่านพูล

การศึกษา ศน.บ. (ปรัชญา), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (ปรัชญาและศาสนา), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

(2) ดร.อภิชิต เหมือยไธสง

การศึกษา ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รป.บ. (การบริหารท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการปกครอง

(3) ดร.อัครเดช นีลโยธิน

การศึกษา คอบ. (ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยได้ค่า (IOC) 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคำขวาง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยประชาชนเป็น

ผู้ให้ข้อมูล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน และนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 117) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

7. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

1. ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามปลายปิด และปลายเปิดในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชน

2. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือไปยังประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

3. ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการแจกแบบสุ่มกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนทั้งสิ้น 399 คน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ หนังสือทั่วไป หนังสือตำรา หนังสือคู่มือการทำงาน รายงานความก้าวหน้าทางวิทยาการ บทคัดย่องานวิจัย บทวิจารณ์หนังสือบทความงานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบการปกครองตามหลักพุทธธรรม

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปดำเนินการสอบถามด้วยตนเองโดยการสอบถามตามแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3. ในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจก และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา มาคัดเลือก และตรวจสอบความสมบูรณ์นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตาม

3.6.1. หาคุณภาพเครื่องมือ

1) การหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, น. 117) โดยกำหนดให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือเพื่อหาคุณภาพ คือ หาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

3) การหาค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยนำไปทดลองในเขตเทศบาลตำบลคำขวาง จำนวน 30 คน ด้วยการหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

3.6.2. หาค่าสถิติทดสอบ

1) วิเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในการแปลความหมายคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า t - test และ One-way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบ วัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และวิเคราะห์รายคู่โดยวิธี LSD

3.8 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบตาราง และบรรยายประกอบใต้ตาราง

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยการสุ่มตัวอย่างเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือแบบสอบถามจำนวน 399 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล เพื่อการคำนวณหาสถิติต่าง ๆ สำหรับตอบปัญหาวิจัย พร้อมยังนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งมีลักษณะข้อมูลทั่วไป ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	167	41.85
หญิง	232	58.15
รวม	**399**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.15 และเพศชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.85

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

ระดับอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18 – 35 ปี	121	30.33
36 – 60 ปี	191	47.87
60 ปีขึ้นไป	87	21.80
รวม	**399**	**100.00**

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ โดยจำแนกตามอายุ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากคือ อยู่ในระดับอายุ 36 – 60 ปี จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.87 รองลงมาคือ ระดับอายุ 18 – 35 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.33 และน้อยที่สุดคือ อยู่ในระดับอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	106	26.57
มัธยมศึกษา	208	52.13
อุดมศึกษา	85	21.30
รวม	**399**	**100.00**

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนมากอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.13 รองลงมาคือ อยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.57 และน้อยที่สุดคือ อยู่ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ	46	11.53
พนักงานเอกชน	69	17.29
เกษตรกรรม	113	28.32
นักเรียน/ นักศึกษา	50	12.53
อื่นๆ	121	30.33
รวม	**399**	**100.00**

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ โดยจำแนกตามอาชีพ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนมากประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.33 รองลงมาคือ เกษตรกรรม จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.32 รองลงมาคือ พนักงานเอกชน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.29 รองลงมาคือ นักเรียน/ นักศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.53 และน้อยที่สุดคือ ข้าราชการ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.53

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลระดับ ซึ่งมีลักษณะข้อมูลทั่วไป ปรากฏดังตารางต่อไปนี้ พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์	4.21	0.73	มาก
2. เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้	4.47	0.67	มาก
3. เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม	4.57	0.67	มากที่สุด
4. เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ	4.57	0.68	มากที่สุด
5. เจตนางดเว้นจากของมึนเมา	4.48	0.64	มาก
โดยรวม	**4.46**	**0.53**	**มาก**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ รองลงมาคือ ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม รองลงมาคือ ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา รองลงมาคือ ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์

เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคิดว่าในการเลือกตั้งหาเสียง ได้มีการสนับสนุนการจัดเลี้ยงบริการอาหารจากการเบียดเบียนชีวิต	4.18	0.98	มาก
2. ท่านคิดว่าในการรณรงค์หาเสียง ได้ทำการแจกจ่ายเนื้อสัตว์ที่เกิดจากปาณาติปาตา	4.14	1.04	มาก
3. ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนการเว้นจากการฆ่าสัตว์เพื่อจัดเลี้ยงหรืองานบุญ	4.16	1.03	มาก
4. ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้จัดหาอาหารจากตลาดสดแทนการเบียดเบียน เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต	4.06	1.06	มาก
5. ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนลดความรุนแรงอันเป็นบ่อเกิดแห่งการทะเลาะ เป็นเหตุให้เกิดความโกรธ และเป็นให้เกิดการเบียดเบียนชีวิต	4.35	1.07	มาก
6. ท่านคิดว่าสนับสนุนให้ใช้หลักเมตตา เพื่อลดปัญหาแห่งการเบียดเบียนชีวิต และเป็นหน้าที่ของทุกท่านพึงกระทำ	4.34	0.99	มาก
โดยรวม	**4.21**	**0.73**	**มาก**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนลดความรุนแรงอันเป็นบ่อเกิดแห่งการทะเลาะ เป็นเหตุให้เกิดความโกรธ และเป็นให้เกิดการเบียดเบียนชีวิต รองลงมาคือ ท่านคิดว่าสนับสนุนให้ใช้หลักเมตตา เพื่อลดปัญหาแห่งการเบียดเบียนชีวิต และเป็นหน้าที่ของทุกท่านพึงกระทำ รองลงมาคือ ท่านคิดว่าในการเลือกตั้งหาเสียง ได้มีการสนับสนุนการจัดเลี้ยง บริการอาหารจากการเบียดเบียนชีวิต รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนการเว้นจากการฆ่าสัตว์เพื่อจัดเลี้ยงหรืองานบุญ รองลงมาคือ ท่านคิดว่าในการรณรงค์หาเสียง ได้ทำการแจกจ่ายเนื้อสัตว์ที่เกิดจากปาณาติปาตา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้จัดหาอาหารจากตลาดสดแทนการเบียดเบียน เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้

เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีไม่ใช้อำนาจหยิบของบุคคลอื่นไปก่อนได้รับอนุญาต	4.39	0.97	มาก
2. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดี มีศีล จะต้องไม่คิดเอาเปรียบบุคคลอื่น	4.41	0.89	มาก
3. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องไม่โลภอยากได้ของบุคคลอื่น	4.43	0.87	มาก
4. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องร่วมรณรงค์รักษาทรัพย์สินของชุมชน ทรัพย์ทางสาธารณะ ร่วมถึงการป้องกันทรัพย์สินประชาชน	4.46	0.81	มาก
5. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีจะต้องไม่มีการจ้างวานให้เขาลักทรัพย์หรือเอาเปรียบบุคคลอื่น	4.55	0.79	มากที่สุด
6. ท่านคิดว่านักการเมืองจะต้องรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เกิดการป้องกันตนเอง จากการถูกลักขโมย หรือถูกโจรกรรมทรัพย์และการถูกล่อลวง	4.57	0.79	มากที่สุด
โดยรวม	**4.47**	**0.67**	**มาก**

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านคิดว่านักการเมืองจะต้องรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เกิดการป้องกันตนเอง จากการถูกลักขโมย หรือถูกโจรกรรมทรัพย์และการถูกล่อลวง รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีจะต้องไม่มีการจ้างวานให้เขาลักทรัพย์หรือเอาเปรียบบุคคลอื่น รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องร่วมรณรงค์รักษาทรัพย์สินของชุมชน ทรัพย์ทางสาธารณะ ร่วมถึงการป้องกันทรัพย์สินประชาชน รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องไม่โลภอยากได้ของบุคคลอื่น รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดี มีศีล จะต้องไม่คิดเอาเปรียบบุคคลอื่น ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีไม่ใช้อำนาจหยิบของบุคคลอื่นไปก่อนได้รับอนุญาต

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม

เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีควรมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่มีความยินดีในคู่ครองของตนเอง และรู้จักยับยั้งชั่งใจ	4.62	0.77	มากที่สุด
2. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมสามารถสร้างความมั่นคง และ ความอบอุ่นภายในครอบครัว	4.53	0.87	มากที่สุด
3. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมเคารพในสิทธิความเป็นสามี ภรรยาของกันและกัน	4.55	0.83	มากที่สุด
4. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่แสดงกิริยาเกี้ยวพาราสีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่ครองของตนเอง	4.54	0.84	มากที่สุด
5.ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องมีพฤติกรรม อันเป็นแบบอย่างที่ดีในการสำรวม กาย วาจา ใจ ไม่ประพฤติผิดในกาม	4.55	0.82	มากที่สุด
6. ท่านคิดว่าการไม่ประพฤติผิดในกามทำให้การดำเนินชีวิตได้รับความสงบสุขและเกิดสันติ	4.58	0.78	มากที่สุด
โดยรวม	**4.56**	**0.67**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีควรมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่มีความยินดีในคู่ครองของตนเอง และรู้จักยับยั้งชั่งใจ รองลงมาคือ ท่านคิดว่าการไม่ประพฤติผิดในกามทำให้การดำเนินชีวิตได้รับความสงบสุขและเกิดสันติ รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมเคารพในสิทธิความเป็นสามี ภรรยาของกันและกัน รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องมีพฤติกรรม อันเป็นแบบอย่างที่ดี ในการสำรวม กาย วาจา ใจ ไม่ประพฤติผิดในกาม รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่แสดงกิริยาเกี้ยวพาราสีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่ครองของตนเอง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมสามารถสร้างความมั่นคง และ ความอบอุ่นภายในครอบครัว

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ

เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดโกหก หรือล่อลวงให้หลงเชื่อ	4.59	0.77	มากที่สุด
2. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว พูดคำหยาบ หรือพูดเหน็บแนมคนอื่น	4.55	0.84	มากที่สุด
3. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่ผิดสัญญา และมีสัจจะ	4.57	0.80	มากที่สุด
4. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรม อดทนอดกลั้น ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท การโต้เถียง มุสา	4.55	0.81	มากที่สุด
5. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดจาเสียดสี หรือพูดดูถูกบุคคลอื่น หรือการพูดใส่ร้ายคนอื่น	4.59	0.81	มากที่สุด
6. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องมีพฤติกรรมไม่พูดกระทบกระทั่ง หรือพูดคำที่ไม่เป็นความจริง	4.57	0.82	มากที่สุด
โดยรวม	4.57	0.68	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดจาเสียดสี หรือพูดดูถูกบุคคลอื่น หรือการพูดใส่ร้ายคนอื่น รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดโกหก หรือล่อลวงให้หลงเชื่อ รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องมีพฤติกรรมไม่พูดกระทบกระทั่ง หรือพูดคำที่ไม่เป็นความจริง รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่ผิดสัญญา และมีสัจจะ รองลงมาคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว พูดคำหยาบ หรือพูดเหน็บแนมคนอื่น ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรม อดทนอดกลั้น ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท การโต้เถียง มุสา

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา

เจตนางดเว้นจากของมึนเมา	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ดื่มสุราของมึนเมา ไม่ใช้ยาเสพติด ไม่สูบบุหรี่	4.62	0.75	มากที่สุด
2. ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องร่วมรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่เพื่อลดการเจ็บป่วย	4.66	0.74	มากที่สุด
3. ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองท้องถิ่นต้องส่งเสริมสนับสนุนรณรงค์ให้มีการงดดื่มสุรา ทุกเทศกาล งานบุญต่าง ๆ อย่างจริงจัง	4.23	1.34	มาก
4. ท่านเห็นด้วยกับการงดดื่มสุราในงานบุญ/งดดื่มสุราในชุมชนอันเป็นเหตุให้ผิดศีล 1,2,3,4	4.18	1.31	มาก
5. ท่านเห็นด้วยกับการร่วมมือป้องกันคนในครอบครัวและเยาวชนให้ห่างไกลสุรา ยาเสพติด	4.68	0.65	มากที่สุด
6. ท่านเห็นด้วยกับการดื่มสุราใช้ยาเสพติด การสูบบุหรี่ ทำให้เสียทรัพย์ประมาทขาดสติ นำความหายนะมาสู่ตนเอง และสถาบัน	4.50	1.05	มากที่สุด
โดยรวม	4.48	0.64	**มาก**

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านเห็นด้วยกับการร่วมมือป้องกันคนในครอบครัวและเยาวชนให้ห่างไกลสุรา ยาเสพติด รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องร่วมรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เพื่อลดการเจ็บป่วย รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ดื่มสุราของมึนเมา ไม่ใช้ยาเสพติด ไม่สูบบุหรี่ รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับการดื่มสุราใช้ยาเสพติด การสูบบุหรี่ ทำให้เสียทรัพย์ประมาทขาดสติ นำความหายนะมาสู่ตนเอง และสถาบัน รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองท้องถิ่นต้องส่งเสริมสนับสนุนรณรงค์ให้มีการงดดื่มสุรา ทุกเทศกาล งานบุญต่าง ๆ อย่างจริงจัง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ท่านเห็นด้วยกับการงดดื่มสุราในงานบุญ/งดดื่มสุราในชุมชน อันเป็นเหตุให้ผิดศีล 1,2,3,4

4.3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบ พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (T-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA)

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นที่แตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H0 : ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

H1: ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดย Independent t-test ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H0 ก็ต่อเมื่อ Sig (2-tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกเพศ

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	เพศชาย		เพศหญิง		t	sig.
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์	4.16	0.69	4.23	0.75	-0.87	0.380
2. เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้	4.35	0.69	4.54	0.64	-2.83	0.005
3. เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม	4.42	0.71	4.66	0.62	-3.46*	0.001
4. เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ	4.47	0.69	4.63	0.66	-2.26	0.024
5. เจตนางดเว้นจากของมึนเมา	4.43	0.65	4.51	0.62	-1.23	0.218
โดยรวม	**4.37**	**0.54**	**4.51**	**0.50**	**-2.73***	**0.007**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ ด้วยวิธีการ Independent Sample t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ประชาชนเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยรวม ส่วนมากไม่

แตกต่างกัน ส่วนด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H0 : ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

H1: ประชาชนในเขตเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดยใช้ One -Way ANOVA ใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐาน ก็ต่อเมื่อ Sig (2tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยแยกเป็นรายด้าน จำแนกอายุ

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	แหล่งความแปลปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์	ระหว่างกลุ่ม	.715	2	.358	.669	.513
	ภายในกลุ่ม	211.599	396	.534		
	รวม	212.315	398			
2. เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้	ระหว่างกลุ่ม	1.238	2	.619	1.373	.255
	ภายในกลุ่ม	178.620	396	.451		
	รวม	179.858	398			
3. เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม	ระหว่างกลุ่ม	1.965	2	.982	2.206	.111
	ภายในกลุ่ม	176.322	396	.445		
	รวม	178.287	398			
4. เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ	ระหว่างกลุ่ม	3.172	2	1.586	3.462*	.032
	ภายในกลุ่ม	181.410	396	.458		
	รวม	184.582	398			
5. เจตนางดเว้นจากของมึนเมา	ระหว่างกลุ่ม	4.573	2	2.287	5.713*	.004
	ภายในกลุ่ม	158.496	396	.400		
	รวม	163.069	398			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**1.480**	**2**	**.740**	**2.685**	**.069**
	ภายในกลุ่ม	**109.137**	**396**	**.276**		
	รวม	**110.617**	**398**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุพบว่าประชาชนในทุกระดับอายุ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ และด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับอายุคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ จำแนกตามอายุ

	อายุ	18 - 35 ปี	36 - 60 ปี	60 ปีขึ้นไป
เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ	18 - 35 ปี	-	-.17680*	-.22045*
	36 - 60 ปี	-	-	-.04365
	60 ปีขึ้นไป	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธี LSD พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 36 - 60 ปี และประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามอายุ

ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา	**อายุ**	**18 - 35 ปี**	**36 - 60 ปี**	**60 ปีขึ้นไป**
	18 - 35 ปี	-	-.17016*	-.29310*
	36 - 60 ปี	-	-	-.12295
	60 ปีขึ้นไป	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามอายุ ด้วยวิธี LSD พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 36 - 60 ปี และประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H0 : ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

H1: ประชาชนในเขตเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดยใช้ One -Way ANOVA ใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐาน ก็ต่อเมื่อ Sig (2tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยเปรียบรายด้าน จำแนกระดับการศึกษา

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	แหล่งความแปลปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์	ระหว่างกลุ่ม	1.392	2	.696	1.306	.272
	ภายในกลุ่ม	210.923	396	.533		
	รวม	212.315	398			
2. เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้	ระหว่างกลุ่ม	1.312	2	.656	1.455	.235
	ภายในกลุ่ม	178.546	396	.451		
	รวม	179.858	398			
3. เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม	ระหว่างกลุ่ม	.983	2	.492	1.098	.334
	ภายในกลุ่ม	177.304	396	.448		
	รวม	178.287	398			
4. เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ	ระหว่างกลุ่ม	1.143	2	.571	1.233	.292
	ภายในกลุ่ม	183.439	396	.463		
	รวม	184.582	398			
5. เจตนางดเว้นจากของมึนเมา	ระหว่างกลุ่ม	2.828	2	1.414	3.494*	.031
	ภายในกลุ่ม	160.241	396	.405		
	รวม	163.069	398			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**.683**	**2**	**.341**	**1.230**	**.293**
	ภายในกลุ่ม	**109.934**	**396**	**.278**		
	รวม	**110.617**	**398**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในทุกระดับการศึกษา มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบ เพื่อหาว่าระดับการศึกษาคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา
ประถมศึกษา	-	-.01941	.19179*
มัธยมศึกษา	-	-	.21120*
อุดมศึกษา	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธี LSD พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา และประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H0 : ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

H1: ประชาชนในเขตเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดยใช้ One -Way ANOVA ใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐาน ก็ต่อเมื่อ Sig (2tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยตามอาชีพ จำแนกอาชีพ

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์	ระหว่างกลุ่ม	5.945	4	1.486	2.838*	.024
	ภายในกลุ่ม	206.369	394	.524		
	รวม	212.315	398			
2. เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้	ระหว่างกลุ่ม	6.997	4	1.749	3.987*	.003
	ภายในกลุ่ม	172.862	394	.439		
	รวม	179.858	398			
3. เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม	ระหว่างกลุ่ม	4.895	4	1.224	2.781*	.027
	ภายในกลุ่ม	173.392	394	.440		
	รวม	178.287	398			
4. เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ	ระหว่างกลุ่ม	4.051	4	1.013	2.210	.067
	ภายในกลุ่ม	180.531	394	.458		
	รวม	184.582	398			
5. เจตนางดเว้นจากของมึนเมา	ระหว่างกลุ่ม	7.384	4	1.846	4.672*	.001
	ภายในกลุ่ม	155.685	394	.395		
	รวม	163.069	398			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**3.478**	**4**	**.869**	**3.197***	**.013**
	ภายในกลุ่ม	**107.139**	**394**	**.272**		
	รวม	**110.617**	**398**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ พบว่าประชาชนในทุกระดับอาชีพ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม ส่วนมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบ เพื่อหาว่าระดับอาชีพคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ จำแนกตามอาชีพ

(n = 399)

อาชีพ	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่นๆ
ข้าราชการ	-	.18961	.35190*	.30275*	.11052
พนักงานเอกชน	-	-	.16228	.11314	-.07909
เกษตรกรรม	-	-	-	-.04914	-.24138*
นักเรียน/ นักศึกษา	-	-	-	-	-.19223
อื่นๆ	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับนักเรียน/ นักศึกษา และประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ จำแนกตามอาชีพ

(n = 399)

อาชีพ	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่นๆ
ข้าราชการ	-	.27415*	.23782*	.23507	-.02578
พนักงานเอกชน	-	-	-.03634	-.03908	-.29994*
เกษตรกรรม	-	-	-	-.00274	-.26360*
นักเรียน/ นักศึกษา	-	-	-	-	-.26085*
อื่นๆ	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัด

อุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ และนักเรียน/นักศึกษา กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม จำแนกตามอาชีพ

(n = 399)

อาชีพ	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่นๆ
ข้าราชการ	-	.22705	-.03251	.12362	-.07420
พนักงานเอกชน	-	-	-.25957*	-.10343	-.30125*
เกษตรกรรม	-	-	-	.15614	-.04169
นักเรียน/นักศึกษา	-	-	-	-	-.19782
อื่นๆ	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม และประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามอาชีพ

(n = 399)

อาชีพ	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่นๆ
ข้าราชการ	-	.09541	-.24468*	.01594	-.20431
พนักงานเอกชน	-	-	-.34009*	-.07947	-.29972*
เกษตรกรรม	-	-	-	.26062*	.04037
นักเรียน/นักศึกษา	-	-	-	-	-.22025*
อื่นๆ	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม กับประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา และประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวม จำแนกตามอาชีพ

(n = 399)

อาชีพ	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่นๆ
ข้าราชการ	-	.18092	.05004	.13783	-.07297
พนักงานเอกชน	-	-	-.13088	-.04309	-.25389*
เกษตรกรรม	-	-	-	.08779	-.12301
นักเรียน/นักศึกษา	-	-	-	-	-.21080*
อื่นๆ	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวม จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ และประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	**สมมติฐาน**	**Sig.**	**ผลการทดสอบสมมติฐาน**
1	เพศ	0.007	แตกต่าง
2	อายุ	0.069*	ไม่แตกต่าง
3	ระดับการศึกษา	0.293*	ไม่แตกต่าง
4	อาชีพ	0.013	แตกต่าง

จากตารางที่ 4.23 สรุปผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ที่มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยภาพรวมที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	ข้อเสนอแนะพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	ความถี่
1.	ควรส่งเสริมให้นักการเมืองท้องถิ่นสร้างจิตสำนึกให้ตระหนัก และเข้าใจถึงบาปที่เกิดจากการเบียดเบียนชีวิตสัตว์ และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการเลี้ยงหรือบริโภคเนื้อสัตว์ป่า ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์โดยไม่ต้องกักขังให้สัตว์ทรมาน ควรปล่อยให้สัตว์อยู่ตามธรรมชาติ	7
2.	ควรให้นักการเมืองท้องถิ่นนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ให้ความสำคัญในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ควบคู่กับการมีความรู้ความสามารถ	4
3	ควรมีกิจกรรมที่ให้นักการเมืองท้องถิ่นได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และได้ตระหนักถึงผลเสียที่เกิดจากการไม่มั่นคงในคู่ครองของตนเอง และการไม่สำรวมในกาม	3
4	ควรสร้างจิตสำนึก และค่านิยมที่ดีให้กับนักการเมืองท้องถิ่นว่าจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน ยกย่องนักการเมืองท้องถิ่นที่ใช้วาจาสุภาพไพเราะ และควรมีมาตรการที่เด็ดขาดเพื่อลงโทษกับนักการเมืองท้องถิ่นที่ใช้วาจาไม่สุภาพ	9
5	ควรสร้างค่านิยมในการไม่ดื่มสุรา และของมึนเมาในงานรื่นเริงต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงโทษของการดื่มสุรา หรือโทษของการสูบบุหรี่	3
	รวม	**26**

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีความถี่สูงสุด โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าด้านที่มากที่สุดได้แก่ ควรสร้างจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีให้กับนักการเมืองท้องถิ่นว่าจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน ยกย่องนักการเมืองท้องถิ่นที่ใช้วาจาสุภาพ ไพเราะ และควรมีมาตรการที่เด็ดขาดเพื่อลงโทษกับนักการเมืองท้องถิ่นที่ใช้วาจาไม่สุภาพ ความถี่ 9 รองลงมาได้แก่ ควรส่งเสริมให้นักการเมืองท้องถิ่นสร้างจิตสำนึกให้ตระหนัก และเข้าใจถึงบาปที่เกิดจากการเบียดเบียนชีวิตสัตว์ และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการเลี้ยง หรือบริโภคเนื้อสัตว์ป่า ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์โดยไม่ต้องกักขังให้สัตว์ทรมาน ควรปล่อยให้สัตว์อยู่ตามธรรมชาติ ความถี่ 7 ควรให้นักการเมืองท้องถิ่นนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ให้ความสำคัญในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ควบคู่กับการมีความรู้ความสามารถ ความถี่ 4 และ ควรมีกิจกรรมที่ให้นักการเมืองท้องถิ่นได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และได้ตระหนักถึงผลเสียที่เกิดจากการไม่มั่นคงในคู่ครองของตนเอง และการไม่สำรวมในกาม และควรสร้างค่านิยมใน

การไม่ดื่มสุรา และของมึนเมาในงานรื่นเริงต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงโทษของการดื่มสุรา หรือโทษของการสูบบุหรี่ ความถี่ 3

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และเพื่อเสนอแนะพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 20,429 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 399 คน ทำการเก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะเปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 232 คน ร้อยละ 58.15 มีอายุ 36 - 60 ปี จำนวน

191 คน ร้อยละ 47.87 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 208 คน ร้อยละ 52.13 มีอาชีพอื่น ๆ จำนวน 121 คน ร้อยละ 30.33

2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 มากที่สุด 2 ด้าน คือ เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม และเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ และมีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ และด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา

2.1 พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 มากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนลดความรุนแรงอันเป็นบ่อเกิดแห่งการทะเลาะ เป็นเหตุให้เกิดความโกรธ และเป็นให้เกิดการเบียดเบียนชีวิต รองลงมา คือ ท่านคิดว่าสนับสนุนให้ใช้หลักเมตตา เพื่อลดปัญหาแห่งการเบียดเบียนชีวิต และเป็นหน้าที่ของทุกท่านพึ่งกระทำ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้จัดหาอาหารจากตลาดสดแทนการเบียดเบียน เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต

2.2 พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านคิดว่านักการเมืองจะต้องรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เกิดการป้องกันตนเอง จากการถูกลักขโมย หรือถูกโจรกรรมทรัพย์และการถูกล่อลวง รองลงมา คือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีจะต้องไม่มีการจ้างวานให้เขาลักทรัพย์หรือเอาเปรียบบุคคลอื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีไม่ใช้อำนาจหยิบของบุคคลอื่นไปก่อนได้รับอนุญาต

2.3 พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีควรมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่มีความยินดีในคู่ครองของตนเอง และรู้จักยับยั้งชั่งใจ รองลงมา คือ ท่านคิดว่าการไม่ประพฤติผิดใน

กามทำให้การดำเนินชีวิตได้รับความสงบสุขและเกิดสันติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมสามารถสร้างความมั่นคง และ ความอบอุ่นภายในครอบครัว

2.4 พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดจาเสียดสี หรือพูดดูถูกบุคคลอื่น หรือการพูดใส่ร้ายคนอื่น รองลงมา คือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดโกหก หรือล่อลวงให้หลงเชื่อ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรม อดทนอดกลั้นไม่ก่อการทะเลาะวิวาท การโต้เถียง มุสา

2.5 พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเห็นด้วยกับการร่วมมือป้องกันคนในครอบครัวและเยาวชนให้ห่างไกลสุรา ยาเสพติด รองลงมา คือ ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องร่วมรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เพื่อลดการเจ็บป่วย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเห็นด้วยกับการงดดื่มสุราในงานบุญ/งดดื่มสุราในชุมชน อันเป็นเหตุให้ผิดศีล 1,2,3,4

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ รายละเอียดในแต่ละกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยการวิเคราะห์ห่าค่า t - test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ประชาชนเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยรวม ส่วนมากไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุพบว่า ประชาชนในทุกระดับอายุ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ และด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับอายุคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

3.2.1 ประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 36 - 60 ปี และประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.2.2 ประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 36 - 60 ปี และประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.2.3 ประชาชนที่มีอายุ 18 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.3 ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในทุกระดับการศึกษา มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบ เพื่อหาว่าระดับการศึกษาคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

3.3.1 ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา และประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.3.2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษา มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3.4 ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนในทุกระดับอาชีพ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม ส่วนมากแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบ เพื่อหาว่าระดับอาชีพคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

3.4.1 ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับนักเรียน/ นักศึกษา และประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.4.2 ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ และนักเรียน/ นักศึกษา กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.4.3 ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม และประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.4.4 ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม กับประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา และประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.4.5 ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานเอกชน กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ และประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา กับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คู่อื่นไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี สรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ 1) ประชาชนควรศึกษาทั้งในส่วนของผู้ลงสมัครจากพรรคการเมืองต่าง ๆ การรณรงค์หาเสียง การร้องเรียน ความตื่นตัว ทัศนะ และความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กร และกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 2) ประชาชนควรศึกษาความเคลื่อนไหว และพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 3) ประชาชนควรศึกษาบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน องค์กรสาธารณะ และองค์กรอื่น ๆ ที่เข้ามามีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 4) ประชาชนควรศึกษาการเปลี่ยนของพฤติกรรมทางการเมือง แบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน และกลุ่มการเมือง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 5) ประชาชนควรศึกษาพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องค่าใช้จ่ายเพื่อให้เห็นมูลค่าของการใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 6) ประชาชนควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงของขั้วอำนาจทางการเมือง การย้ายพรรคการเมืองปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง รวมทั้งการวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งที่มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

5.2.1 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัย จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวม มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ และด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม และมีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ และด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาคณิตฐพล สุนฺทรรังสี (ขบวนงาม) (2561) ได้ศึกษาถึงศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนบ้านกระทม อำเภอเมืองสุรินทร์ ผลจากการศึกษาพบว่า หลักศีล 5 เป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาในส่วนที่เกี่ยวกับความประพฤติที่ดีงาม และการหาเลี้ยงชีพในทางสุจริต ได้แก่ ศีล 5 โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่สังคมในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ศีล 5 ประการนี้ เรียกว่า หลักมนุษยธรรมแปลว่า ธรรมสำหรับมนุษย์ ธรรมทำให้คนเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ คือ การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ การไม่ประพฤติผิดในกาม การไม่พูดเท็จ การไม่ดื่มสุราเมรัยหลักศีล 5 นี้เป็นศีลระดับต้นในการที่จะพัฒนาตนเองให้มีภูมิธรรมสูงขึ้นไประดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน ระดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนมากจะละเมิดศีลข้อหนึ่ง เพราะยังต้องมีการฆ่าสัตว์ในการดำเนิน

ชีวิต ส่วนศีลข้อ 2 - 4 มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลใน 3 ข้อนี้น้อย ส่วนศีลข้อ 5 มี ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลในข้อนี้มาก ผู้วิจัยอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

(1) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยคิดว่าในการเลือกตั้งหาเสียง ได้มีการสนับสนุนการจัดเลี้ยง บริการอาหารจากการเบียดเบียนชีวิต คิดว่าในการรณรงค์หาเสียง ได้ทำการแจกจ่ายเนื้อสัตว์ที่เกิดจากปาณาติปาตา คิดว่านักการเมืองสนับสนุนการเว้นจากการฆ่าสัตว์เพื่อจัดเลี้ยงหรืองานบุญ คิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้จัดหาอาหารจากตลาดสดแทนการเบียดเบียน เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต คิดว่านักการเมืองสนับสนุนลดความรุนแรงอันเป็นบ่อเกิดแห่งการทะเลาะ เป็นเหตุให้เกิดความโกรธ และเป็นให้เกิดการเบียดเบียนชีวิต คิดว่าสนับสนุนให้ใช้หลักเมตตา เพื่อลดปัญหาแห่งการเบียดเบียนชีวิต และเป็นหน้าที่ของทุกท่านพึ่งกระทำดังที่ พระมหาคณิตฐพล สุนฺทรรังสี (ขบวนงาม) (2561) กล่าวว่า ชุมชนยังไม่มีทางเลือกในการเลี้ยงชีพจึงเกิดการฆ่าสัตว์เพื่อเป็นอาหาร มักทำร้ายกันด้วยอารมณ์ แนวทางการแก้ไข คือ ส่งเสริมให้กินเจหรือมังสวิรัติเพื่อสุขภาพ ต้องอดทนอดกลั้น รู้จักยับยั้งชั่งใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระชาญวิทย์ ธมฺมทีโป (พลชัย) (2560) ได้กล่าวว่า หากประชาชนในชุมชนรักษาศีลข้อที่ 1 โดยเคร่งครัด ชุมชนและบุคคลในชุมชนนั้น ๆ จะเกิดความเมตตาจิตใจอ่อนโยนต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ต่าง ๆ จะไม่กล้าฆ่าหรือเบียดเบียนซึ่งกันและกัน อีกทั้งจะไม่ทำผิดกฎหมายบ้านเมืองด้วย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา “ผู้ใดฆ่าผู้อื่น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุก ตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี”มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ ผู้ใด ฆ่า ผู้อื่น เจตนา คำอธิบาย “ฆ่า”

(2) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยคิดว่านักการเมืองที่ดีไม่ใช้อำนาจหยิบของบุคคลอื่นไปก่อนได้รับอนุญาต คิดว่านักการเมืองที่ดี มีศีล จะต้องไม่คิดเอาเปรียบบุคคลอื่น คิดว่านักการเมืองที่ดีต้องไม่โลภอยากได้ของบุคคลอื่น คิดว่านักการเมืองที่ดีต้องร่วมรณรงค์รักษาทรัพย์สินของชุมชน ทรัพย์ทางสาธารณะร่วมถึงการป้องกันทรัพย์สินประชาชน คิดว่านักการเมืองที่ดีจะต้องไม่มีการจ้างวานให้เขาลักทรัพย์หรือเอาเปรียบบุคคลอื่น คิดว่านักการเมืองจะต้องรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เกิดการป้องกันตนเอง จากการถูกลักขโมย หรือถูกโจรกรรมทรัพย์และการถูกล่อลวง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระชาญวิทย์ ธมฺมทีโป (พลชัย) (2560) กล่าวว่า ศีลข้อที่ 2 ด้านการละเว้นจากการลักขโมย เบียดบังแย่งชิง ไม่ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (อทินนาทานา เวรมณี) ยังคงรักษาศีลข้อ 2 ไว้ได้เป็นอย่างดี ทั้งยังรักษาทรัพย์สิน และผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม สภาพปัญหา อาจจะมีหยิบจับของภายในบ้านที่วางอยู่ไปใช้โดยไม่ได้บอกกล่าวใคร เพราะเห็นเป็นของใช้ที่อยู่ในบ้านของตนเอง และในชุมชนอาจจะมีบ้างที่เด็ก ๆ บางคนหยิบฉวยของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งผู้ใหญ่ได้ทำการตักเตือนเด็ก ๆ ในการประพฤติเช่นนี้แล้ว

(3) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยคิดว่านักการเมืองที่ดีควรมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่มีความยินดีในคู่ครองของตนเอง และรู้จักยับยั้งชั่งใจ คิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมสามารถสร้างความมั่นคง และ ความอบอุ่นภายในครอบครัว คิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมเคารพในสิทธิความเป็นสามี ภรรยาของกันและกัน คิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่แสดงกิริยาเกี้ยวพาราสีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่ครองของตนเอง คิดว่านักการเมืองที่ดีต้องมีพฤติกรรม อันเป็นแบบอย่างที่ดี ในการสำรวม กาย วาจา ใจ ไม่ประพฤติผิดในกาม คิดว่าการไม่ประพฤติผิดในกามทำให้การดำเนินชีวิตได้รับความสงบสุขและเกิดสันติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระชาญวิทย์ ธมฺมทีโป (พลชัย) (2560) ได้ศึกษาถึงการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลจากการศึกษาพบว่า ศีลข้อที่ 3 ด้านการละเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ไม่ประทุษร้ายต่อของรักของหวงอันเป็นการทำลายเกียรติภูมิและจิตใจ ตลอดจนทำวงศ์ตระกูลของเขาให้เสื่อมเสีย (กาเมสุมิจฉา จาราเวรมณี) โดยส่วนมากเคร่งครัดใน ศีลข้อ 3 ไม่ประพฤติผิดนอกใจคู่ครองของตน สภาพปัญหา อาจจะมีบางครอบครัวที่มีปัญหาเรื่องบุคคลที่สามเข้ามาแทรกแซง

(4) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดโกหก หรือล่อลวงให้หลงเชื่อ คิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว พูดคำหยาบ หรือพูดเหน็บแนมคนอื่น คิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่ผิดสัญญา และมีสัจจะ คิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรม อดทนอดกลั้น ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท การโต้เถียง มุสา คิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดจาเสียดสี หรือพูดดูถูกบุคคลอื่น หรือการพูดใส่ร้ายคนอื่น คิดว่านักการเมืองที่ดีต้องมีพฤติกรรมไม่พูดกระทบกระทั่ง หรือพูดคำที่ไม่เป็นความจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาคณิตฐพล สุนฺทรรังสี (ขบวนงาม) (2561) ได้ศึกษาถึงศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนบ้านกระทม อำเภอเมืองสุรินทร์ ผลจากการศึกษาพบว่า หลักศีล 5 เป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาในส่วนที่เกี่ยวกับความประพฤติที่ดีงาม และการหาเลี้ยงชีพในทางสุจริต ได้แก่ ศีล 5 โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่สังคมในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ศีล 5 ประการนี้ เรียกว่า หลักมนุษยธรรม แปลว่า ธรรมสำหรับมนุษย์ ธรรมทำให้คนเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ คือ การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ การไม่ประพฤติผิดในกาม การไม่พูดเท็จ การไม่ดื่มสุราเมรัยหลักศีล 5 นี้เป็นศีลระดับต้นในการที่จะพัฒนาตนเองให้มีภูมิธรรมสูงขึ้นไประดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน ระดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนมากจะละเมิดศีลข้อหนึ่ง เพราะยังต้องมีการฆ่าสัตว์ในการดำเนินชีวิต ส่วนศีลข้อ 2 - 4 มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลใน 3 ข้อนี้

น้อย ส่วนศีลข้อ 5 มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลในข้อนี้มาก จากการศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

(5) พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านเห็นด้วยกับการร่วมมือป้องกันคนในครอบครัวและเยาวชนให้ห่างไกลสุรา ยาเสพติด รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องร่วมรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เพื่อลดการเจ็บป่วย รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ดื่มสุราของมึนเมา ไม่ใช้ยาเสพติด ไม่สูบบุหรี่ รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับการดื่มสุราใช้ยาเสพติด การสูบบุหรี่ ทำให้เสียทรัพย์ประมาทขาดสติ นำความหายนะมาสู่ตนเอง และสถาบัน รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองท้องถิ่นต้องส่งเสริมสนับสนุนรณรงค์ให้มีการงดดื่มสุรา ทุกเทศกาล งานบุญต่าง ๆ อย่างจริงจัง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ท่านเห็นด้วยกับการงดดื่มสุราในงานบุญ/งดดื่มสุราในชุมชน อันเป็นเหตุให้ผิดศีล 1,2,3,4 งานวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับ พระชาญวิทย์ ธมฺมทีโป (พลชัย) (2560) ได้ศึกษาถึงการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลจากการศึกษาพบว่า หากประชาชนไม่ละเมิดศีลข้อ 5 ย่อมรักษาชีวิตของตนเอง และผู้อื่นได้ และไม่เกิดความสูญเสียต่อชีวิตทรัพย์สิน และปัญหาทางสังคมในเรื่องยาเสพติดก็จะทำให้ไม่กระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการกระทำโดยประมาทให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ร่างกายโดยได้รับบาดเจ็บ หรือบาดเจ็บสาหัส หรือถึงแก่ชีวิต หรือการกระทำความผิดตามกฎหมายจราจรในที่สุด

5.2.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลการวิจัย พบว่า

1. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ ด้วยวิธีการ t - test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ประชาชนเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 โดยรวม ส่วนมากไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ มัธยมนันทน์ (2561) ได้ศึกษาถึงการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกัน มีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างกัน มีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนในทุกระดับอายุ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ และด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับอายุคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์ สงปลอด (2562) ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลจากการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30–45 ปี และอายุ 45 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ กาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) ส่วนด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อายุ 30–45 ปี พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อายุ 45 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในทุกระดับการศึกษา มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบ เพื่อหาว่าระดับการศึกษาคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์ สงปลอด (2562) ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลจากการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ระดับอนุปริญญา/ปวส. และระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) และด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ระดับอนุปริญญา/ปวส. พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) ส่วนด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) และด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

4. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนในทุกระดับอาชีพ มีพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม ส่วนมากแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบ เพื่อหาว่าระดับอาชีพคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิพัฒน์ สงปลอด (2562) ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลจากการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง และอาชีพแม่บ้าน/นักศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) และด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร (ไม่ประพฤติผิดในกาม) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านเว้นจากปาณาติบาต (ไม่ทำลายชีวิต) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) ส่วนด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ อาชีพแม่บ้าน/นักศึกษา พบว่า ด้านเว้นจากมุสาวาท (ไม่พูดเท็จ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว้นจากของเมา (สุราและเมรัย) ส่วนด้านเว้นจากอทินนาทาน (ไม่เอาของที่เขามิได้ให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านเจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ด้านเจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ ด้านเจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ด้านเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ ด้านเจตนางดเว้นจากของมึนเมา อยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ประชาชนควรมีการเสริมสร้าง และพัฒนาการบริหารท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยควรมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบอยู่เสมอ และควรมีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบโครงการต่าง ๆ

2. องค์กรทางพระพุทธศาสนา คณะสงฆ์ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิผลของรักษาศีล 5 ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยการส่งเสริมและ ปลูกฝังให้ประชาชน รักษาศีล 5 และนำมาปฏิบัติ เพื่อให้เป็นข้อบังคับ ข้อห้าม และข้องดเว้น

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ให้มีความเพียงพอ ควรขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่มาให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนโครงการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ โดยยึดหลัก บวร “บ้าน วัด โรงเรียน หรือราชการ”

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การศึกษา “พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้มีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน และสัมฤทธิผลของการดำเนินงาน ในแต่ละพื้นที่

2. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชน ทัศนคติ หลักธรรมาภิบาล นโยบายรัฐบาล วัตนธรรมองค์การ การพัฒนาเครือข่ายกองทุน เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้วิธีการวิจัยอื่น ๆ เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย การระดมความคิดเห็นเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประสิทธิผลของพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ด้านการบริการจัดหางาน.* กองแผนงานและสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: กระทรวงแรงงาน.

โกวิทย์ พวงงาม. (2559). *การปกครองท้องถิ่นไทย.* พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

จำนง อดิวัฒนสิทธิ์. (2545). *สังคมวิทยา.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิรประภา อัครบวร. (2552). *การจัดการความรู้.* กรุงเทพฯ: ก.พลพิมพ์ (1996) จำกัด.

เจษฎา บุญมาโสม. (2546). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน.* กลุ่มวิชาจิตวิทยาและการแนะแนวคณะครุศาสตร สถาบันราชภัฏนครปฐม.

ชม ภาคภูมิ. (2539). *บทความวิทยุกระจายเสียงการศึกษาเพื่อคุณธรรม.* กรุงเทพมหานคร: สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย.

ตระกูล มีชัย. (2550). *การปกครองท้องถิ่นหมู่บ้านและชุมชนกับการสร้างรากฐานประชาธิปไตย.* กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

ถวิลวดี บุรีกุล. (2552). *พลวัตรการมีส่วนร่วมของประชาชน: จากอดีตจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.* กรุงเทพฯ: เอ.พี.กราฟิค ดีไซน์.

ธนัญญา ธีระอกนิษฐ์. (2555). *พฤติกรรมมนุษย์เพื่อการพัฒนาตน.* อุดรธานี: สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราช ภัฏอุดรธานี.

ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2551). *ทฤษฎีและแนวคิด: การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น ภาคแรก.* กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 7.* กรุงเทพฯ.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2548). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม.* กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.

_____. (2555). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม.* กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญดี บุญญากิจ. (2548). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: จิรวัฒน์ เอ็กซ์เพรส จำกัด.

บุญศรี มีวงษ์อุโฆษ. (2542). *การเลือกตั้งและพรรคการเมือง: บทเรียนจากเยอรมัน.* กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.

บุรฉัตร จันทร์แดง เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร และสัญญา เคณาภูมิ. (2562). *"ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม."* วารสารวิชาการธรรมทัศน์.

ประสิทธิ์ ทองอุ่น. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน โครงการพัฒนาสื่อการศึกษา เพื่อสงเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา.*

ปิ่น มุทุกันต์. (2535). *พุทธศาสตร์ ภาค 1.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโน). (2548). *นิเทศธรรม.* พิมพ์ครั้งที่ 4.

พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2548). *วิมุตติมรรค.* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต). (2541). *ธรรมนูญชีวิตพุทธจริยาธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม.* พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิพุทธธรรม.

_____. (2546). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์.* พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

_____. (2547). *เชื่อกรรม รู้กรรม แก้กรรม.* กรุงเทพมหานคร: บริษัท สองศยาม จำกัด.

_____. (2549). *พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ.* พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.

_____. (2552). *ภูมิธรรมชาวพุทธ.* พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.

_____. (2552). *พุทธธรรม.* ฉบับปรับปรุงและขยายความ, พิมพ์ครั้งที่ 15 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด).

_____. (2556). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์.* กรุงเทพฯ:ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม.

พระมงคล จกฺกวโร (วิชาชัย). (2558). *ศึกษาพฤติกรรมการนาศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจาวันของบุคลากรและสมาชิก องค์การบริหารส่วนตาบลในเขตอาเภอฆ้องชัย.* วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด (1),

พระพุทธโฆสเถระ. (2546). คัมภีร์วิสุทธิมรรค. แปลโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์(อาจ อาสภมหาเถร).พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : บริษัทประยูรวงศ์พริ้นท์ติ้ง จำกัด.

พระพุทธิวงศามุนี (บุญมา ทีปธมฺโม). (2550). *คัมภีร์มิลินทปัญหา ไทย - บาลี.* พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ประยูรวงศ์พริ้นติ้ง จำกัด.

พระฟูตระกูล หลินภู และคณะ. (2563). การใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ ตำบลบึงวิชัย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวทิยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระเมธีวราภรณ์ (เชิดชัย กตปุญฺโญ). (2553). *เบญจศีลเบญจธรรมอุดมชีวิตมนุษย์.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ต้นบุญ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พุทธทาสภิกขุ. (2546). *ธรรมะกับการเมือง.* กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ.

ฟื้น ดอกบัว. (2542). *พุทธศาสนากับคนไทย.* กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.* กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด.

_____. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.* กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชั่น จำกัด.

_____. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.* กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

_____. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.* กรุงเทพฯ :นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ลักขณา สริวัฒน์. (2556). *มนุษยสัมพันธ์.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

วศิน อินทสระ. (2544). *สาระสำคัญแห่งวิสุทธิมรรค.* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร.

สงวน หล้าโพนทัน. (2561). *หลักศีล 5 เพื่อการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์.* วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์.

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2548). *หลักการจัดการศึกษายุคใหม่.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สนิท ไชยวงศ์คต. (2555). *ศีล 5 พาโลกสู่สันติ.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: นิติธรรมการพิมพ์.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. (2520). เบญจศีลและเบญจธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2549). *การเมืองไทย.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

สร้อยตระกูล (ติวยานนท) อรรถมานะ. (2541). *พฤติกรรมองคการทฤษฎีและการประยุกต์.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์..

สุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา. (2550). *การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลบ้านฉาง.* ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย สาธารณะ. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุรพล พะยอมแย้ม. (2545). *ปฏิบัติการจิตวิทยาในงานชุมชน.* กาญจนบุรี: สหายพัฒนาการพิมพ์.

หัสดิน แก้ววิชิต. (2559). *พฤติกรรมมนุษย์เพื่อการพัฒนาตน.* สำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

อดิศักดิ์ ทองบุญ. (2552). *"พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาวิกฤตทางจริยธรรม".* ราชบัณฑิตสำนักธรรมศาสตร์และการเมือง. ปีที่ 34 ฉบับที่ 2.

อนุสรณ์ ลิ่มมณี และทิพาพร พิมพ์สุทธิ. (2520). *พฤติกรรมทางการเมือง.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

พระชาญวิทย์ ธมมทีโป (พลชัย). (2560). *การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู.* วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา.

พระประจักษ์ มาฟู. (2562). *การจัดการความรู้ในการนำนโยบายศีล 5 ไปปฏิบัติ ศึกษากรณี ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย.* การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ.

พระมหาคณิตฐพล สุนทรวีสี (ขบวนงาม). (2561). *ศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนบ้านกระทม อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.* พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา).

พระมหาปัญญา ชยปญฺโญ (ดาบพลหาร). (2543). *กาเมสุมิจฉาจารกับปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน.* วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย , บทคัดย่อ.

พระมหาสำรวย ญาณสังวโร (พินดอน). (2542). *“การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ 5 ที่มีต่อสังคมไทย”.* วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พิพัฒน์ สงปลอด. (2562). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจาวันของนักการเมืองท้องถิ่น ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช.* มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช.

ภวัต พัฒนนิภากร. (2562). *รูปแบบพฤติกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ภายใต้อิทธิพลของพลวัตทางการเมือง.* รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม.

ภัทรมณฑ์ เรืองศรี. (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ประกอบการร้านกาแฟและผู้ใช้บริการร้านกาแฟต่อนโยบายลดขยะพลาสติกตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573.* วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาณุวัฒน์ มัธยมนันทน์. (2561). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย.* การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.

รัชฎากร เอี่ยมอำไพ. (2564). *รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป.* มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักวิจัย. (2540). *การสำรวจ ความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนาของเยาวชนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร.* รายงานวิจัย. พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อดิศร เหลาแตว. (2547). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจทางการเมือง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จังหวัดสกลนคร.* กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

3. เอกสารสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

IM2 คลังความรู้ออนไลน์. (2559). *พฤติกรรม หมายถึง ?.* สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้จาก https://www.im2market.com/2016/02/12/2892.

ปธาน สุวรรณมงคล.(2565).*หลักและแนวทางการศึกษาการเมืองท้องถิ่น.* เข้าถึงได้จาก https://shorturl.asia/akKOd

ปรเมศร์ กลิ่นหอม. (2552). *องค์ประกอบของพฤติกรรม และการสร้างแรงจูงใจ.* สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2561. เข้าถึงได้จาก http://hbdkru.blogspot.com/2010/11/3.html.

พระมหาทวี มหาปญฺโญ. (2554). *ศีล 5 ปัจจัยพื้นฐานในการกำหนดคุณลักษณะของสังคม.*: เข้าถึงได้จาก www.Learners.inth/blog.

อาภรณ์ รับไช. (2560). *พฤติกรรม.* สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้จาก http://www.scimath.org/lesson-biology/item/7001-behavior-7001.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ผ่านพูล

การศึกษา ศน.บ. (ปรัชญา), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (ปรัชญาและศาสนา), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

(2) ดร.อภิชิต เหมือยไธสง

การศึกษา ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รป.บ. (การบริหารท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการปกครอง

(3) ดร.อัครเดช นีลโยธิน

การศึกษา คอบ. (ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคาะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๗๘ **วันที่** ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผศ.ดร. อาทิตย์ ผ่านพูล

ด้วย พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๐๐๒ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๓/๒๕๖๔ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล ๕ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (LOCAL POLITICAL BEHAVIOR ACCORDING TO THE FIVE PRECEPTS OF THE PEOPLE IN SANSUK SUBDISTRICT MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBON RATCHATHANI PROVINCE.)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๗๘ **วันที่** ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. อภิชิต เหมือยไธสง

ด้วย พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๐๐๒ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๗/๒๕๖๔ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล ๕ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (LOCAL POLITICAL BEHAVIOR ACCORDING TO THE FIVE PRECEPTS OF THE PEOPLE IN SANSUK SUBDISTRICT MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBON RATCHATHANI PROVINCE.)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

รับทราบ
(ดร.อภิชิต เหมือยไธสง)
24/12/65

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๗๘ **วันที่** ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. อัครเดช นีลโยธิน

ด้วย พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๑๐๐๒ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๓/๒๕๖๔ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล ๕ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (LOCAL POLITICAL BEHAVIOR ACCORDING TO THE FIVE PRECEPTS OF THE PEOPLE IN SANSUK SUBDISTRICT MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBON RATCHATHANI PROVINCE.)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ขอความ
เหมาะสม ให้ดำเนินการแก้ไข ตามคำแนะนำ
- ตัวแปรตัวที่ศึกษาไม่ตรงกับกรอบแนวคิดทฤษฎี
- กรอบความคิดไม่ชัดเจน
- ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ของผู้เขียนไม่ชัดเจน
ตามที่ท่านเสนอ
ดร. อัครเดช นีลโยธิน

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ บ้านโนนชัย ถนนราษฎร์คนึง ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๑๑๕

๑๑ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลคำขวาง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เนื่องด้วย พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๑๐๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อยู่ระหว่างการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล ๕ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ดร. ชนาธิป ศรีโท เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ และเป็นไปตามกระบวนการของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำสารนิพนธ์และขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำสารนิพนธ์เป็นลำดับต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

(นายวิชัย อุพันทา)
ปลัดเทศบาลตำบลคำขวาง
12-1-66

สลค. 12/1/66

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม) ๐๖๑-๑๙๕๖๓๗๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๓ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐ ๔๓๒๔ ๑๔๘๘ โทรสาร. ๐ ๔๓๒๔ ๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๑๓๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เนื่องด้วย พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๑๐๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อยู่ระหว่างการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล ๕ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ดร. ชนาธิป ศรีโท เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์และเป็นไปตามกระบวนการของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำสารนิพนธ์และขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำสารนิพนธ์เป็นลำดับต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ชนาธิป ศรีโท
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม) ๐๖๑-๑๙๕๖๓๗๙
18 ม.ค. 66

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง

แบบสอบถาม เรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

3) เพื่อเสนอแนะพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บแบบสอบถามไว้เป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้น ท่านสามารถตอบข้อคำถามได้อย่างอิสระ และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

1.1 เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 อายุ

☐ 18 - 35 ปี ☐ 36 - 60 ปี

☐ 60 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา

☐ อุดมศึกษา

1.4 อาชีพ

☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานเอกชน
☐ เกษตรกรรม ☐ นักเรียน/นักศึกษา
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง : ให้ท่านพิจารณาเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับระดับการแสดงความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยยึดหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับมาก
3 หมายถึง ระดับปานกลาง
2 หมายถึง ระดับน้อย
1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์					
1. ท่านคิดว่าในการเลือกตั้งหาเสียง ได้มีการสนับสนุนการจัดเลี้ยง บริการอาหารจากการเบียดเบียนชีวิต					
2. ท่านคิดว่าในการรณรงค์หาเสียง ได้ทำการแจกจ่ายเนื้อสัตว์ที่เกิดจากปาณาติปาตา					
3. ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนการเว้นจากการฆ่าสัตว์เพื่อจัดเลี้ยงหรืองานบุญ					
4. ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้จัดหาอาหารจากตลาดสดแทนการเบียดเบียน เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต					
5. ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนลดความรุนแรงอันเป็นบ่อเกิดแห่งการทะเลาะ เป็นเหตุให้เกิดความโกรธ และเป็นให้เกิดการเบียดเบียนชีวิต					
6. ท่านคิดว่าสนับสนุนให้ใช้หลักเมตตา เพื่อลดปัญหาแห่งการเบียดเบียนชีวิต และเป็นหน้าที่ของทุกท่านพึงกระทำ					

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
5. ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนลดความรุนแรงอันเป็นบ่อเกิดแห่งการทะเลาะ เป็นเหตุให้เกิดความโกรธ และเป็นให้เกิดการเบียดเบียนชีวิต					
6. ท่านคิดว่าสนับสนุนให้ใช้หลักเมตตา เพื่อลดปัญหาแห่งการเบียดเบียนชีวิต และเป็นหน้าที่ของทุกท่านพึ่งกระทำ					
เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้					
7. ท่านคิดว่านักการเมืองไม่ใช้อำนาจหยิบของบุคคลอื่นไปก่อนได้รับอนุญาต					
8. ท่านคิดว่านักการเมืองไม่คิดเอาเปรียบบุคคลอื่น					
9.ท่านคิดว่านักการเมืองไม่โลภอยากได้ของบุคคลอื่น					
10. ท่านคิดว่านักการเมืองรณรงค์รักษาทรัพย์สินของชุมชน ทรัพย์ทางสาธารณะ ร่วมถึงการป้องกันทรัพย์สินประชาชน					
11. ท่านคิดว่านักการเมือง ไม่มีการจ้างวานให้เขาลักทรัพย์หรือเอาเปรียบบุคคลอื่น					
12. ท่านคิดว่านักการเมืองรณรงค์ให้ประชาชนเกิดการป้องกันตนเอง จากการถูกลักขโมย หรือถูกโจรกรรมทรัพย์					
เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม					
13. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่มีความยินดีในคู่ครองของตนเอง และรู้จักยับยั้งชั่งใจ					
14. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมสามารถสร้างความมั่นคง และ ความอบอุ่นภายในครอบครัว					
15. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมเคารพในสิทธิความเป็นสามี ภรรยาของกันและกัน					

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
16. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมไม่แสดงกิริยาเกี้ยวพาราสีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่ครองของตนเอง					
17. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรม อันเป็นแบบอย่างที่ดี ในการสำรวม กาย วาจา ใจ ไม่ประพฤติผิดในกาม					
18. ท่านคิดว่าการไม่ประพฤติผิดในกามทำให้การดำเนินชีวิตได้รับความสงบสุขและเกิดสันติ					
เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ					
19. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมการไม่พูดโกหก หรือล่อลวงให้หลงเชื่อ					
20. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว พูดคำหยาบ หรือพูดเหน็บแนมคนอื่น					
21. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมไม่ผิดสัญญา และมีสัจจะ					
22. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรม อดทน อดกลั้น ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท การโต้เถียง มุสา					
23. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมการไม่พูดจาเสียดสี หรือพูดดูถูกบุคคลอื่น หรือการพูดใส่ร้ายคนอื่น					
24. ท่านคิดว่านักการเมืองมีพฤติกรรมไม่พูดกระทบกระทั่ง หรือพูดคำที่ไม่เป็นความจริง					
เจตนางดเว้นจากของมึนเมา					
25. ท่านคิดว่านักการเมืองเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ดื่มสุราของมึนเมา ไม่ใช้ยาเสพติด ไม่สูบบุหรี่					
26. ท่านคิดว่านักการเมืองร่วมรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เพื่อลดการเจ็บป่วย					
27. ท่านคิดว่านักการเมืองท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนรณรงค์ให้มีการงดดื่มสุรา ทุกเทศกาล งานบุญต่าง ๆ					
28. ท่านเห็นด้วยกับการงดดื่มสุราในงานบุญ/งดดื่มสุราในชุมชน อันเป็นเหตุให้ผิดศีล 1,2,3,4					

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
29. ท่านคิดว่าร่วมมือป้องกันคนในครอบครัวและเยาวชนให้ห่างไกลสุรา ยาเสพติด					
30. ท่านคิดว่าการดื่มสุรา ยาเสพติด ทำให้เสียทรัพย์ และประมาท ขาดสติ นำความหายนะมาสู่ตนเอง และสถาบัน					

ตอนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม และการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
ตารางแสดงผลรวมการประเมินแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จากเอกสารตำรารวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม แบบตรวจรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประเมินค่าตามแบบของลิเคิร์ท และนำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

4. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อนั้น

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ +1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หมายเหตุ : ค่า IOC (หรือข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง) ที่สามารถนำไปใช้ได้ คือต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ 18 - 35 ปี ☐ 36 - 60 ปี

☐ 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา

☐ อุดมศึกษา

4. อาชีพ

☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานเอกชน

☐ เกษตรกรรม ☐ นักเรียน/นักศึกษา

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

การวิเคราะห์ด้วยดัชนี IOC (Index of item objective congruence)

พฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์						
1. ท่านคิดว่าในการเลือกตั้งหาเสียง ได้มีการสนับสนุนการจัดเลี้ยง บริการอาหารจากการเบียดเบียนชีวิต	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าในการรณรงค์หาเสียง ได้ทำการแจกจ่ายเนื้อสัตว์ที่เกิดจากปาณาติปาตา	3	0	0	3	1	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนการเว้นจากการฆ่าสัตว์เพื่อจัดเลี้ยง หรืองานบุญ	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
4. ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้จัดหาอาหารจากตลาดสดแทนการเบียดเบียนสัตว์ เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต	3	0	0	3	1	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนลดการใช้ความรุนแรงอันเป็นบ่อเกิดแห่งการทะเลาะ เป็นเหตุให้เกิดความโกรธและเป็นเหตุให้เกิดการเบียดเบียนชีวิต	3	0	0	3	1	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่าสนับสนุนให้ใช้หลักเมตตา เพื่อลดปัญหาแห่งการเบียดเบียนชีวิต และเป็นหน้าที่ของทุกท่านพึงกระทำ	3	0	0	3	1	ใช้ได้
เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้						
7. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีไม่ใช้อำนาจหยิบของบุคคลอื่นไปก่อนได้รับอนุญาต	3	0	0	3	1	ใช้ได้
8. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดี มีศีลจะต้องไม่คิดเอาเปรียบบุคคลอื่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
9. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดี ต้องไม่โลภอยากได้ของบุคคลอื่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
10. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องร่วมรณรงค์รักษาทรัพย์สินของชุมชน ทรัพย์ทางสาธารณะ ร่วมถึงการป้องกันทรัพย์สินประชาชน	3	0	0	3	1	ใช้ได้
11. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีจะต้องไม่มีการจ้างวานให้เขาลักทรัพย์หรือเอาเปรียบบุคคลอื่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
12. ท่านคิดว่านักการเมืองจะต้องรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เกิดการป้องกันตนเอง จากการถูกลักขโมย หรือถูกโจรกรรมทรัพย์และการถูกล่อลวง	3	0	0	3	1	ใช้ได้
เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม						

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
13. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีควรมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่มีความยินดีในคู่ครองของตนเอง และรู้จักยับยั้งชั่งใจ	3	0	0	3	1	ใช้ได้
14. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมสามารถสร้างความมั่นคงและความอบอุ่นภายในครอบครัว	3	0	0	3	1	ใช้ได้
15. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมเคารพในสิทธิความเป็นสามี ภรรยาของกันและกัน	3	0	0	3	1	ใช้ได้
16. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่แสดงกิริยาเกี้ยวพาราสีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่ครองของตนเอง	3	0	0	3	1	ใช้ได้
17. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องมีพฤติกรรม อันเป็นแบบอย่างที่ดี ในการสำรวม กาย วาจา ใจ ไม่ประพฤติผิดในกาม	3	0	0	3	1	ใช้ได้
18. ท่านคิดว่าการไม่ประพฤติผิดในกามทำให้การดำเนินชีวิตได้รับความสงบสุขและเกิดสันติ	3	0	0	3	1	ใช้ได้
เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ						
19. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดโกหก หรือล่อลวงให้หลงเชื่อ	3	0	0	3	1	ใช้ได้
20. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว พูดคำหยาบหรือพูดเหน็บแนมคนอื่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
21. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมไม่ผิดสัญญา และมีสัจจะ	3	0	0	3	1	ใช้ได้
22. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรม อดทนอดกลั้น ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท การโต้เถียง มุสา	3	0	0	3	1	ใช้ได้
23. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีมีพฤติกรรมการไม่พูดจาเสียดสี หรือ	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
พูดดูถูกบุคคลอื่น หรือการพูดใส่ร้ายคนอื่น						
24. ท่านคิดว่านักการเมืองที่ดีต้องมีพฤติกรรมไม่พูดกระทบกระทั่ง หรือพูดคำที่ไม่เป็นความจริง	3	0	0	3	1	ใช้ได้
เจตนางดเว้นจากของมึนเมา						
25. ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ดื่มสุราของมึนเมา ไม่ใช้ยาเสพติด ไม่สูบบุหรี่	3	0	0	3	1	ใช้ได้
26. ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองต้องร่วมรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เพื่อลดการเจ็บป่วย	3	0	0	3	1	ใช้ได้
27. ท่านเห็นด้วยกับนักการเมืองท้องถิ่นต้องส่งเสริมสนับสนุนรณรงค์ให้มีการงดดื่มสุรา ทุกเทศกาล งานบุญต่าง ๆ อย่างจริงจัง	3	0	0	3	1	ใช้ได้
28. ท่านเห็นด้วยกับการงดดื่มสุราในงานบุญ/งดดื่มสุราในชุมชน อันเป็นเหตุให้ผิดศีล 1,2,3,4	3	0	0	3	1	ใช้ได้
29. ท่านเห็นด้วยกับการร่วมมือป้องกันคนในครอบครัวและเยาวชนให้ห่างไกลสุรา ยาเสพติด	3	0	0	3	1	ใช้ได้
30. ท่านเห็นด้วยกับการร่วมมือป้องกันคนในครอบครัวและเยาวชนให้ห่างไกลสุรา ยาเสพติด	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
		+1	0	-1			
1	ท่านมีข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักศีล 5 ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.922	34

T-Test

Group Statistics

	เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ด้านศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์	เพศชาย	167	4.17	.70	.05
	เพศหญิง	232	4.23	.75	.05
ด้านศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์	เพศชาย	167	4.36	.69	.05
	เพศหญิง	232	4.55	.65	.04
ด้านศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติ	เพศชาย	167	4.43	.71	.05
ผิดในกาม	เพศหญิง	232	4.66	.62	.04
ด้านศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ	เพศชาย	167	4.48	.70	.05
	เพศหญิง	232	4.63	.66	.04
ด้านศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุรา	เพศชาย	167	4.43	.66	.05
เมรัย	เพศหญิง	232	4.51	.63	.04
รวมทุกด้าน	เพศชาย	167	4.37	.55	.04
	เพศหญิง	232	4.52	.50	.03

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Independent Samples Test

				t-test for Equality of Means						
				t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ด้านศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์	Equal variances assumed	0.415	0.520	-0.878	397	0.380	-0.06509	0.07414	-0.21085	0.08066
	Equal variances not assumed			-0.890	373.630	0.374	-0.06509	0.07317	-0.20896	0.07878
ด้านศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์	Equal variances assumed	3.176	0.076	-2.833	397	0.005	-0.19157	0.06763	-0.32451	-0.05862
	Equal variances not assumed			-2.801	342.519	0.005	-0.19157	0.06840	-0.32609	-0.05704
ด้านศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม	Equal variances assumed	9.619	0.002	-3.459	397	0.001	-0.23178	0.06700	-0.36350	-0.10005
	Equal variances not assumed			-3.385	327.819	0.001	-0.23178	0.06847	-0.36648	-0.09707
ด้านศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ	Equal variances assumed	2.513	0.114	-2.259	397	0.024	-0.15530	0.06876	-0.29047	-0.02013
	Equal variances not assumed			-2.240	346.608	0.026	-0.15530	0.06933	-0.29167	-0.01893
ด้านศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย	Equal variances assumed	0.299	0.585	-1.234	397	0.218	-0.08008	0.06491	-0.20770	0.04754
	Equal variances not assumed			-1.225	348.473	0.221	-0.08008	0.06537	-0.20865	0.04850
รวมทุกด้าน	Equal variances assumed	6.731	0.010	-2.728	397	0.007	-0.14476	0.05307	-0.24910	-0.04042
	Equal variances not assumed			-2.692	339.802	0.007	-0.14476	0.05378	-0.25055	-0.03898

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์	Between Groups	.715	2	.358	.669	.513
	Within Groups	211.599	396	.534		
	Total	212.315	398			
ด้านศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์	Between Groups	1.238	2	.619	1.373	.255
	Within Groups	178.620	396	.451		
	Total	179.858	398			
ด้านศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม	Between Groups	1.965	2	.982	2.206	.111
	Within Groups	176.322	396	.445		
	Total	178.287	398			
ด้านศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ	Between Groups	3.172	2	1.586	3.462	.032
	Within Groups	181.410	396	.458		
	Total	184.582	398			
ด้านศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย	Between Groups	4.573	2	2.287	5.713	.004
	Within Groups	158.496	396	.400		
	Total	163.069	398			
รวมทุกด้าน	Between Groups	1.480	2	.740	2.685	.069
	Within Groups	109.137	396	.276		
	Total	110.617	398			

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(I) อายุ	(J) อายุ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ด้านศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์	18-35 ปี	36-60 ปี	.08788	.08493	.301	-.0791	.2549
		60 ปีขึ้นไป	.00793	.10275	.939	-.1941	.2099
	36-60 ปี	18-35 ปี	-.08788	.08493	.301	-.2549	.0791
		60 ปีขึ้นไป	-.07995	.09455	.398	-.2658	.1059
	60 ปีขึ้นไป	18-35 ปี	-.00793	.10275	.939	-.2099	.1941
		36-60 ปี	.07995	.09455	.398	-.1059	.2658
ด้านศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์	18-35 ปี	36-60 ปี	-.07975	.07803	.307	-.2332	.0737
		60 ปีขึ้นไป	-.15503	.09441	.101	-.3406	.0306
	36-60 ปี	18-35 ปี	.07975	.07803	.307	-.0737	.2332
		60 ปีขึ้นไป	-.07528	.08687	.387	-.2461	.0955
	60 ปีขึ้นไป	18-35 ปี	.15503	.09441	.101	-.0306	.3406

		36-60 ปี	.07528	.08687	.387	-.0955	.2461
ด้านศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม	18-35 ปี	36-60 ปี	-.13680	.07753	.078	-.2892	.0156
		60 ปีขึ้นไป	-.17596	.09380	.061	-.3604	.0084
	36-60 ปี	18-35 ปี	.13680	.07753	.078	-.0156	.2892
		60 ปีขึ้นไป	-.03916	.08631	.650	-.2088	.1305
	60 ปีขึ้นไป	18-35 ปี	.17596	.09380	.061	-.0084	.3604
		36-60 ปี	.03916	.08631	.650	-.1305	.2088
ด้านศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ	18-35 ปี	36-60 ปี	-.17680*	.07864	.025	-.3314	-.0222
		60 ปีขึ้นไป	-.22045*	.09514	.021	-.4075	-.0334
	36-60 ปี	18-35 ปี	.17680*	.07864	.025	.0222	.3314
		60 ปีขึ้นไป	-.04365	.08754	.618	-.2158	.1285
	60 ปีขึ้นไป	18-35 ปี	.22045*	.09514	.021	.0334	.4075
		36-60 ปี	.04365	.08754	.618	-.1285	.2158
ด้านศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย	18-35 ปี	36-60 ปี	-.17016*	.07351	.021	-.3147	-.0256
		60 ปีขึ้นไป	-.29310*	.08893	.001	-.4679	-.1183
	36-60 ปี	18-35 ปี	.17016*	.07351	.021	.0256	.3147
		60 ปีขึ้นไป	-.12295	.08183	.134	-.2838	.0379
	60 ปีขึ้นไป	18-35 ปี	.29310*	.08893	.001	.1183	.4679
		36-60 ปี	.12295	.08183	.134	-.0379	.2838
รวมทุกด้าน	18-35 ปี	36-60 ปี	-.09512	.06100	.120	-.2150	.0248
		60 ปีขึ้นไป	-.16732*	.07379	.024	-.3124	-.0222
	36-60 ปี	18-35 ปี	.09512	.06100	.120	-.0248	.2150
		60 ปีขึ้นไป	-.07220	.06790	.288	-.2057	.0613
	60 ปีขึ้นไป	18-35 ปี	.16732*	.07379	.024	.0222	.3124
		36-60 ปี	.07220	.06790	.288	-.0613	.2057

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์	Between Groups	1.392	2	.696	1.306	.272
	Within Groups	210.923	396	.533		
	Total	212.315	398			
ด้านศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์	Between Groups	1.312	2	.656	1.455	.235
	Within Groups	178.546	396	.451		
	Total	179.858	398			
ด้านศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม	Between Groups	.983	2	.492	1.098	.334
	Within Groups	177.304	396	.448		

	Total	178.287	398			
ด้านศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ	Between Groups	1.143	2	.571	1.233	.292
	Within Groups	183.439	396	.463		
	Total	184.582	398			
ด้านศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย	Between Groups	2.828	2	1.414	3.494	.031
	Within Groups	160.241	396	.405		
	Total	163.069	398			
รวมทุกด้าน	Between Groups	.683	2	.341	1.230	.293
	Within Groups	109.934	396	.278		
	Total	110.617	398			

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable			Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ด้านศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	0.13003	0.08710	0.136	-0.0412	0.3013
		อุดมศึกษา	0.03085	0.10626	0.772	-0.1780	0.2398
	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.13003	0.08710	0.136	-0.3013	0.0412
		อุดมศึกษา	-0.09918	0.09395	0.292	-0.2839	0.0855
	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.03085	0.10626	0.772	-0.2398	0.1780
		มัธยมศึกษา	0.09918	0.09395	0.292	-0.0855	0.2839
ด้านศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	0.13667	0.08013	0.089	-0.0209	0.2942
		อุดมศึกษา	0.09308	0.09776	0.342	-0.0991	0.2853
	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.13667	0.08013	0.089	-0.2942	0.0209
		อุดมศึกษา	-0.04359	0.08644	0.614	-0.2135	0.1264
	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.09308	0.09776	0.342	-0.2853	0.0991
		มัธยมศึกษา	0.04359	0.08644	0.614	-0.1264	0.2135
ด้านศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	0.06880	0.07985	0.389	-0.0882	0.2258
		อุดมศึกษา	0.14423	0.09742	0.140	-0.0473	0.3358
	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.06880	0.07985	0.389	-0.2258	0.0882
		อุดมศึกษา	0.07542	0.08614	0.382	-0.0939	0.2448
	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.14423	0.09742	0.140	-0.3358	0.0473
		มัธยมศึกษา	-0.07542	0.08614	0.382	-0.2448	0.0939

ด้านศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	0.00765	0.08122	0.925	-0.1520	0.1673
		อุดมศึกษา	0.13553	0.09910	0.172	-0.0593	0.3304
	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.00765	0.08122	0.925	-0.1673	0.1520
		อุดมศึกษา	0.12788	0.08762	0.145	-0.0444	0.3001
	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.13553	0.09910	0.172	-0.3304	0.0593
		มัธยมศึกษา	-0.12788	0.08762	0.145	-0.3001	0.0444
ด้านศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุรา เมรัย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	-0.01941	0.07591	0.798	-0.1687	0.1298
		อุดมศึกษา	.19179*	0.09262	0.039	0.0097	0.3739
	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	0.01941	0.07591	0.798	-0.1298	0.1687
		อุดมศึกษา	.21120*	0.08189	0.010	0.0502	0.3722
	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา	-.19179*	0.09262	0.039	-0.3739	-0.0097
		มัธยมศึกษา	-.21120*	0.08189	0.010	-0.3722	-0.0502
รวมทุกด้าน	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	0.06475	0.06288	0.304	-0.0589	0.1884
		อุดมศึกษา	0.11910	0.07671	0.121	-0.0317	0.2699
	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.06475	0.06288	0.304	-0.1884	0.0589
		อุดมศึกษา	0.05435	0.06783	0.423	-0.0790	0.1877
	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา	-0.11910	0.07671	0.121	-0.2699	0.0317
		มัธยมศึกษา	-0.05435	0.06783	0.423	-0.1877	0.0790

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์	Between Groups	5.945	4	1.486	2.838	0.024
	Within Groups	206.369	394	0.524		
	Total	212.315	398			
ด้านศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์	Between Groups	6.997	4	1.749	3.987	0.003
	Within Groups	172.862	394	0.439		
	Total	179.858	398			
ด้านศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม	Between Groups	4.895	4	1.224	2.781	0.027

	Within Groups	173.392	394	0.440		
	Total	178.287	398			
ด้านศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ	Between Groups	4.051	4	1.013	2.210	0.067
	Within Groups	180.531	394	0.458		
	Total	184.582	398			
ด้านศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุรา เมรัย	Between Groups	7.384	4	1.846	4.672	0.001
	Within Groups	155.685	394	0.395		
	Total	163.069	398			
รวมทุกด้าน	Between Groups	3.478	4	0.869	3.197	0.013
	Within Groups	107.139	394	0.272		
	Total	110.617	398			

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable			Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ด้านศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	0.18961	0.13776	0.169	-0.0812	0.4604
		เกษตรกรรม	.35190*	0.12658	0.006	0.1030	0.6007
		นักเรียน นักศึกษา	.30275*	0.14786	0.041	0.0121	0.5934
		อื่นๆ	0.11052	0.12536	0.379	-0.1359	0.3570
	พนักงานเอกชน	ข้าราชการ	-0.18961	0.13776	0.169	-0.4604	0.0812
		เกษตรกรรม	0.16228	0.11057	0.143	-0.0551	0.3797
		นักเรียน นักศึกษา	0.11314	0.13441	0.400	-0.1511	0.3774
		อื่นๆ	-0.07909	0.10918	0.469	-0.2937	0.1356
	เกษตรกรรม	ข้าราชการ	-.35190*	0.12658	0.006	-0.6007	-0.1030
		พนักงานเอกชน	-0.16228	0.11057	0.143	-0.3797	0.0551
		นักเรียน นักศึกษา	-0.04914	0.12293	0.690	-0.2908	0.1925
		อื่นๆ	-.24138*	0.09468	0.011	-0.4275	-0.0552
	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ	-.30275*	0.14786	0.041	-0.5934	-0.0121
		พนักงานเอกชน	-0.11314	0.13441	0.400	-0.3774	0.1511

		เกษตรกรรม	0.04914	0.12293	0.690	-0.1925	0.2908
		อื่นๆ	-0.19223	0.12167	0.115	-0.4314	0.0470
	อื่นๆ	ข้าราชการ	-0.11052	0.12536	0.379	-0.3570	0.1359
		พนักงานเอกชน	0.07909	0.10918	0.469	-0.1356	0.2937
		เกษตรกรรม	.24138*	0.09468	0.011	0.0552	0.4275
		นักเรียน นักศึกษา	0.19223	0.12167	0.115	-0.0470	0.4314
ด้านศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	.27415*	0.12608	0.030	0.0263	0.5220
		เกษตรกรรม	.23782*	0.11585	0.041	0.0101	0.4656
		นักเรียน นักศึกษา	0.23507	0.13532	0.083	-0.0310	0.5011
		อื่นๆ	-0.02578	0.11473	0.822	-0.2513	0.1998
	พนักงานเอกชน	ข้าราชการ	-.27415*	0.12608	0.030	-0.5220	-0.0263
		เกษตรกรรม	-0.03634	0.10120	0.720	-0.2353	0.1626
		นักเรียน นักศึกษา	-0.03908	0.12302	0.751	-0.2809	0.2028
		อื่นๆ	-.29994*	0.09992	0.003	-0.4964	-0.1035
	เกษตรกรรม	ข้าราชการ	-.23782*	0.11585	0.041	-0.4656	-0.0101
		พนักงานเอกชน	0.03634	0.10120	0.720	-0.1626	0.2353
		นักเรียน นักศึกษา	-0.00274	0.11250	0.981	-0.2239	0.2184
		อื่นๆ	-.26360*	0.08665	0.003	-0.4340	-0.0932
	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ	-0.23507	0.13532	0.083	-0.5011	0.0310
		พนักงานเอกชน	0.03908	0.12302	0.751	-0.2028	0.2809
		เกษตรกรรม	0.00274	0.11250	0.981	-0.2184	0.2239
		อื่นๆ	-.26085*	0.11136	0.020	-0.4798	-0.0419
	อื่นๆ	ข้าราชการ	0.02578	0.11473	0.822	-0.1998	0.2513
		พนักงานเอกชน	.29994*	0.09992	0.003	0.1035	0.4964
		เกษตรกรรม	.26360*	0.08665	0.003	0.0932	0.4340
		นักเรียน นักศึกษา	.26085*	0.11136	0.020	0.0419	0.4798
ด้านศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	0.22705	0.12627	0.073	-0.0212	0.4753
		เกษตรกรรม	-0.03251	0.11602	0.779	-0.2606	0.1956
		นักเรียน นักศึกษา	0.12362	0.13553	0.362	-0.1428	0.3901
		อื่นๆ	-0.07420	0.11491	0.519	-0.3001	0.1517
	พนักงานเอกชน	ข้าราชการ	-0.22705	0.12627	0.073	-0.4753	0.0212
		เกษตรกรรม	-.25957*	0.10135	0.011	-0.4588	-0.0603
		นักเรียน นักศึกษา	-0.10343	0.12321	0.402	-0.3457	0.1388

		อื่นๆ	-.30125*	0.10008	0.003	-0.4980	-0.1045
	เกษตรกรรม	ข้าราชการ	0.03251	0.11602	0.779	-0.1956	0.2606
		พนักงานเอกชน	.25957*	0.10135	0.011	0.0603	0.4588
		นักเรียน นักศึกษา	0.15614	0.11268	0.167	-0.0654	0.3777
		อื่นๆ	-0.04169	0.08678	0.631	-0.2123	0.1289
	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ	-0.12362	0.13553	0.362	-0.3901	0.1428
		พนักงานเอกชน	0.10343	0.12321	0.402	-0.1388	0.3457
		เกษตรกรรม	-0.15614	0.11268	0.167	-0.3777	0.0654
		อื่นๆ	-0.19782	0.11153	0.077	-0.4171	0.0214
	อื่นๆ	ข้าราชการ	0.07420	0.11491	0.519	-0.1517	0.3001
		พนักงานเอกชน	.30125*	0.10008	0.003	0.1045	0.4980
		เกษตรกรรม	0.04169	0.08678	0.631	-0.1289	0.2123
		นักเรียน นักศึกษา	0.19782	0.11153	0.077	-0.0214	0.4171
ด้านศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	0.11836	0.12885	0.359	-0.1350	0.3717
		เกษตรกรรม	-0.06233	0.11839	0.599	-0.2951	0.1704
		นักเรียน นักศึกษา	0.01174	0.13829	0.932	-0.2601	0.2836
		อื่นๆ	-0.17110	0.11725	0.145	-0.4016	0.0594
	พนักงานเอกชน	ข้าราชการ	-0.11836	0.12885	0.359	-0.3717	0.1350
		เกษตรกรรม	-0.18069	0.10342	0.081	-0.3840	0.0226
		นักเรียน นักศึกษา	-0.10662	0.12572	0.397	-0.3538	0.1405
		อื่นๆ	-.28946*	0.10211	0.005	-0.4902	-0.0887
	เกษตรกรรม	ข้าราชการ	0.06233	0.11839	0.599	-0.1704	0.2951
		พนักงานเอกชน	0.18069	0.10342	0.081	-0.0226	0.3840
		นักเรียน นักศึกษา	0.07407	0.11497	0.520	-0.1520	0.3001
		อื่นๆ	-0.10877	0.08855	0.220	-0.2829	0.0653
	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ	-0.01174	0.13829	0.932	-0.2836	0.2601
		พนักงานเอกชน	0.10662	0.12572	0.397	-0.1405	0.3538
		เกษตรกรรม	-0.07407	0.11497	0.520	-0.3001	0.1520
		อื่นๆ	-0.18284	0.11380	0.109	-0.4066	0.0409
	อื่นๆ	ข้าราชการ	0.17110	0.11725	0.145	-0.0594	0.4016
		พนักงานเอกชน	.28946*	0.10211	0.005	0.0887	0.4902
		เกษตรกรรม	0.10877	0.08855	0.220	-0.0653	0.2829
		นักเรียน นักศึกษา	0.18284	0.11380	0.109	-0.0409	0.4066

ด้านศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุรา เมรัย	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	0.09541	0.11965	0.426	-0.1398	0.3306
		เกษตรกรรม	-.24468*	0.10994	0.027	-0.4608	-0.0285
		นักเรียน นักศึกษา	0.01594	0.12842	0.901	-0.2365	0.2684
		อื่นๆ	-0.20431	0.10888	0.061	-0.4184	0.0098
	พนักงานเอกชน	ข้าราชการ	-0.09541	0.11965	0.426	-0.3306	0.1398
		เกษตรกรรม	-.34009*	0.09604	0.000	-0.5289	-0.1513
		นักเรียน นักศึกษา	-0.07947	0.11675	0.496	-0.3090	0.1501
		อื่นๆ	-.29972*	0.09483	0.002	-0.4861	-0.1133
	เกษตรกรรม	ข้าราชการ	.24468*	0.10994	0.027	0.0285	0.4608
		พนักงานเอกชน	.34009*	0.09604	0.000	0.1513	0.5289
		นักเรียน นักศึกษา	.26062*	0.10677	0.015	0.0507	0.4705
		อื่นๆ	0.04037	0.08223	0.624	-0.1213	0.2020
	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ	-0.01594	0.12842	0.901	-0.2684	0.2365
		พนักงานเอกชน	0.07947	0.11675	0.496	-0.1501	0.3090
		เกษตรกรรม	-.26062*	0.10677	0.015	-0.4705	-0.0507
		อื่นๆ	-.22025*	0.10568	0.038	-0.4280	-0.0125
	อื่นๆ	ข้าราชการ	0.20431	0.10888	0.061	-0.0098	0.4184
		พนักงานเอกชน	.29972*	0.09483	0.002	0.1133	0.4861
		เกษตรกรรม	-0.04037	0.08223	0.624	-0.2020	0.1213
		นักเรียน นักศึกษา	.22025*	0.10568	0.038	0.0125	0.4280
รวมทุกด้าน	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	0.18092	0.09926	0.069	-0.0142	0.3761
		เกษตรกรรม	0.05004	0.09120	0.584	-0.1293	0.2293
		นักเรียน นักศึกษา	0.13783	0.10654	0.197	-0.0716	0.3473
		อื่นๆ	-0.07297	0.09033	0.420	-0.2506	0.1046
	พนักงานเอกชน	ข้าราชการ	-0.18092	0.09926	0.069	-0.3761	0.0142
		เกษตรกรรม	-0.13088	0.07967	0.101	-0.2875	0.0258
		นักเรียน นักศึกษา	-0.04309	0.09685	0.657	-0.2335	0.1473
		อื่นๆ	-.25389*	0.07867	0.001	-0.4085	-0.0992
	เกษตรกรรม	ข้าราชการ	-0.05004	0.09120	0.584	-0.2293	0.1293
		พนักงานเอกชน	0.13088	0.07967	0.101	-0.0258	0.2875
		นักเรียน นักศึกษา	0.08779	0.08857	0.322	-0.0863	0.2619
		อื่นๆ	-0.12301	0.06822	0.072	-0.2571	0.0111
	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ	-0.13783	0.10654	0.197	-0.3473	0.0716

		พนักงานเอกชน	0.04309	0.09685	0.657	-0.1473	0.2335
		เกษตรกรรม	-0.08779	0.08857	0.322	-0.2619	0.0863
		อื่นๆ	-.21080*	0.08767	0.017	-0.3832	-0.0384
	อื่นๆ	ข้าราชการ	0.07297	0.09033	0.420	-0.1046	0.2506
		พนักงานเอกชน	.25389*	0.07867	0.001	0.0992	0.4085
		เกษตรกรรม	0.12301	0.06822	0.072	-0.0111	0.2571
		นักเรียน นักศึกษา	.21080*	0.08767	0.017	0.0384	0.3832

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ฉายา/นามสกุล : พระมหาฉัตรชัย อภิชโย (ส่งเสริม)
วัน เดือน ปีเกิด : วันอาทิตย์ที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2527
ชาติภูมิ : อุบลราชธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน : 99 หมู่ 2 วัดแสนสุข ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี 34190
การศึกษา
: รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
หน้าที่การงานปัจจุบัน : ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดแสนสุข ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ปฏิบัติหน้าที่ด้านการปกครอง